ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ

Электрондық көрме

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ

І. Жеке авторлығымен

1 Дәдебаев Ж. Қазіргі кезеңдегі қазақ тарихи прозасының дамуындағы М. Әуезов дәстүрі. – Алматы: Издание КазГУ, 1986. - 81 б.

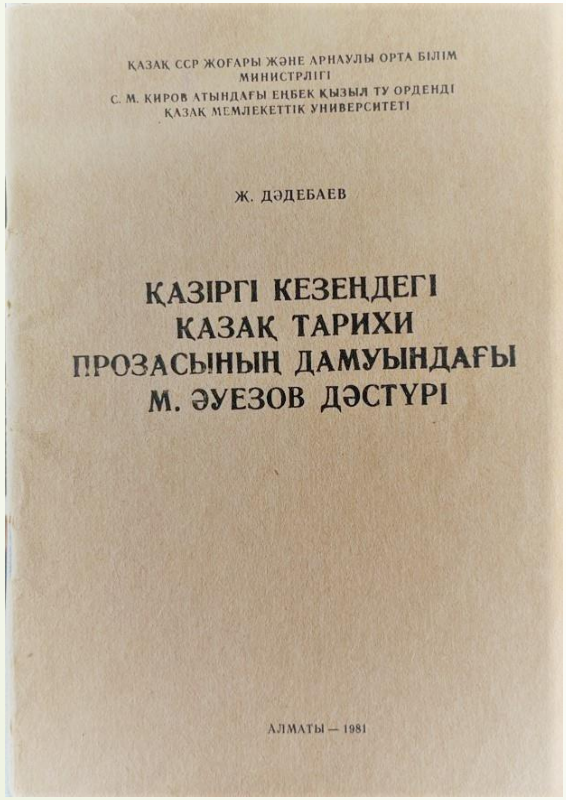

«Традиции М. Ауэзова в тематическом обогащении современного казахского исторического романа» (Методическое пособие) издается по плану методической литературы Минвуза Казахской ССР на 1981 год через головной вуз – Казахский ордена Трудового Красного Знамени государственный университет им. С.М. Кирова. – Алма-Ата: Издание КазГУ, 1986. – 48 с.

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ

I. Жеке авторлығымен

2 Дәдебаев Ж. Әдеби шығарма. Оқу құралы – Алматы: Издание КазГУ, 1986. - 81 б.

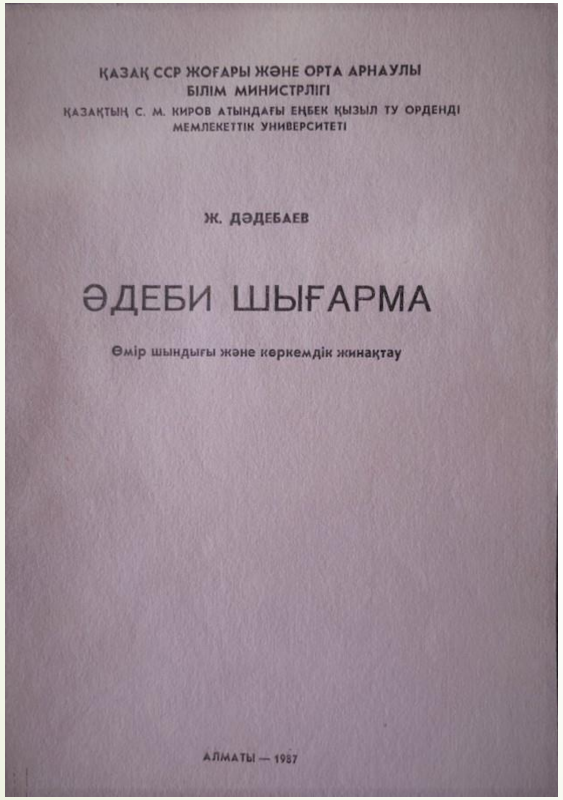

Литературное произведение как художественное целое. Учебное пособие для студентов специальности 2002 – Казахский язык и литература. – Алма-Ата: Издание КазГУ, 1986. – 81 с.

Оқу құралы «Қазақ тілі мен әдебиеті» мамандығының студенттеріне арналған. Оқу құралы жоғары мектепте білім алушы жастарға ғана емес, сонымен қатар жазушы мен оқырманға да, жазушының шығармашылық лабораториясына қызығатын көпшілікке де пайдалы бола алады.

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ
I. Жеке авторлығымен
3 Дәдебаев Ж. Қазақ тарихи романы: дәстүр мен жаңашылдық. Оқу құралы – Алматы: Издание КазГУ, 1988. - 77 б.

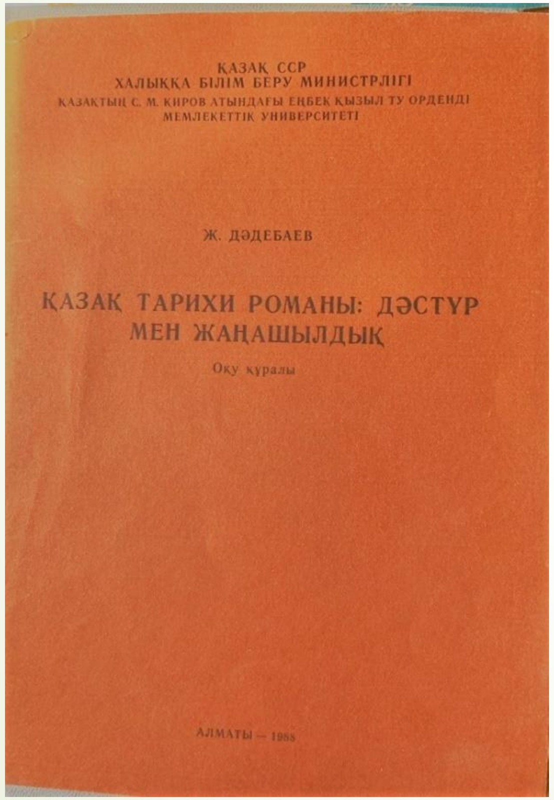

Казахский исторический роман: традиции и новаторство. Учебное пособие для студентов специальности 2019 – Казахский язык и литература. – Алма-Ата: Издание КазГУ, 1988. – 77 с.
Оқу құралы «Қазақ тілі мен әдебиеті» Мамандығы бойынша білім алушы студенттеріне арналған.
Оқу құралында жазушының өмір шындығынан өнер туындысын жасау жолындағы шеберлігі, дәстүр мен жаңашылдық мәселелері қарастырылған.

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ
I. Жеке авторлығымен

4 Дәдебаев Ж. Шымырлап бойға жайылған. Мақалалар. – Алматы: Жазушы, 1988. - 192 б.
ISBN 5-605-00014-4

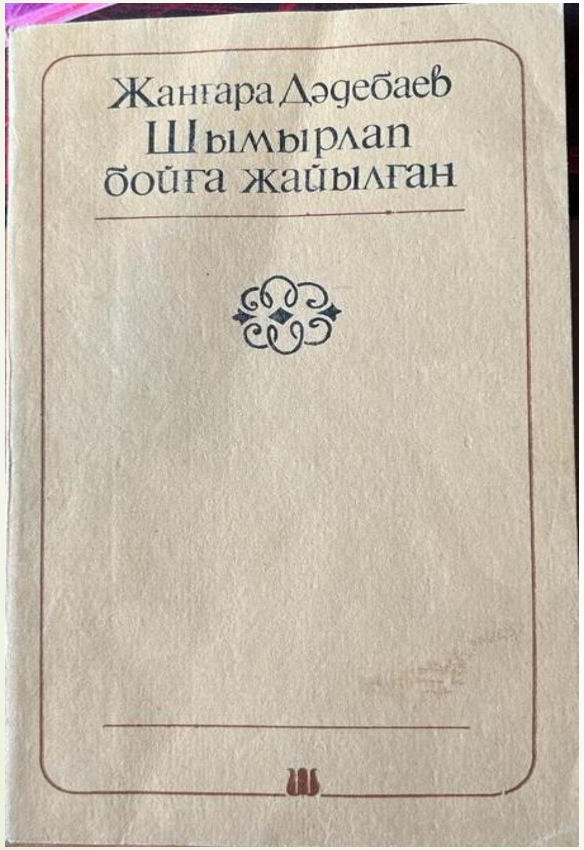

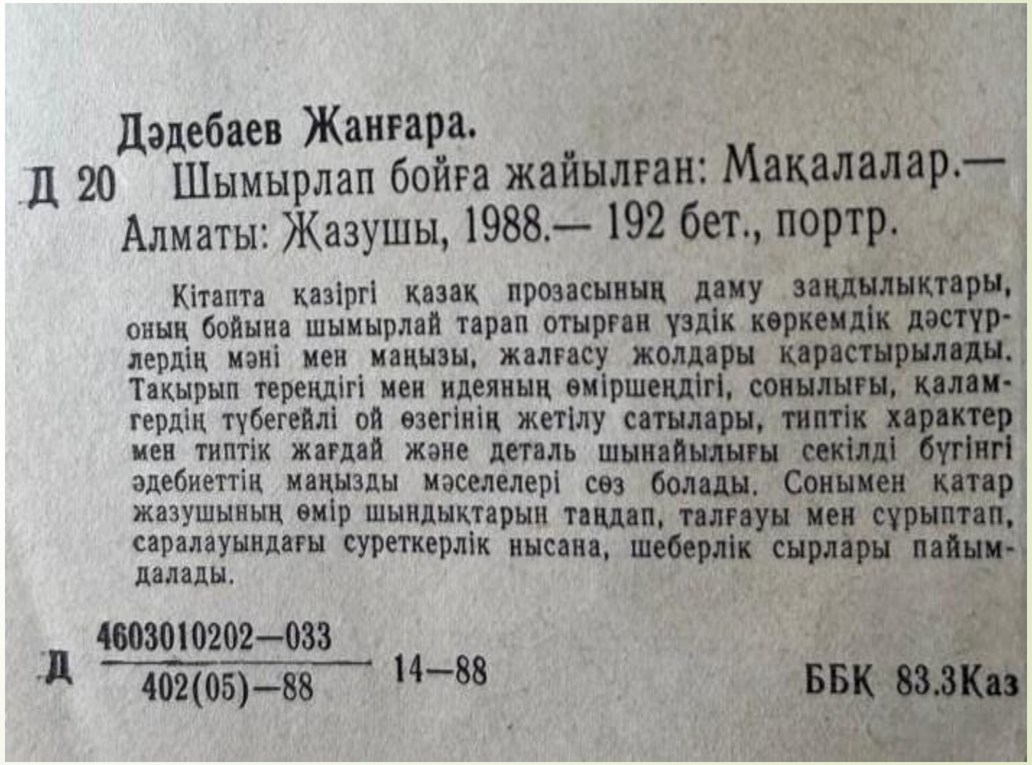
Дәдебаев Жанғара.
Д 20 Шымырлап бойға жайылған: Мақалалар.— Алматы: Жазушы, 1988.— 192 бет., портр.

Кітапта қазіргі қазақ прозасының даму заңдылықтары, оның бойына шымырлай тарап отырған үздік көркемдік дәстүрлердің мәні мен маңызы, жалғасу жолдары қарастырылады. Тақырып тереңдігі мен идеяның өміршеңдігі, сонылығы, қаламгердің түбегейлі ой өзегінің жетілу сатылары, типтік характер мен типтік жағдай және деталь шынайылығы секілді бүгінгі әдебиеттің маңызды мәселелері сөз болады. Сонымен қатар жазушының өмір шындықтарын таңдап, талғауы мен сұрыптап, саралауындағы суреткерлік нысана, шеберлік сырлары пайымдалады.

Д $\frac{4603010202-033}{402(05)-88}$ 14—88 ББК 83.3Каз

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ

I. Жеке авторлығымен

5 Дәдебаев Ж. Ғабиден Мұстафин. – Алматы: Мектеп, 1989. - 92 б.

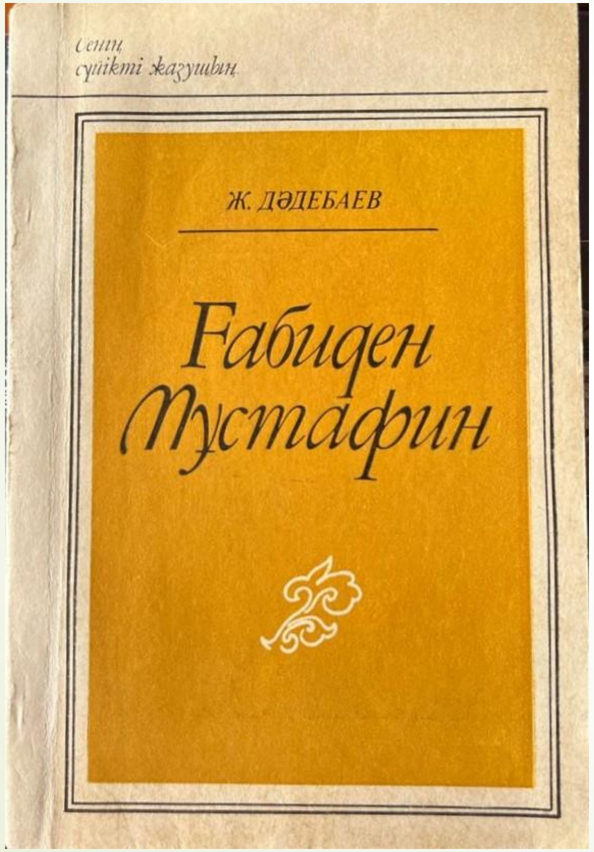

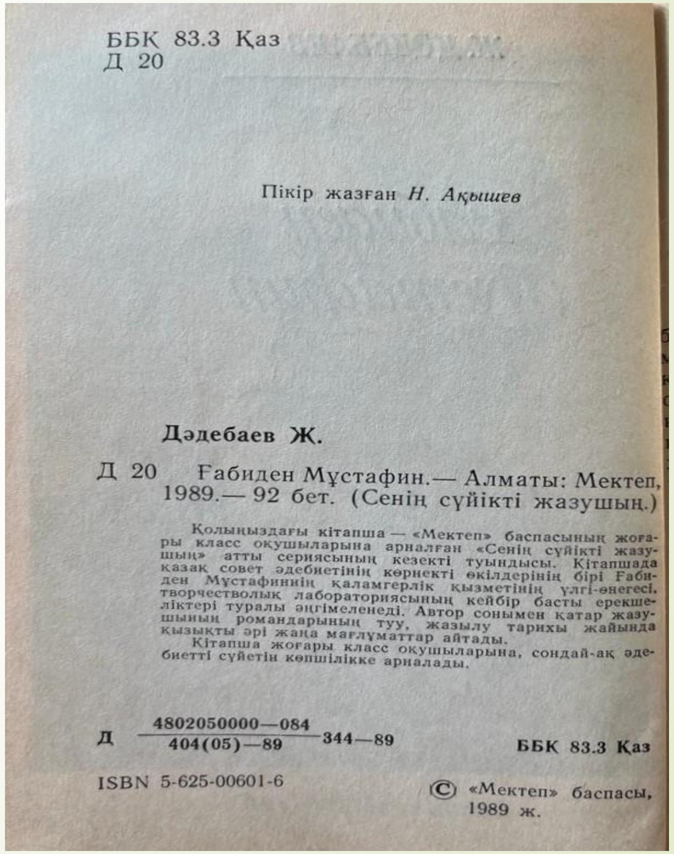

ББК 83.3 Қаз
Д 20

Пікір жазған *Н. Ақышев*

Дәдебаев Ж.

Д 20 Ғабиден Мұстафин.— Алматы: Мектеп, 1989.— 92 бет. (Сенің сүйікті жазушың.)

Қолыңыздағы кітапша — «Мектеп» баспасының жоғары класс оқушыларына арналған «Сенің сүйікті жазушың» атты сериясының кезекті туындысы. Кітапшада қазақ совет әдебиетінің көрнекті өкілдерінің бірі Ғабиден Мұстафиннің қаламгерлік қызметінің үлгі-өнегесі, творчестволық лабораториясының кейбір басты ерекшеліктері туралы әңгімеленеді. Автор сонымен қатар жазушының романдарының туу, жазылу тарихы жайында қызықты әрі жаңа мағлұматтар айтады.

Кітапша жоғары класс оқушыларына, сондай-ақ әдебиетті сүйетін көпшілікке арналады.

Д 4802050000—084 / 404(05)—89 344—89 ББК 83.3 Қаз

ISBN 5-625-00601-6

© «Мектеп» баспасы, 1989 ж.

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ

І. Жеке авторлығымен

6 Дәдебаев Ж. Өмір шындығы және көркемдік шешім. – Алматы: Ғылым, 1991. - 208 б.

ISBN 5-628-00892-3

Дәдебаев Ж. Өмір шындығы және көркемдік шешім.— Алматы: Ғылым, 1991. — 208 б.

Кітапта қазіргі қазақ романдары негізінде тарихи өткен дәуірлер болмысын көркемдік тұрғыдан жинақтап қорыту, өмір шындығы және творчестволық қиялдау мәселелері қарастырылады. Көркем шығарманың поэтикалық құрылымында тарихи, этнографиялық, фольклорлық және әдеби материалдардың атқаратын көркемдік, танымдық қызметтері пайымдалады. Жазушының өмір құбылыстарын таңдап, талғау мәнері мен даралап, саралау өнері туралы сөз болады. Сонымен қатар творчестволық еңбек процесінде қаламгердің ойдан қосуы мен ойдан шығаруының ерекшеліктері, олардың көркемдік-эстетикалық мәні мен маңызы сарапталады.

Кітап ғылыми қызметкерлер мен әдебиетшілерге, оқытушылар мен аспиранттарға, студенттерге, жазушының творчестволық лабораториясымен танысқысы келетін қауымға арналады.

Жауапты редакторы

Қазақ ССР Ғылым академиясының академигі З. ҚАБДОЛОВ

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ

I. Жеке авторлығымен

7 Дәдебаев Ж. Тұлпардың сыны мен бабы. – Алматы: Бастау, 1994. - 16 б

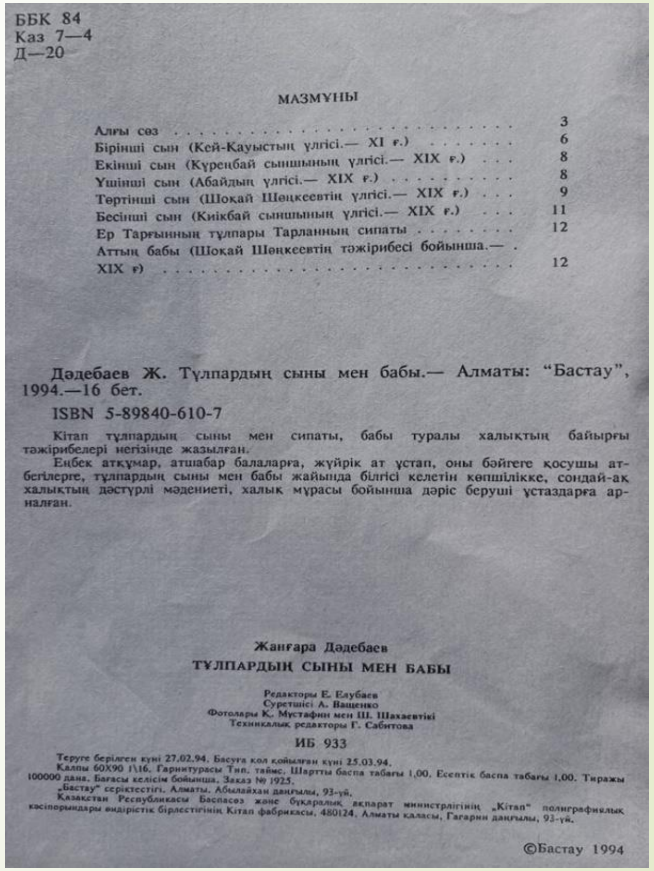

ББК 84
Каз 7—4
Д—20

МАЗМҰНЫ

Алғы сөз 3
Бірінші сын (Кей-Қауыстың үлгісі.— XI ғ.) 6
Екінші сын (Күреңбай сыншының үлгісі.— XIX ғ.) . . . 8
Үшінші сын (Абайдың үлгісі.— XIX ғ.) 8
Төртінші сын (Шоқай Шөңкеевтің үлгісі.— XIX ғ.) . . . 9
Бесінші сын (Киікбай сыншының үлгісі.— XIX ғ.) . . . 11
Ер Тарғынның тұлпары Тарланның сипаты 12
Аттың бабы (Шоқай Шөңкеевтің тәжірибесі бойынша.— . XIX ғ) 12

Дәдебаев Ж. Тұлпардың сыны мен бабы.— Алматы: “Бастау”, 1994.—16 бет.

ISBN 5-89840-610-7

Кітап тұлпардың сыны мен сипаты, бабы туралы халықтың байырғы тәжірибелері негізінде жазылған.

Еңбек атқұмар, атшабар балаларға, жүйрік ат ұстап, оны бәйгеге қосушы атбегілерге, тұлпардың сыны мен бабы жайында білгісі келетін көпшілікке, сондай-ақ халықтың дәстүрлі мәдениеті, халық мұрасы бойынша дәріс беруші ұстаздарға арналған.

Жанғара Дәдебаев
ТҰЛПАРДЫҢ СЫНЫ МЕН БАБЫ

Редакторы Е. Елубаев
Суретшісі А. Ващенко
Фотолары Қ. Мұстафин мен Ш. Шахаевтікі
Техникалық редакторы Г. Сабитова

ИБ 933

Теруге берілген күні 27.02.94. Басуға қол қойылған күні 25.03.94.
Қалпы 60Х90 1\16. Гарнитурасы Тип. таймс. Шартты баспа табағы 1,00. Есептік баспа табағы 1,00. Тиражы 100000 дана. Бағасы келісім бойынша. Заказ № 1925.
„Бастау" серіктестігі. Алматы. Абылайхан даңғылы, 93-үй.
Қазақстан Республикасы Баспасөз және бұқаралық ақпарат министрлігінің „Кітап" полиграфиялық кәсіпорындары өндірістік бірлестігінің Кітап фабрикасы. 480124. Алматы қаласы, Гагарин даңғылы, 93-үй.

©Бастау 1994

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ

І. Жеке авторлығымен

8 Дәдебаев Ж. Бөлтірік Әлменұлы және қазақ шешендік өнері. Оқу құралы. – Алматы: Қазақ университеті, 1996. - 180 б

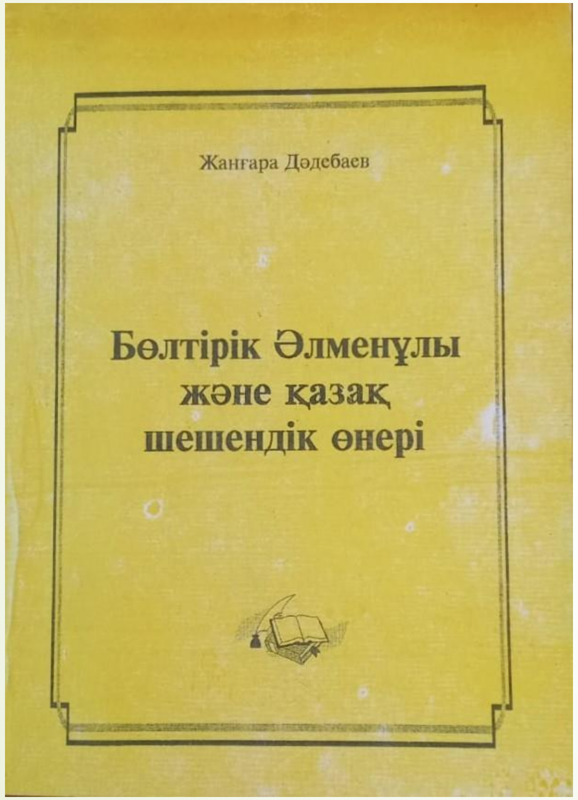

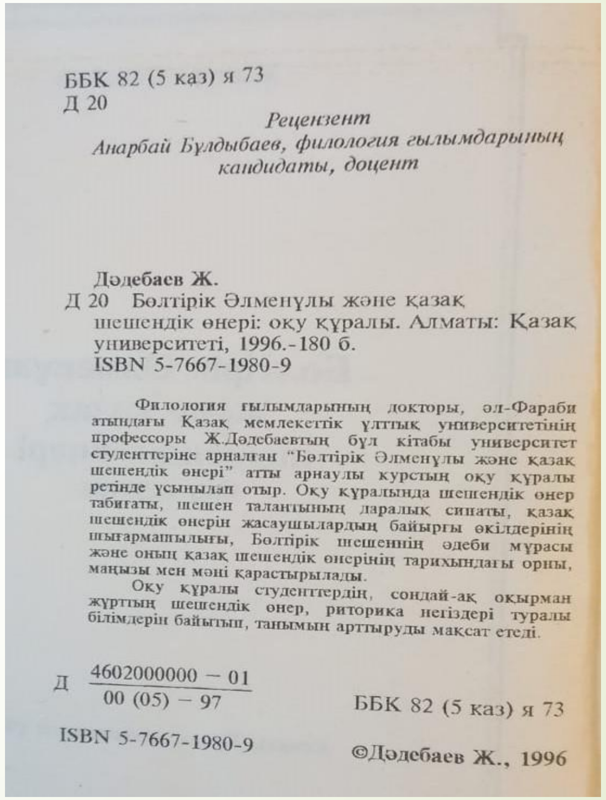

ББК 82 (5 қаз) я 73
Д 20

Рецензент
Анарбай Бұлдыбаев, филология ғылымдарының кандидаты, доцент

Дәдебаев Ж.
Д 20 Бөлтірік Әлменұлы және қазақ шешендік өнері: оқу құралы. Алматы: Қазақ университеті, 1996.-180 б.
ISBN 5-7667-1980-9

Филология ғылымдарының докторы, әл-Фараби атындағы Қазақ мемлекеттік ұлттық университетінің профессоры Ж.Дәдебаевтың бұл кітабы университет студенттеріне арналған "Бөлтірік Әлменұлы және қазақ шешендік өнері" атты арнаулы курстың оқу құралы ретінде ұсынылап отыр. Оқу құралында шешендік өнер табиғаты, шешен талантының даралық сипаты, қазақ шешендік өнерін жасаушылардың байырғы өкілдерінің шығармашылығы, Бөлтірік шешеннің әдеби мұрасы және оның қазақ шешендік өнерінің тарихындағы орны, маңызы мен мәні қарастырылады.

Оқу құралы студенттердің, сондай-ақ оқырман жұртының шешендік өнер, риторика негіздері туралы білімдерін байытып, танымын арттыруды мақсат етеді.

Д $\frac{4602000000 - 01}{00\ (05) - 97}$

ББК 82 (5 каз) я 73

ISBN 5-7667-1980-9

©Дәдебаев Ж., 1996

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ

I. Жеке авторлығымен

9 Дәдебаев Ж. Мұхтар Әуезов. – Алматы: Рауан, 1996. - 124 б

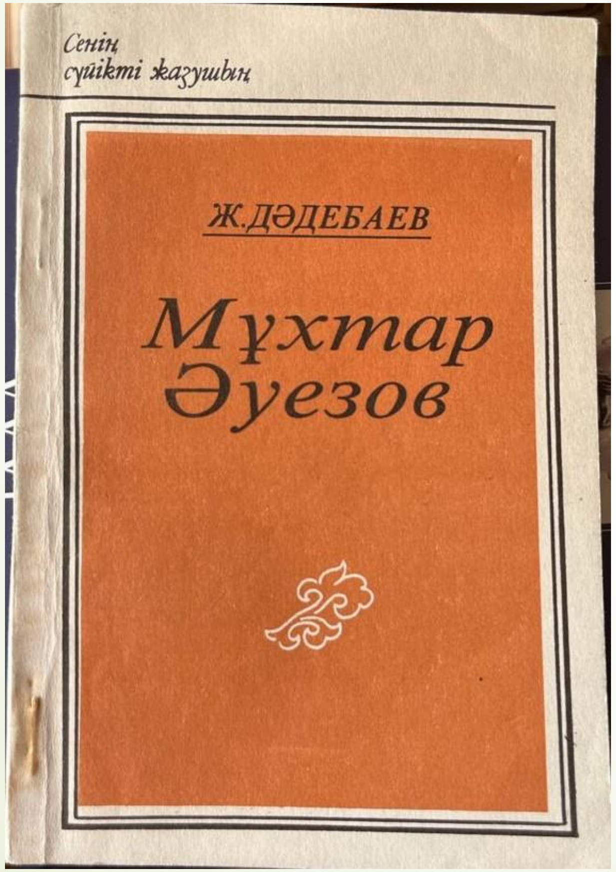

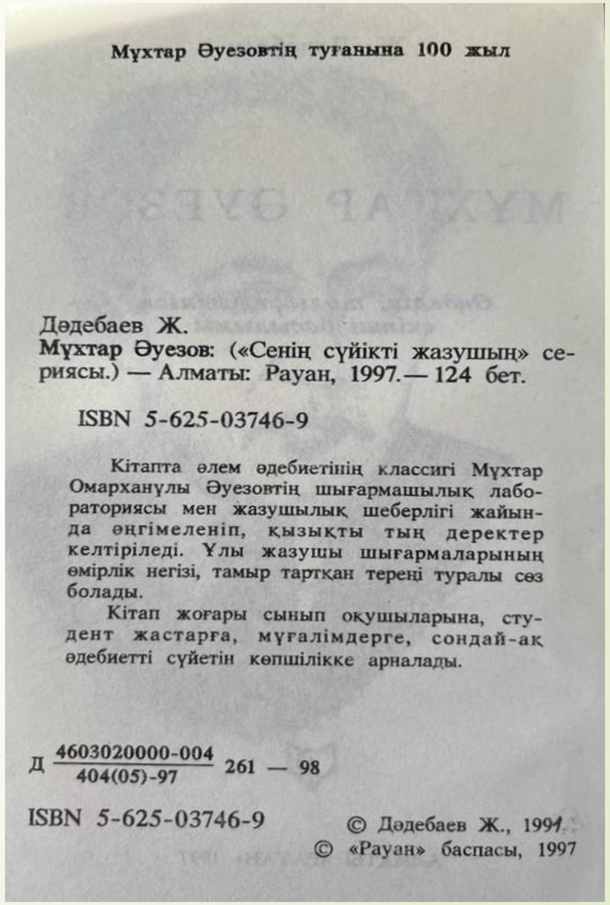

Мұхтар Әуезовтің туғанына 100 жыл

Дәдебаев Ж.
Мұхтар Әуезов: («Сенің сүйікті жазушың» сериясы.) — Алматы: Рауан, 1997.— 124 бет.

ISBN 5-625-03746-9

Кітапта әлем әдебиетінің классигі Мұхтар Омарханұлы Әуезовтің шығармашылық лабораториясы мен жазушылық шеберлігі жайында әңгімеленіп, қызықты тың деректер келтіріледі. Ұлы жазушы шығармаларының өмірлік негізі, тамыр тартқан тереңі туралы сөз болады.

Кітап жоғары сынып оқушыларына, студент жастарға, мұғалімдерге, сондай-ақ әдебиетті сүйетін көпшілікке арналады.

Д $\frac{4603020000-004}{404(05)-97}$ 261 — 98

ISBN 5-625-03746-9

© Дәдебаев Ж., 1997
© «Рауан» баспасы, 1997

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ

I. Жеке авторлығымен

10 Дәдебаев Ж. Атыңнан айналайын Әулие ата. Тарихи-филологиялық зерттеулер. – Алматы: Қазақ университеті, 1998. – 312 б.

Жауапты редактор

академик *З.Қ.Қабдолов*

Дәдебаев Ж.

Атыңнан айналайын Әулие ата: тарихи-филологиялық зерттеулер. - Алматы: Қазақ университеті, 1998. - 312 бет., портр.

Кітапта қазақ халқының өткен дәуірлердегі мемлекет, қоғам қайраткерлерінің, елбасылар мен қолбасылардың өмірі, ортасы мен қызметі, ерлік істері қарастырылады. Билер мен шешендердің шығармашылығы, заманы, ұлт тарихы мен мәдениетінің дамуында алатын орны туралы сөз болады. Қазақ шешендік өнерінің тарихы мен теориясы зерттеледі. Ақындар мен жыраулар шығармашылығы, суырыпсалма ақындық өнер табиғаты таразыланады.

Еңбекте көтерілген мәселелер тарих пен мәдениет, әдебиет пен өнер секілді бірнеше ғылым салаларының тоғысуы арнасында пайымдалады.

ISBN 5-7667-7876-7

© "Қазақ университеті" баспасы, 1998.

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ

I. Жеке авторлығымен

11 Дәдебаев Ж. Жазушы еңбегі. – Алматы: Қазақ университеті, 2001. – 340 б.

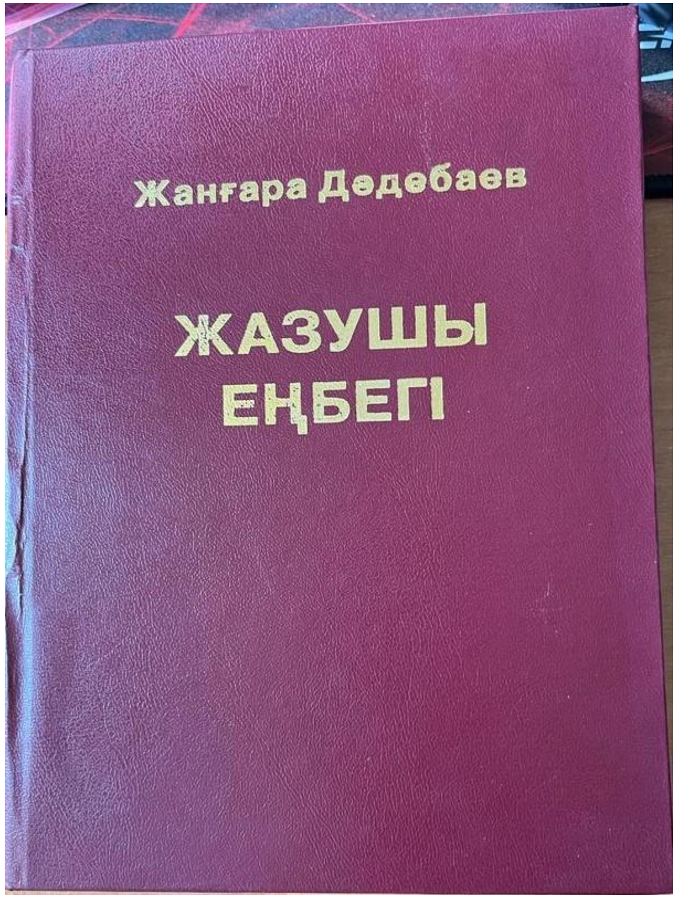

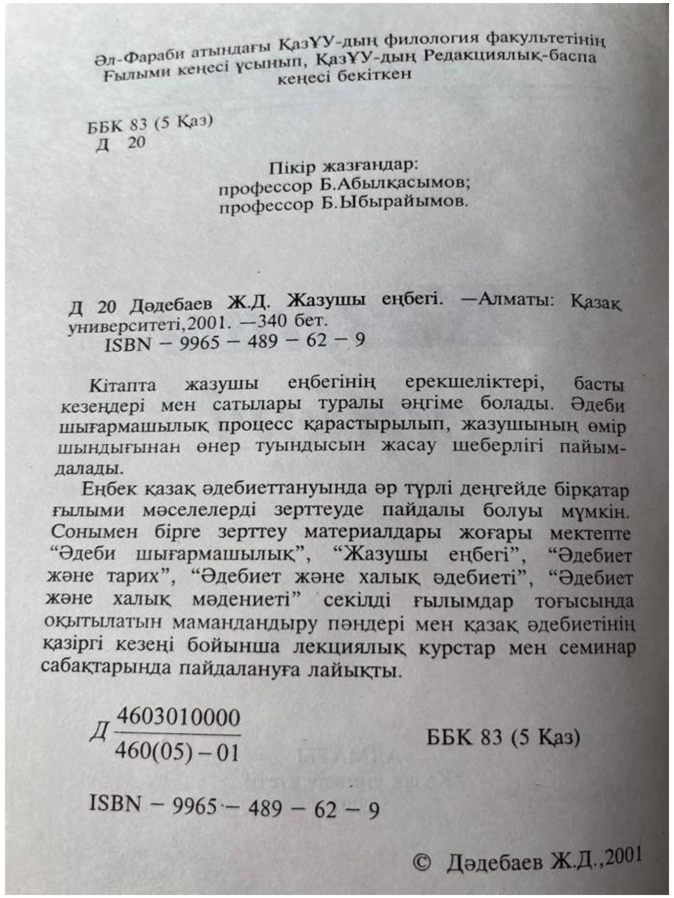

Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың филология факультетінің Ғылыми кеңесі ұсынып, ҚазҰУ-дың Редакциялық-баспа кеңесі бекіткен

ББК 83 (5 Қаз)
Д 20

Пікір жазғандар:
профессор Б.Абылқасымов;
профессор Б.Ыбырайымов.

Д 20 Дәдебаев Ж.Д. Жазушы еңбегі. —Алматы: Қазақ университеті,2001. —340 бет.
ISBN – 9965 – 489 – 62 – 9

Кітапта жазушы еңбегінің ерекшеліктері, басты кезеңдері мен сатылары туралы әңгіме болады. Әдеби шығармашылық процесс қарастырылып, жазушының өмір шындығынан өнер туындысын жасау шеберлігі пайымдалады.

Еңбек қазақ әдебиеттануында әр түрлі деңгейде бірқатар ғылыми мәселелерді зерттеуде пайдалы болуы мүмкін. Сонымен бірге зерттеу материалдары жоғары мектепте “Әдеби шығармашылық”, “Жазушы еңбегі”, “Әдебиет және тарих”, “Әдебиет және халық әдебиеті”, “Әдебиет және халық мәдениеті” секілді ғылымдар тоғысында оқытылатын мамандандыру пәндері мен қазақ әдебиетінің қазіргі кезеңі бойынша лекциялық курстар мен семинар сабақтарында пайдалануға лайықты.

$Д\frac{4603010000}{460(05)-01}$ ББК 83 (5 Қаз)

ISBN – 9965 – 489 – 62 – 9

© Дәдебаев Ж.Д.,2001

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ
I. Жеке авторлығымен

12 Дәдебаев Ж. Қазіргі қазақ әдебиеті. Лекциялар курсы. – Алматы: Қазақ университеті, 2002. – 311 б.

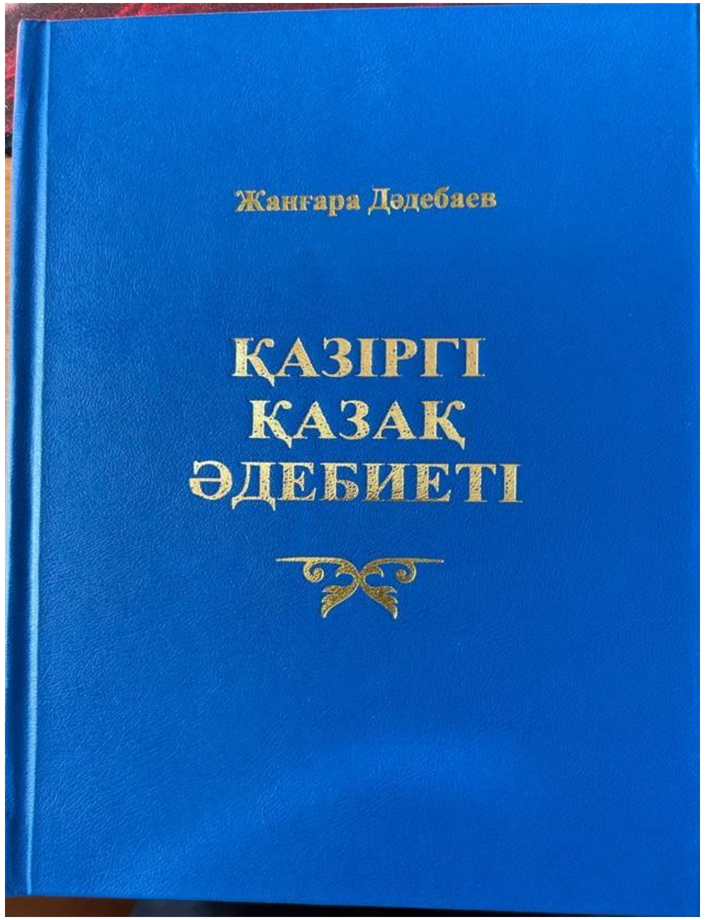

ББК 83.3Қаз.я73
Д 20

Баспаға әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың филология факультетінің Ғылыми кеңесі ұсынып, Редакциялық-баспа кеңесі бекіткен

Пікір жазғандар:

*филология ғылымдарының докторы, профессор **Қ.Әбдезұлы;***
*филология ғылымдарының докторы, профессор **А.Ісмақова***

Дәдебаев Ж.
Д 20 Қазіргі қазақ әдебиеті: Лекциялар курсы. - Алматы: Қазақ университеті, 2002. - 311 б.

ISBN 9965-12-213-X

Студенттерге ұсынылып отырған бұл еңбекте қазақ әдебиетінің XX ғасырдың екінші жартысындағы даму сипаты, басты ерекшеліктері, жетістіктері туралы үш кітаптан тұратын лекциялық курстардың бір тобы беріліп отыр.

Жиырма бес лекцияда өткен ғасырдың 60-90 жылдарындағы әдеби дамудың бағыт-бағдары, әдеби шығарма табиғаты, жекелеген қаламгерлердің шығармашылық даралығы мен шеберлігі мәселелері қарастырылған.

Кітап жоғары оқу орындарының студенттеріне арналады.

ББК 83.3Қаз.я73

ISBN 9965-12-213-X
© Дәдебаев Ж., 2002.
© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 2002.

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ

I. Жеке авторлығымен

13 Дәдебаев Ж. Талас аңыздары. Алматы: «Нұрлы әлем», 2002. – 72 б.

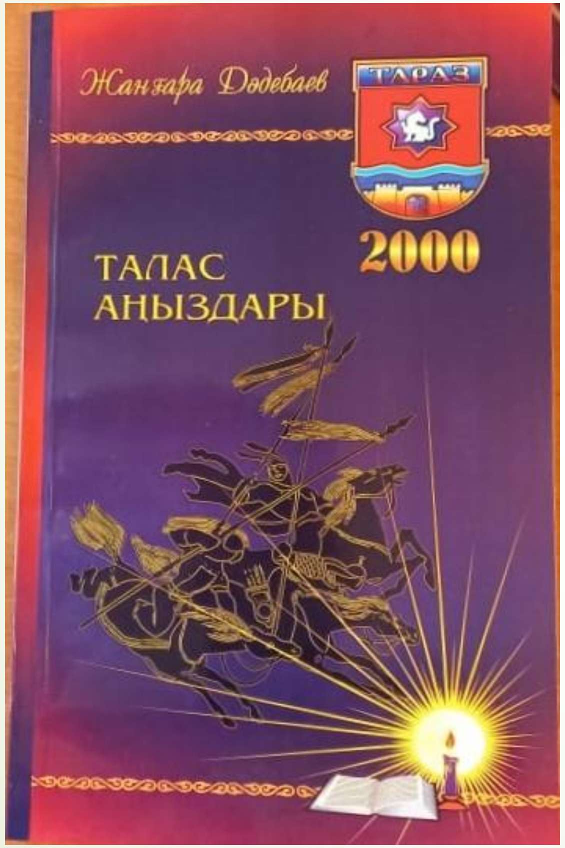

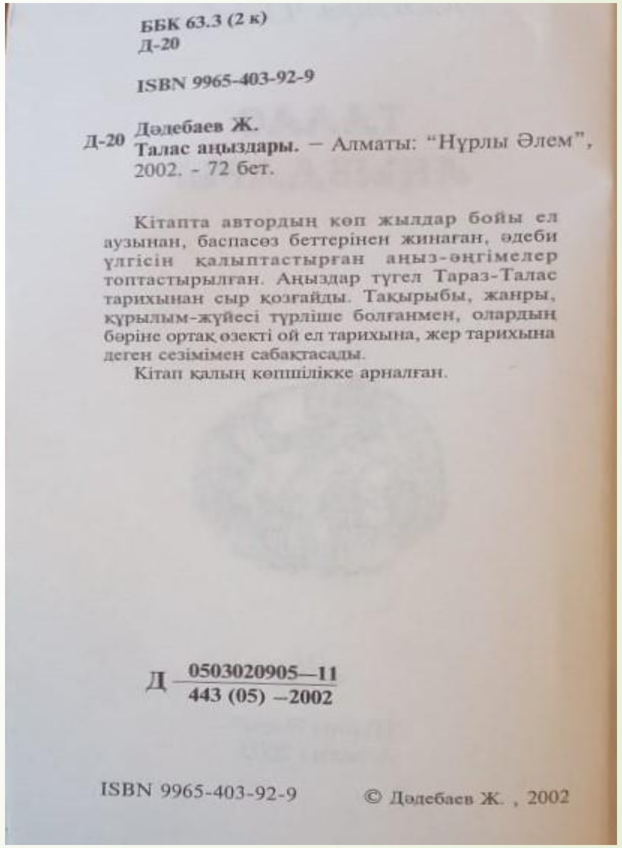

ББК 63.3 (2 к)
Д-20

ISBN 9965-403-92-9

Д-20 **Дәдебаев Ж.**
Талас аңыздары. – Алматы: "Нұрлы Әлем", 2002. - 72 бет.

Кітапта автордың көп жылдар бойы ел аузынан, баспасөз беттерінен жинаған, әдеби үлгісін қалыптастырған аңыз-әңгімелер топтастырылған. Аңыздар түгел Тараз-Талас тарихынан сыр қозғайды. Тақырыбы, жанры, құрылым-жүйесі түрліше болғанмен, олардың бәріне ортақ өзекті ой ел тарихына, жер тарихына деген сезімімен сабақтасады.

Кітап қалың көпшілікке арналған.

Д $\frac{0503020905-11}{443\ (05)-2002}$

ISBN 9965-403-92-9

© Дәдебаев Ж. , 2002

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ

I. Жеке авторлығымен

14 Дәдебаев Ж. Атыңнан айналайын. Тараз тарихы туралы толғаныстар – Алматы: Нұрлы әлем, 2002. – 248 б.

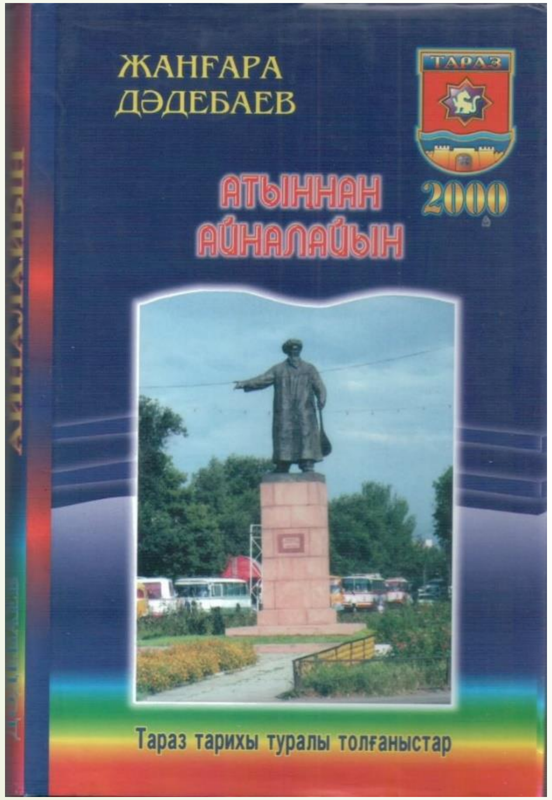

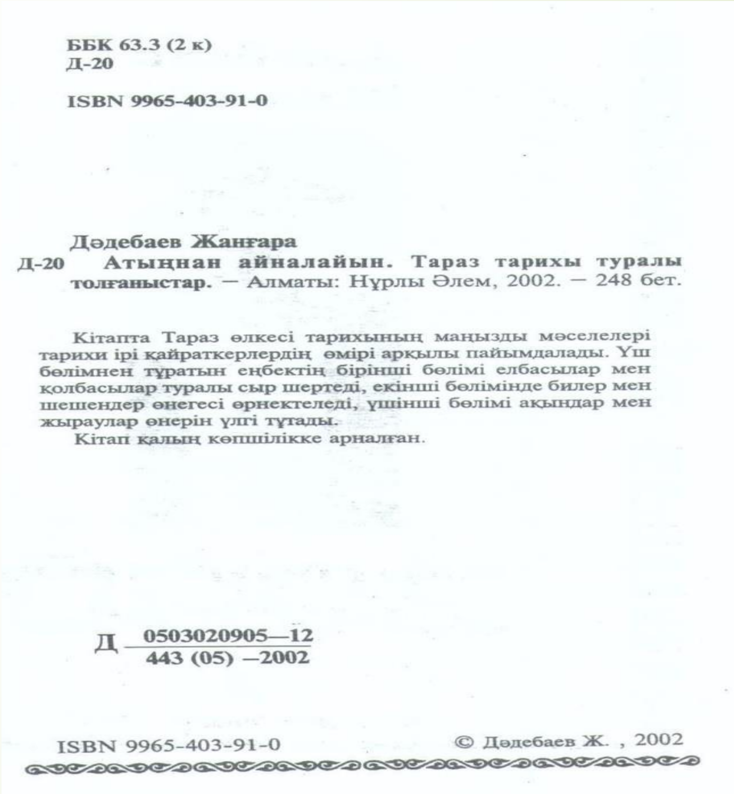

ББК 63.3 (2 к)
Д-20

ISBN 9965-403-91-0

Дәдебаев Жанғара
Д-20 Атыңнан айналайын. Тараз тарихы туралы толғаныстар. — Алматы: Нұрлы Әлем, 2002. — 248 бет.

Кітапта Тараз өлкесі тарихының маңызды мәселелері тарихи ірі қайраткерлердің өмірі арқылы пайымдалады. Үш бөлімнен тұратын еңбектің бірінші бөлімі елбасылар мен қолбасылар туралы сыр шертеді, екінші бөлімінде билер мен шешендер өнегесі өрнектеледі, үшінші бөлімі ақындар мен жыраулар өнерін үлгі тұтады.
Кітап қалың көпшілікке арналған.

Д 0503020905—12 / 443 (05) —2002

ISBN 9965-403-91-0

© Дәдебаев Ж. , 2002

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ

І. Жеке авторлығымен

15 Дәдебаев Ж. Қазіргі қазақ әдебиеті. Лекциялар курсы. – Алматы: Қазақ университеті, 2003. – 284 б.

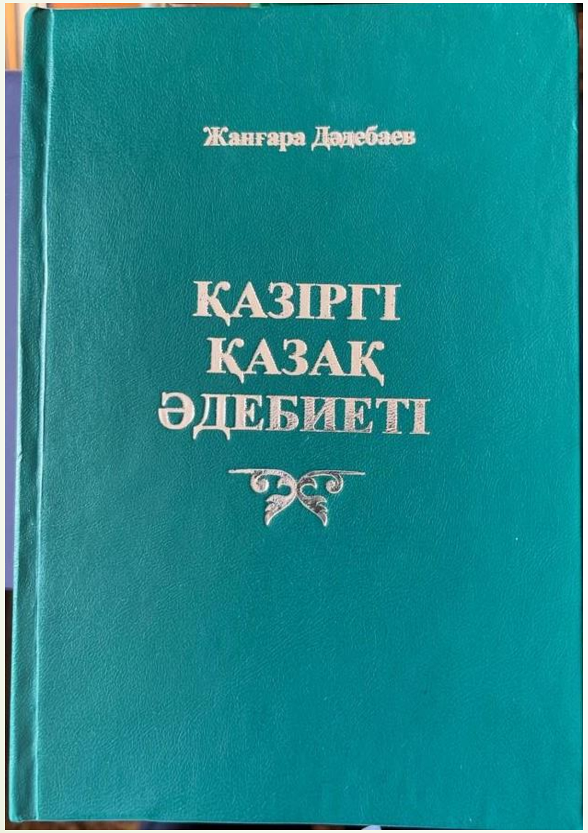

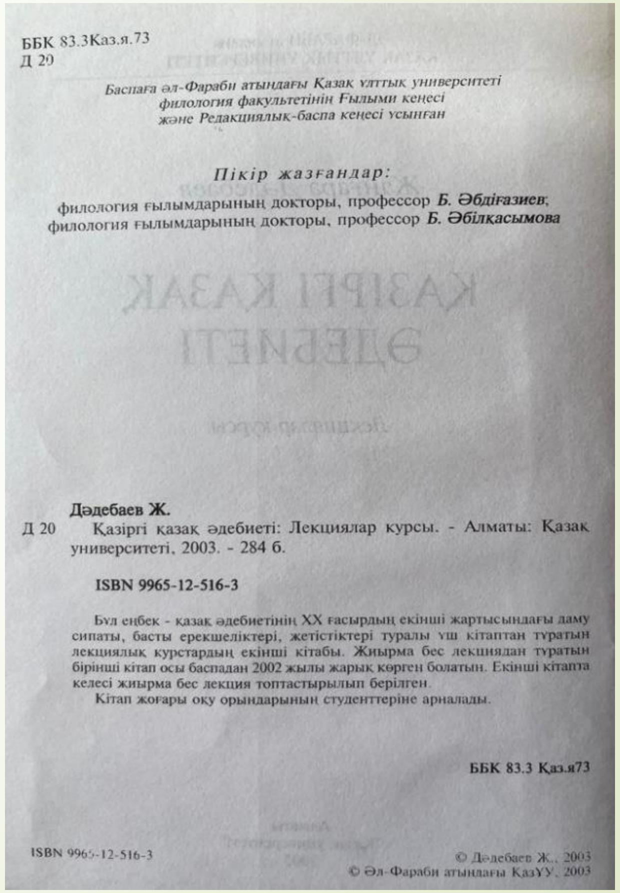
ББК 83.3Каз.я.73
Д 20

Баспаға әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті филология факультетінің Ғылыми кеңесі және Редакциялық-баспа кеңесі ұсынған

Пікір жазғандар:
филология ғылымдарының докторы, профессор ***Б. Әбдіғазиев***;
филология ғылымдарының докторы, профессор ***Б. Әбілқасымова***

Дәдебаев Ж.
Д 20 Қазіргі қазақ әдебиеті: Лекциялар курсы. - Алматы: Қазақ университеті, 2003. - 284 б.

ISBN 9965-12-516-3

Бұл еңбек - қазақ әдебиетінің XX ғасырдың екінші жартысындағы даму сипаты, басты ерекшеліктері, жетістіктері туралы үш кітаптан тұратын лекциялық курстардың екінші кітабы. Жиырма бес лекциядан тұратын бірінші кітап осы баспадан 2002 жылы жарық көрген болатын. Екінші кітапта келесі жиырма бес лекция топтастырылып берілген.
Кітап жоғары оқу орындарының студенттеріне арналады.

ББК 83.3 Қаз.я73

ISBN 9965-12-516-3

© Дәдебаев Ж., 2003
© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 2003

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ
I. Жеке авторлығымен

16 Дәдебаев Ж. Адам ата. Үлкен әңгіме. – Алматы: Қазақ университеті, 2005. – 96 б.

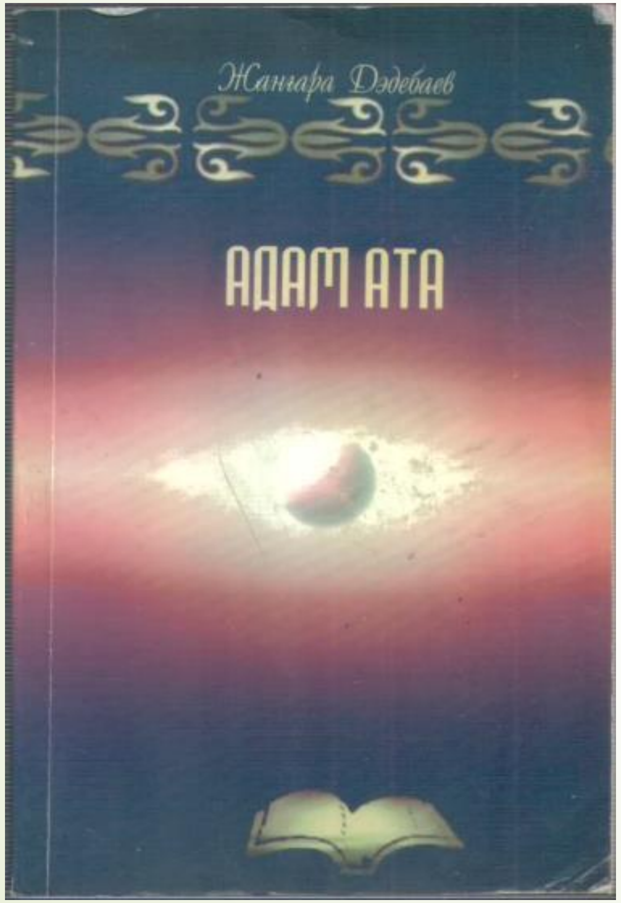

ББК 82.3Қаз
Д 20

Д 20 Дәдебаев Ж.
Адам ата: *Үлкен әңгіме. — Алматы: Қазақ университеті, 2005. — 96 б.*

ISBN 9965-12-945-2

Кітап Алла тағаланың Адам атаны жаратуы жайында. Автор түрлі дерек көздерінде, зерттеулерде, аңыздар мен қиссаларда көрініс тапқан оқиғалар мен ойлар негізінде Алла тағаланың Адам атаны жарату жолындағы ісін эссе талаптарына сай көркем баяндайды.

Кітап көпшілікке арналған.

ББК 82.3Қаз

Д $\frac{4702250205}{460(05) - 05}$

ISBN 9965-12-945-2

© Дәдебаев Ж. 2005
Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ 2005

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ
І. Жеке авторлығымен

17 Дәдебаев Ж. Адам және заман. – Алматы: Өнер, 2007. – 368 б.

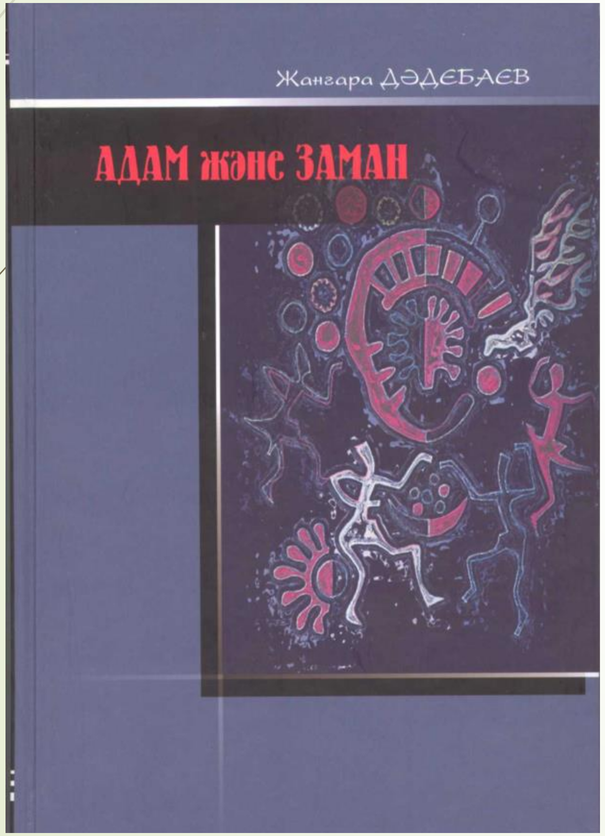

Дәдебаев Ж.
Д 20 Адам және заман. — Алматы: Өнер, 2007. — 368 б.
ISBN 978-601-209-016-1
Белгілі әдебиеттанушы Жанғара Дәдебаевтың бұл кітабына адам мен заман, тарих пен тарихи тұлға туралы зерттеулері мен зерделеулері, көсем сөз үлгісіндегі ғылыми-танымдық пайымдаулары енді. Автордың ойлары мен толғамдары, талдаулары мен аңдаулары тарих пен әдебиет, әдебиет пен мәдениет, шешендік өнер мен билер шешімі секілді бірнеше ғылым салаларының тоғысынан бастау алады.
Кітап жоғары оқу орындарында білім алушы жастарға, әдебиет пен мәдениет тарихын, тарих тағлымын тану жолындағы жұртшылыққа арналған

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ
I. Жеке авторлығымен

18 Дәдебаев Ж. Менің университетім: зерттеулер мен зерделеулер. – Алматы: Қазақ университеті, 2007. – 220 б.

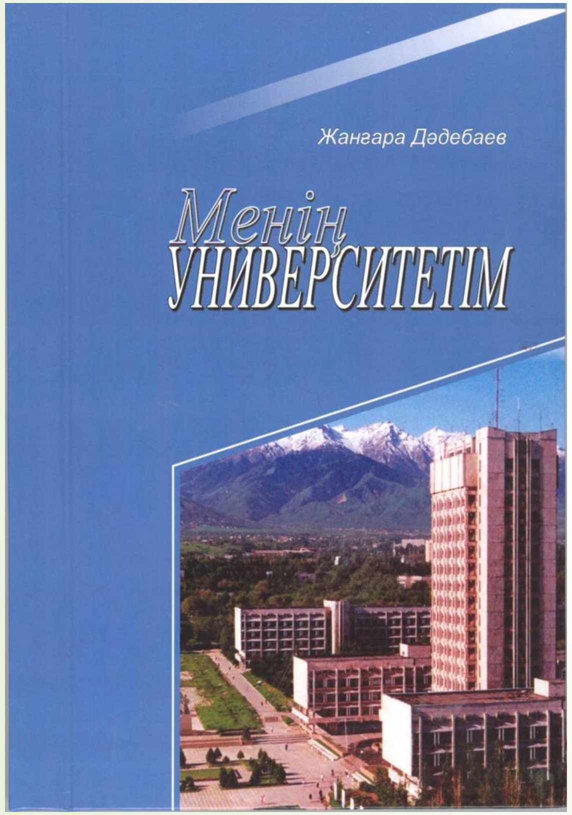

Дәдебаев Ж.
Д 16 Менің университетім: зерттеулер мен зерделеулер. - Алматы: Қазақ университеті, 2007. - 220 бет.
ISBN 9965-30-173-5
Кітап әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің ұстаздары, ғалымдары, білім мен ғылым саласындағы ірі кайраткерлері туралы. Жоғары мектептің іргелі мәселелері, білім беру ісін ұйымдастыру, оқу мен оқыту жолдары пайымдалған.
Кітап студенттерге, жоғары мектеп қызметкерлеріне, сондай-ақ көпшілікке арналған.

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ
I. Жеке авторлығымен

19 Дәдебаев Ж. Таңдамалы шығармалар / Жанғара Дәдебаев. – Алматы: Өнер, 2008. – 352 б.

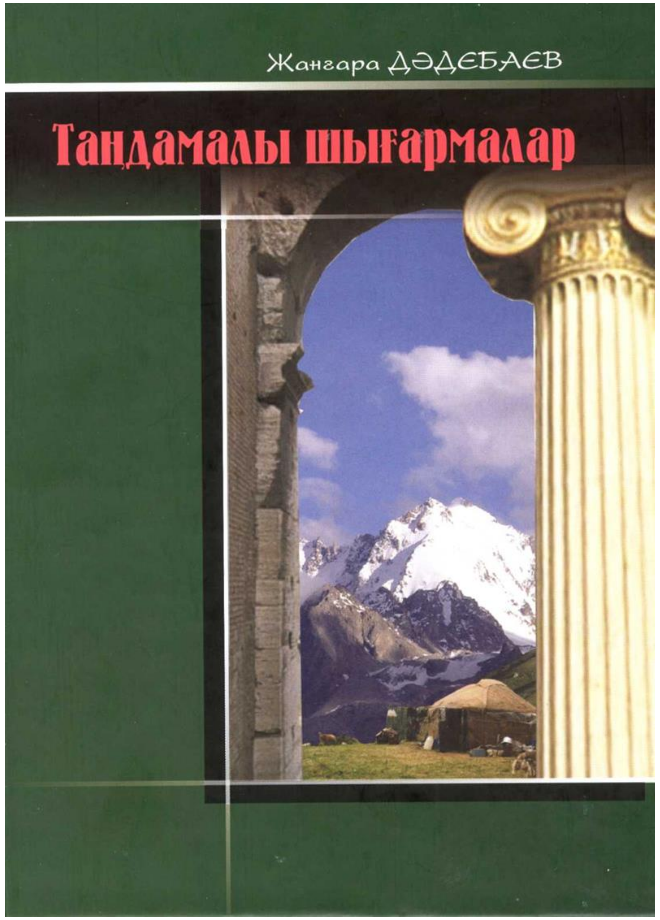

- Дәдебаев Ж.
- Таңдамалы шығармалар. - Алматы: "Өнер" баспасы, 2008. - 352 б.
- I8BK 978-601-209-048-2
- Көрнекті әдебиеттанушы, профессор Жанғара Дәдебаевтың таңдамалы шығармаларының томына Шығыстан шыққан ұлы ұстаздар мен ғұламалардың шығармашылық өмір жолдары, қазақ сөз өнерінің ілкі өрнектері, билер мен шешендердің өнерпаздық келбеті, ақындар мен жыраулар өнері, елбасылар мен қолбасылар бейнесі туралы шығармалары енген.

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ
I. Жеке авторлығымен

20 Дәдебаев Ж. Тақырып пен идея. Зерттеу. – Алматы: Қазақ университеті, 2010. – 207 б.

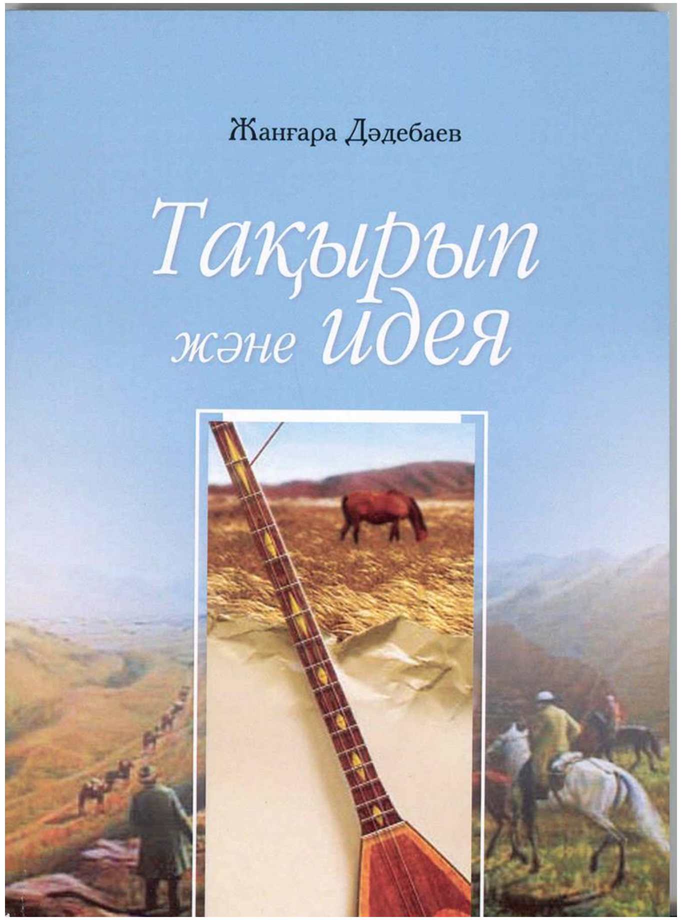

- Дәдебаев Ж.
- Д 12 Тақырып және идея: Зерттеу. – Алматы: Қазақ университеті, 2010. – 207 б.
- ISBN 9965-30-997-3
- Кітапта қазақ әдебиетінің иежелгі дәуірден бүгінгі күнге дейінгі даму заңдылықтарының өзегіндегі көкейкесті мұрат, ұлттық мүдде, ұлттық идея мәселелері қарастырылған. Әдеби шығарма, әдеби процесс жүйесінде тақырып пен идеяның көрініс табу жолдары, оларды көркемдік пайымдаудағы жазушының шығармашылық ұстанымы зерттелген.
- Кітап қазақ әдебиеті мен мәдениеті саласында ізденіп жүрген жастарға, студенттер мен магистранттарға, сондай-ақ мамандар мен әдеби білімін арттыруды көздеген көпшілікке арналады.

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ
І. Жеке авторлығымен

21 Дәдебаев Ж. Әдеби компаративистика және көркем аударма. Оқу құралы. – Алматы: Қазақ университеті, 2011. – 182 б.

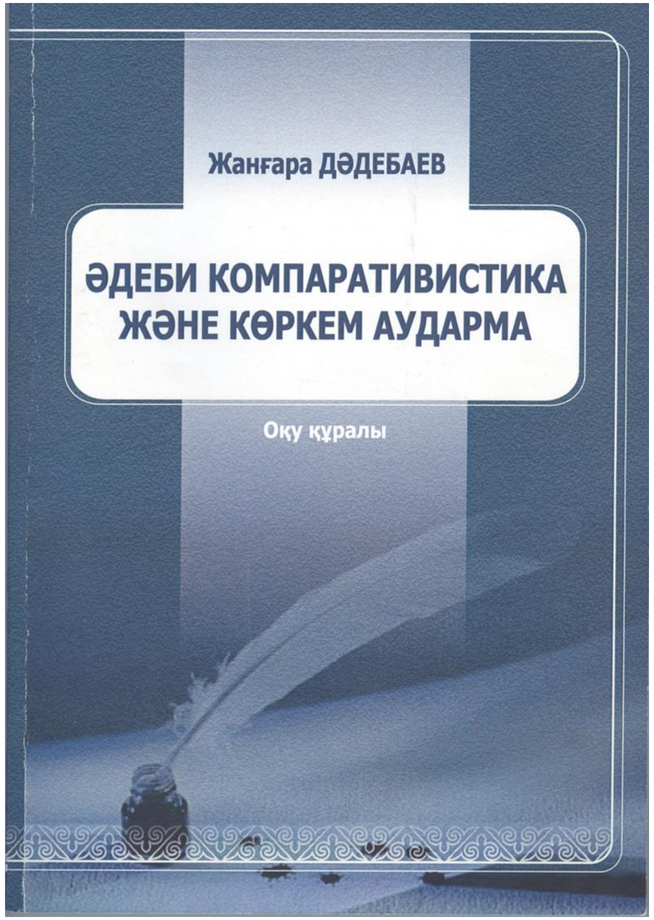

Дәдебаев Ж.

ISSN 9965-29-721-5

Д Әдеби компаративистика және ккркем аударма. Оқу құралы. – Алматы: Қазақ университеті, 2011. – 182 б.

Оқу құралында «Әдеби компаративистика және көркем аударма» атты таңдау пәнінің мазмұнын түзетін басты қағидалар жинақталған.

Оқу құралы инновациялық зерттеулердің нәтижелері негізінде жазылған және пәнаралық мазмұнымен ерекшеленеді.

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ
І. Жеке авторлығымен

22 Дәдебаев Ж. Тараз өлкесі: монографиялық пайымдаулар / Жанғара Дәдебаев. – Алматы: ЖШС РПБК «Дәуір», 2013. – 464 б.

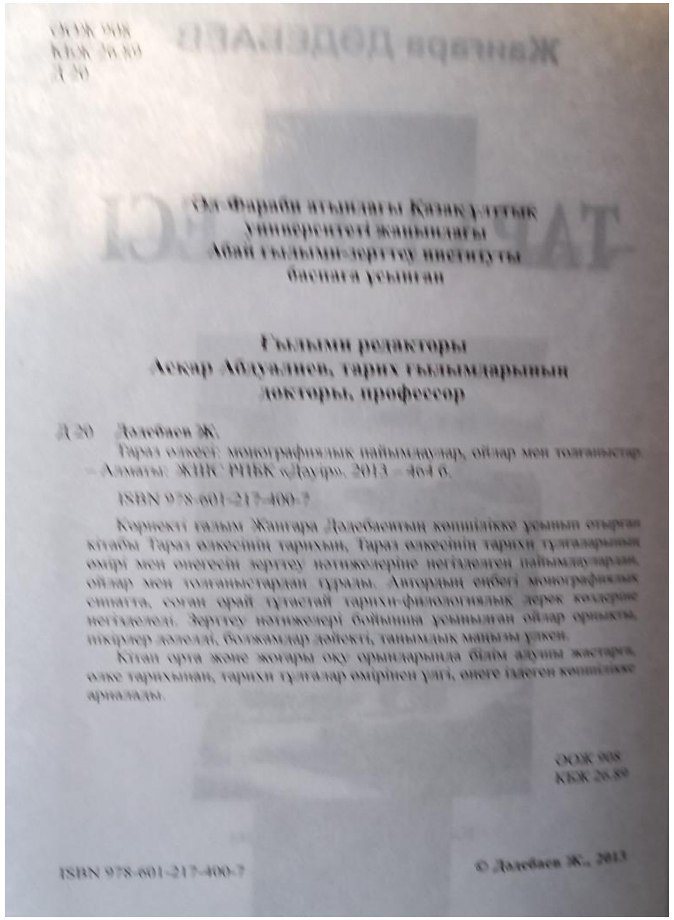
ӘОЖ 908
КБЖ 26.89
Д 20

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық
университеті жанындағы
Абай ғылыми-зерттеу институты
баспаға ұсынған

Ғылыми редакторы
Асқар Абдуалиев, тарих ғылымдарының
докторы, профессор

Д 20 Дәдебаев Ж.
Тараз өлкесі: монографиялық пайымдаулар, ойлар мен толғаныстар. – Алматы: ЖШС РПБК «Дәуір», 2013. – 464 б.

ISBN 978-601-217-400-7

Көрнекті ғалым Жанғара Дәдебаевтың көпшілікке ұсынып отырған кітабы Тараз өлкесінің тарихын, Тараз өлкесінің тарихи тұлғаларының өмірі мен өнегесін зерттеу нәтижелеріне негізделген пайымдаулардан, ойлар мен толғаныстардан тұрады. Автордың еңбегі монографиялық сипатта, соған орай тұтастай тарихи-филологиялық дерек көздеріне негізделеді. Зерттеу нәтижелері бойынша ұсынылған ойлар орнықты, пікірлер дәлелді, болжамдар дәйекті, танымдық маңызы үлкен.

Кітап орта және жоғары оқу орындарында білім алушы жастарға, өлке тарихынан, тарихи тұлғалар өмірінен үлгі, өнеге іздеген көпшілікке арналады.

ӘОЖ 908
КБЖ 26.89

ISBN 978-601-217-400-7

© Дәдебаев Ж., 2013

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ
I. Жеке авторлығымен

23 Дәдебаев Ж. Абайдың антропологизмі: монография / Жанғара Дәдебаев. – Алматы: Қазақ университеті, 2014. – 238 б.

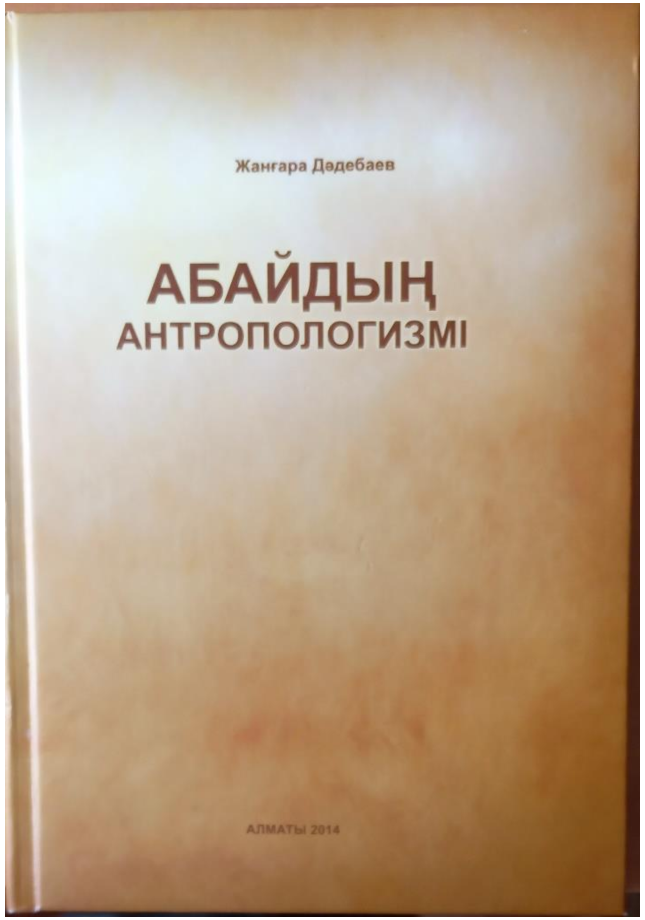

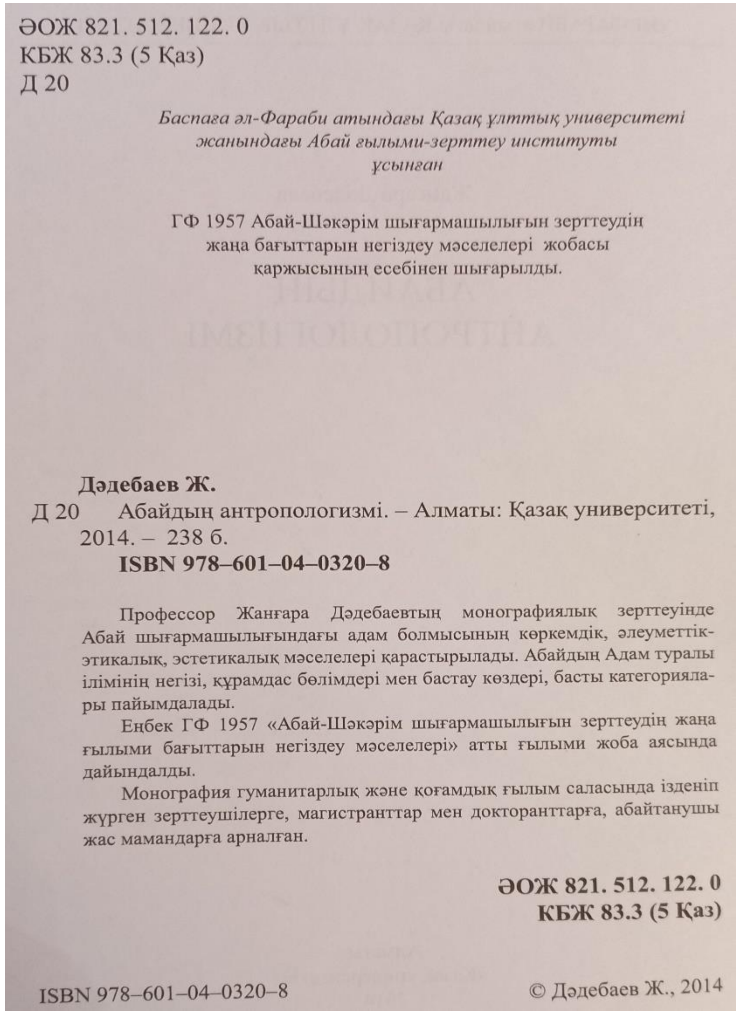

ӘОЖ 821. 512. 122. 0
КБЖ 83.3 (5 Қаз)
Д 20

Баспаға әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті жанындағы Абай ғылыми-зерттеу институты ұсынған

ГФ 1957 Абай-Шәкәрім шығармашылығын зерттеудің жаңа бағыттарын негіздеу мәселелері жобасы қаржысының есебінен шығарылды.

Дәдебаев Ж.
Д 20 Абайдың антропологизмі. – Алматы: Қазақ университеті, 2014. – 238 б.
ISBN 978–601–04–0320–8

Профессор Жанғара Дәдебаевтың монографиялық зерттеуінде Абай шығармашылығындағы адам болмысының көркемдік, әлеуметтік-этикалық, эстетикалық мәселелері қарастырылады. Абайдың Адам туралы ілімінің негізі, құрамдас бөлімдері мен бастау көздері, басты категориялары пайымдалады.

Еңбек ГФ 1957 «Абай-Шәкәрім шығармашылығын зерттеудің жаңа ғылыми бағыттарын негіздеу мәселелері» атты ғылыми жоба аясында дайындалды.

Монография гуманитарлық және қоғамдық ғылым саласында ізденіп жүрген зерттеушілерге, магистранттар мен докоранттарға, абайтанушы жас мамандарға арналған.

ӘОЖ 821. 512. 122. 0
КБЖ 83.3 (5 Қаз)

ISBN 978–601–04–0320–8 © Дәдебаев Ж., 2014

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ
І. Жеке авторлығымен

24 Дәдебаев Ж. Шешендік өнер теориясының негіздері: монография / Жанғара Дәдебаев. – Алматы: Қазақ университеті, 2016. – 286 б.

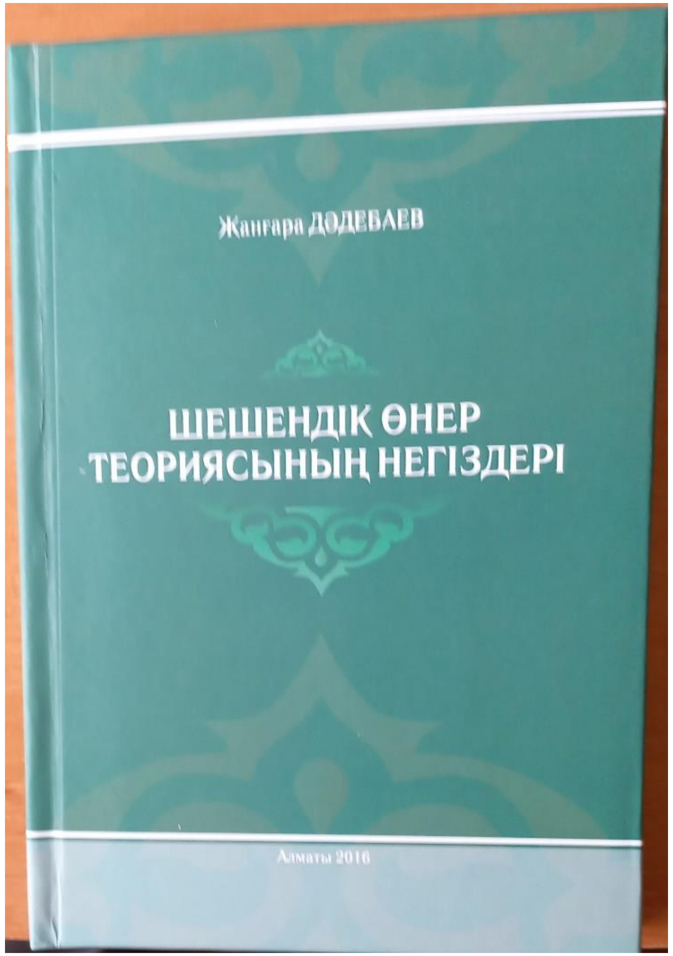

ӘОЖ 808.5 (0353)
КБЖ 837
Д 20

Баспаға әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің Редакциялық-баспа кеңесінің шешімімен ұсынылған
Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті жанындағы Абай ғылыми-зерттеу институтында орындалған

Монография 3979/МҚ4 – «Абай Құнанбаевтың шығармашылық мұрасын пәнаралық зерттеу» бағдарламасы аясында дайындалып, жарық көріп отыр.

Пікір жазған
филология ғылымдарының докторы, профессор **Қ.Қ. Мәдібаева**

Дәдебаев Ж.
Д 20 Шешендік өнер теориясының негіздері: монография / Ж. Дәдебаев. – Алматы: Қазақ университеті, 2016. – 286 б.
ISBN 978-601-04-1670-3

Зерттеу еңбекте билер сөзі, шешендік өнер Абайдың ілімінің, ақындық танымының қайнар көзі ретінде қарастырылған. Еңбек екі бөлімнен тұрады. Бірінші бөлім «Шешендік өнер» деп аталады. Онда шешендік өнер теориясының жалпы сипаттамасы, шешендік өнердегі тек пен түр, шешендік өнердің қайнар көздері, шешендік өнердің мақсаттары мен амалдары, шешеннің шығармашылық еңбегінің сатылары секілді іргелі ғылыми мәселелер пайымдалған. «Шешендік өмір» деп аталған екінші бөлімде қазақ шешендік өнерінің ірі тұлғаларының ғылыми өмірбаяны жасалған, шешендік өнері мен сөздерінің жалпыадамзаттық және ұлттық мәні ашылған.

Кітап шешендік өнерді, Абай мұрасын ғылым пәні ретінде зерттеушілер мен оқу пәні ретінде оқытушылар, жоғары оқу орындарының студенттері, магистранттар мен докторанттар үшін, шешен сөйлеудің жолдарын, амалдары мен тәсілдерін жете меңгеруді көздеген мемлекет және қоғам қайраткерлері үшін пайдалы болмақ.

ӘОЖ 808.5 (0353)
КБЖ 837

ISBN 978-601-04-1670-3

© Дәдебаев Ж., 2016
Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 2016

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ
І. Жеке авторлығымен

25 Дәдебаев Ж. Өнегелі өмір / ред. басқ. Ғ.М. Мұтанов. – Алматы: Қазақ университеті, 2018. Ш. 165. – 346 б.

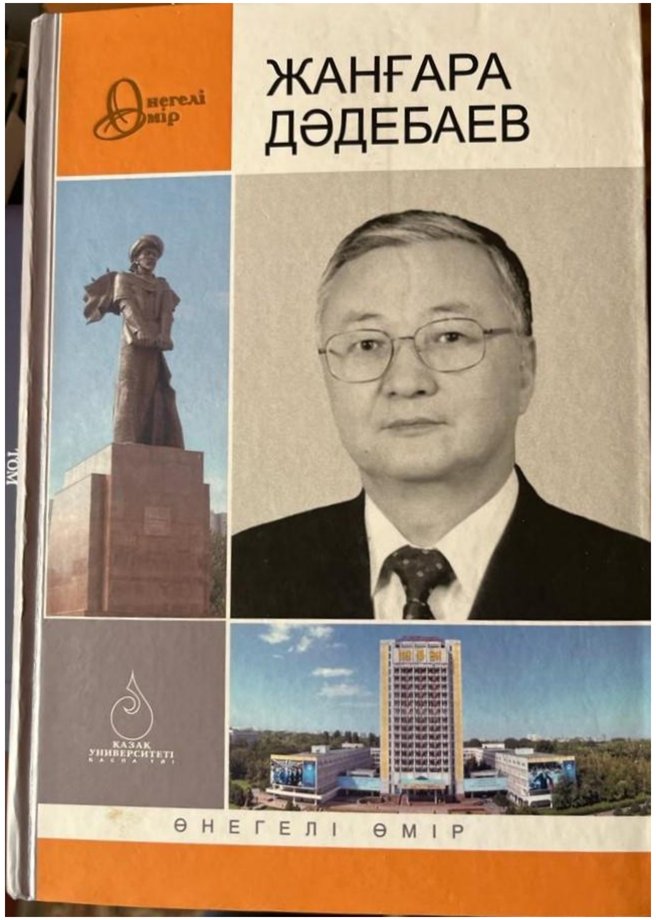

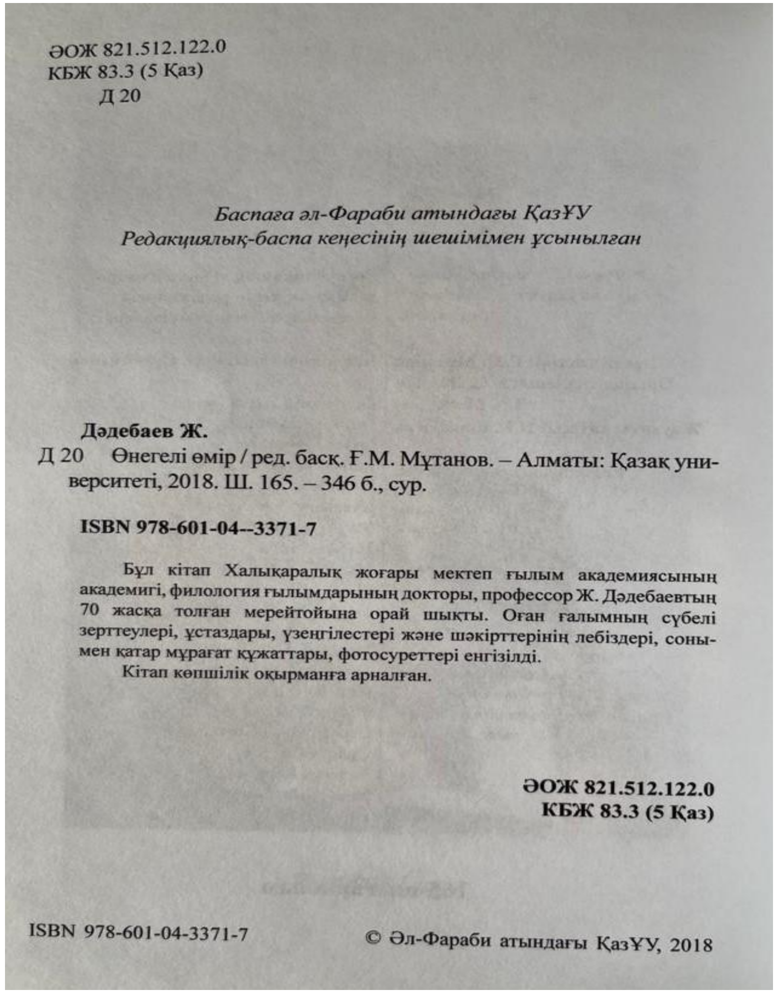
ӘОЖ 821.512.122.0
КБЖ 83.3 (5 Қаз)
Д 20

Баспаға әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Редакциялық-баспа кеңесінің шешімімен ұсынылған

Дәдебаев Ж.
Д 20 Өнегелі өмір / ред. басқ. Ғ.М. Мұтанов. – Алматы: Қазақ университеті, 2018. Ш. 165. – 346 б., сур.

ISBN 978-601-04--3371-7

Бұл кітап Халықаралық жоғары мектеп ғылым академиясының академигі, филология ғылымдарының докторы, профессор Ж. Дәдебаевтың 70 жасқа толған мерейтойына орай шықты. Оған ғалымның сүбелі зерттеулері, ұстаздары, үзеңгілестері және шәкірттерінің лебіздері, сонымен қатар мұрағат құжаттары, фотосуреттері енгізілді.

Кітап көпшілік оқырманға арналған.

ӘОЖ 821.512.122.0
КБЖ 83.3 (5 Қаз)

ISBN 978-601-04-3371-7
© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 2018

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ
І. Жеке авторлығымен

26 Дәдебаев Ж. Абай мұрасын пәнаралық зерттеу нәтижелері / Жанғара Дәдебаев // Абайтану. Таңдамалы еңбектер. Том ХХХҮ. – Алматы: Қазақ университеті, 2018. – 218 б.

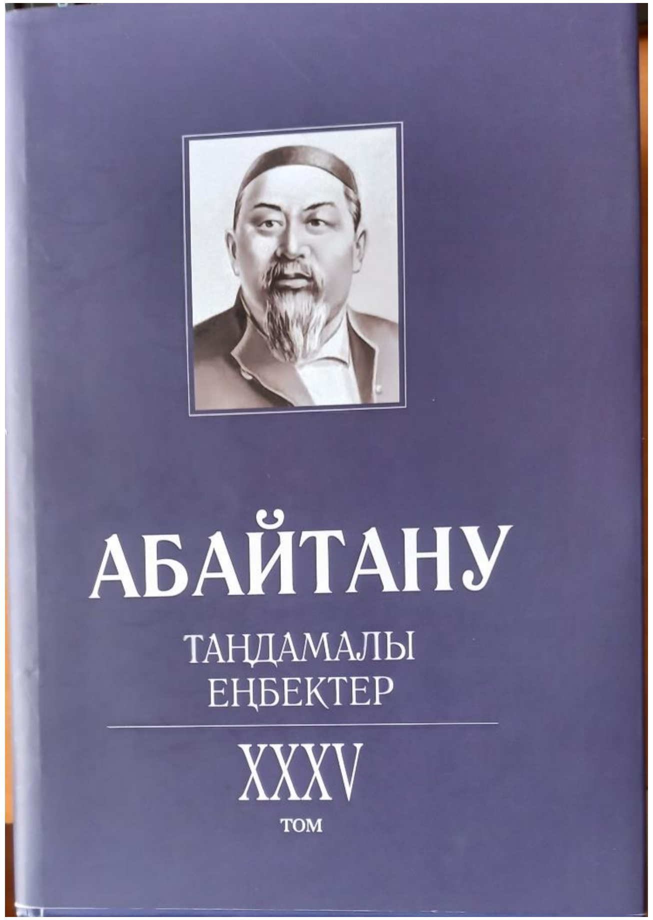

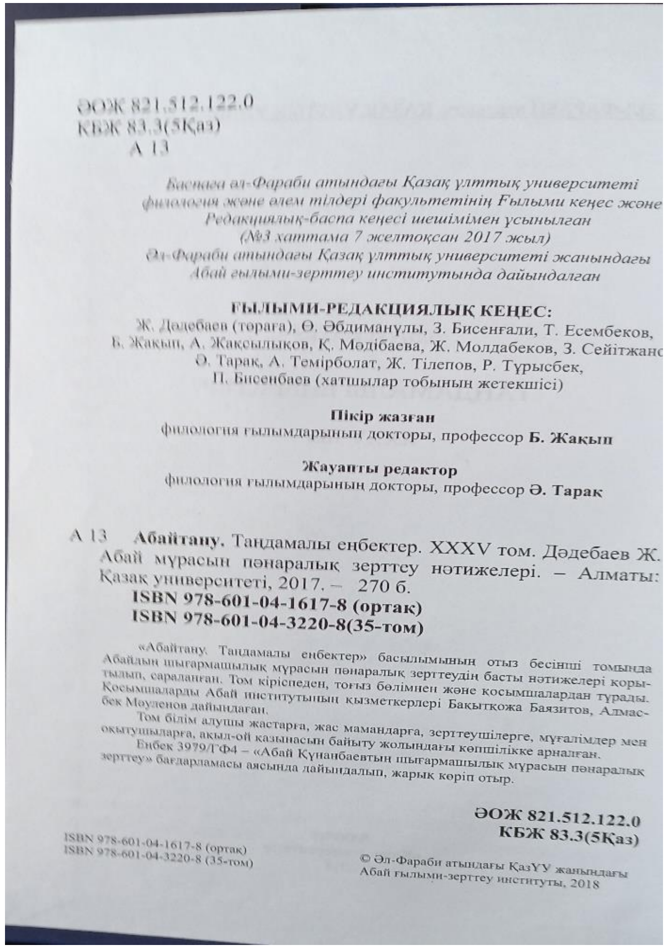

ӘОЖ 821.512.122.0
КБЖ 83.3(5Қаз)
А 13

Баспаға әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті филология және әлем тілдері факультетінің Ғылыми кеңес және Редакциялық-баспа кеңесі шешімімен ұсынылған (№3 хаттама 7 желтоқсан 2017 жыл)
Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті жанындағы Абай ғылыми-зерттеу институтында дайындалған

ҒЫЛЫМИ-РЕДАКЦИЯЛЫҚ КЕҢЕС:
Ж. Дәдебаев (төраға), Ө. Әбдиманұлы, З. Бисенғали, Т. Есембеков, Б. Жақып, А. Жақсылықов, Қ. Мәдібаева, Ж. Молдабеков, З. Сейітжано[в], Ә. Тарақ, А. Темірболат, Ж. Тілепов, Р. Тұрысбек, П. Бисенбаев (хатшылар тобының жетекшісі)

Пікір жазған
филология ғылымдарының докторы, профессор **Б. Жақып**

Жауапты редактор
филология ғылымдарының докторы, профессор **Ә. Тарақ**

А 13 **Абайтану.** Таңдамалы еңбектер. XXXV том. Дәдебаев Ж. Абай мұрасын пәнаралық зерттеу нәтижелері. – Алматы: Қазақ университеті, 2017. – 270 б.
ISBN 978-601-04-1617-8 (ортақ)
ISBN 978-601-04-3220-8(35-том)

«Абайтану. Таңдамалы еңбектер» басылымының отыз бесінші томында Абайдың шығармашылық мұрасын пәнаралық зерттеудің басты нәтижелері қорытылып, сараланған. Том кіріспеден, тоғыз бөлімнен және қосымшалардан тұрады. Қосымшаларды Абай институтының қызметкерлері Бақытқожа Баязитов, Алмасбек Мәуленов дайындаған.

Том білім алушы жастарға, жас мамандарға, зерттеушілерге, мұғалімдер мен оқытушыларға, ақыл-ой қазынасын байыту жолындағы көпшілікке арналған.

Еңбек 3979/ГФ4 – «Абай Құнанбаевтың шығармашылық мұрасын пәнаралық зерттеу» бағдарламасы аясында дайындалып, жарық көріп отыр.

ӘОЖ 821.512.122.0
КБЖ 83.3(5Қаз)

ISBN 978-601-04-1617-8 (ортақ)
ISBN 978-601-04-3220-8 (35-том)

© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ жанындағы Абай ғылыми-зерттеу институты, 2018

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ
І. Жеке авторлығымен

27 Дәдебаев Ж. Майкөт Сандыбайұлының ақындығы: монография / Жанғара Дәдебаев. – Алматы: Қазақ университеті, 2020. – 192 б.

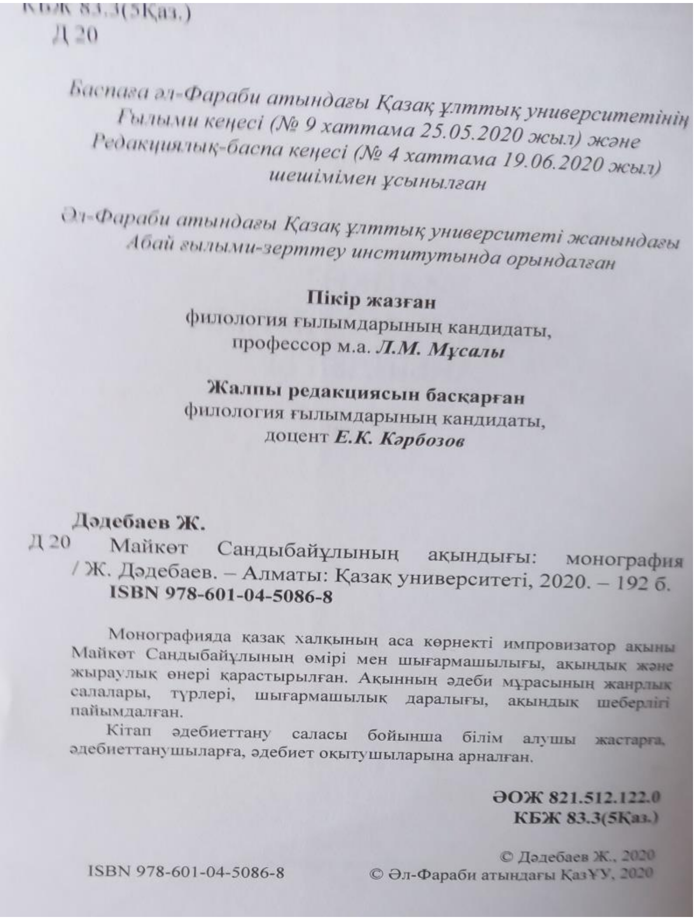
КБЖ 83.3(5Қаз.)
Д 20

Баспаға әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің Ғылыми кеңесі (№ 9 хаттама 25.05.2020 жыл) және Редакциялық-баспа кеңесі (№ 4 хаттама 19.06.2020 жыл) шешімімен ұсынылған

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті жанындағы Абай ғылыми-зерттеу институтында орындалған

Пікір жазған
филология ғылымдарының кандидаты,
профессор м.а. ***Л.М. Мұсалы***

Жалпы редакциясын басқарған
филология ғылымдарының кандидаты,
доцент ***Е.К. Кәрбозов***

Дәдебаев Ж.
Д 20 Майкөт Сандыбайұлының ақындығы: монография / Ж. Дәдебаев. – Алматы: Қазақ университеті, 2020. – 192 б.
ISBN 978-601-04-5086-8

Монографияда қазақ халқының аса көрнекті импровизатор ақыны Майкөт Сандыбайұлының өмірі мен шығармашылығы, ақындық және жыраулық өнері қарастырылған. Ақынның әдеби мұрасының жанрлық салалары, түрлері, шығармашылық даралығы, ақындық шеберлігі пайымдалған.

Кітап әдебиеттану саласы бойынша білім алушы жастарға, әдебиеттанушыларға, әдебиет оқытушыларына арналған.

ӘОЖ 821.512.122.0
КБЖ 83.3(5Қаз.)

ISBN 978-601-04-5086-8

© Дәдебаев Ж., 2020
© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 2020

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ

I. Жеке авторлығымен

28 Дәдебаев Ж. Тараз өлкесі. Тау мен дала аңыздары. – Алматы: ЖШС РПБК «Дәуір», 2020. – 404 б.

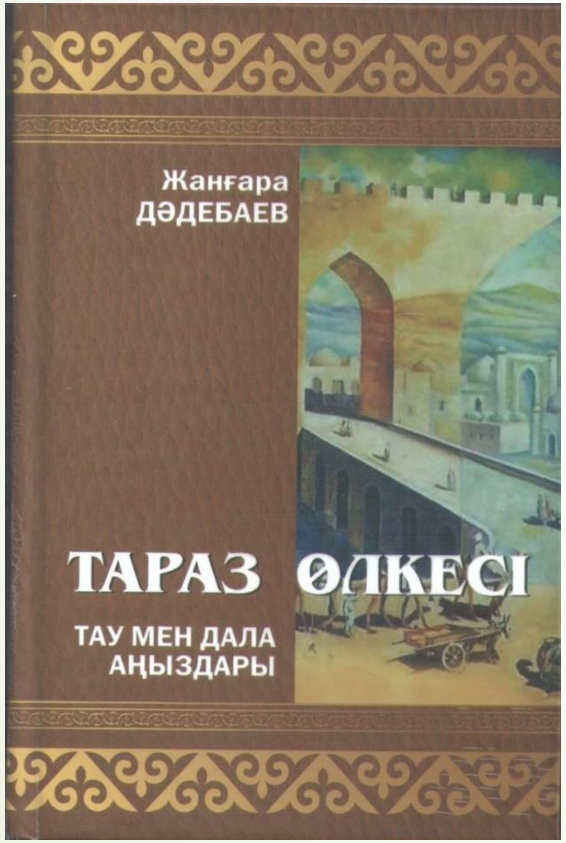

ӘОЖ 908(035.3)
КБЖ 26.89
Д 20

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті жанындағы
Абай ғылыми-зерттеу институты баспаға ұсынған

Ғылыми редакторы
Асқар Абдуалиев,
тарих ғылымдарының докторы, профессор

Пікір білдірген
Рахымжан Тұрысбек,
филология ғылымдарының докторы, профессор

Дәдебаев Ж.
ТАРАЗ ӨЛКЕСІ: тау мен дала аңыздары.
– Алматы: ЖШС РПБК «Дәуір», – 2020. – 404 б.

ISBN 978-601-217-672-8

Профессор Ж.Дәдебаевтың «Тараз өлкесі: монографиялық пайымдаулар, ойлар мен толғаныстар» атты еңбегі 2013 жылы (ЖШС РПБК «Дәуір») жарық көрген болатын. «Тараз өлкесі: тау мен дала аңыздары» деп аталған мына кітап – соның жалғасы. Кітапқа енген аңыздар ұлттық тарихымызды, ұлттық мәдениетімізді терең тануға негіз болады. Тау мен дала аңыздарының сілемі түрлі дәуірдің түрлі дерек көздерінде түрлі деңгейде сақталған. Оларды іздеу, табу, әдеби үлгіге түсіру, дайындау бірнеше ондаған жылдарға созылды.

Кітап туған жер, өскен елдің тарихы мен мәдениетін тануға талпынған талаптыларға, орта мектепте, жоғары мектепте білім алушы жастарға, зерттеуші мамандарға, аңыздан ақиқат сарынын ұғуға талаптанған көпшілікке арналған.

ISBN 978-601-217-672-8

ӘОЖ 908(035.3)
КБЖ 26.89

© Дәдебаев Ж., 2020

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ

І. Жеке авторлығымен

29 Дәдебаев Ж. Қазақ әдебиетінің тарихы. Оқу құралы. Бірінші бөлім. РОӘК ОӘБ бекіткен. – Алматы: Қазақ университеті, 2021. – 458 б.

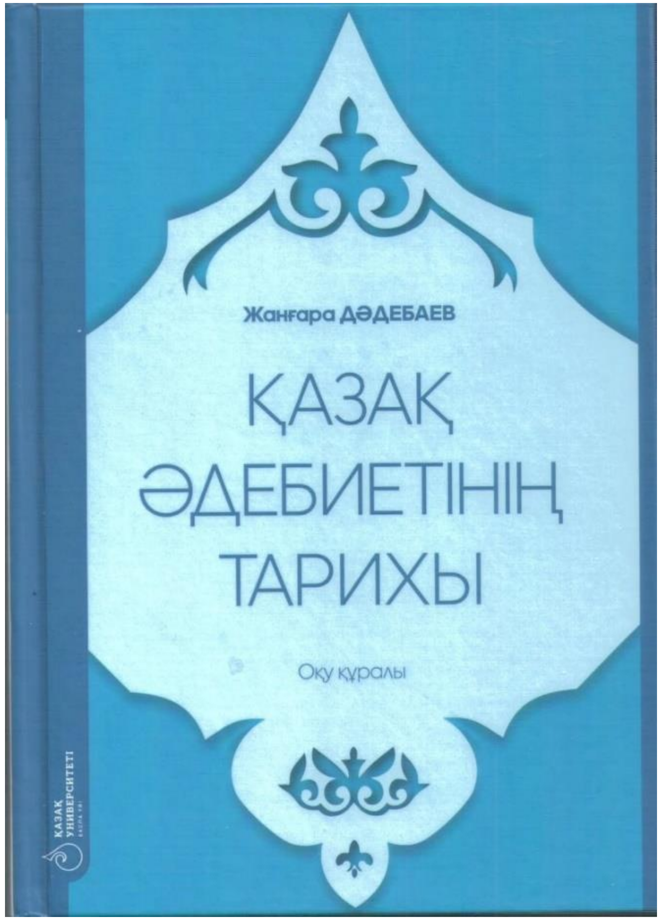

ӘОЖ 821.512.122
КБЖ 83.3(5)
Д 20

Баспаға әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті филология факультетінің Ғылыми кеңесі және Редакциялық-баспа кеңесі шешімімен (№3 хаттама 12 наурыз 2021 жыл); әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті жанындағы Республикалық оқу-әдістемелік кеңесінің бірлестігі (РОӘК ОӘБ) мәжілісінің шешімімен «Тілдер және әдебиет» даярлау бағыты бойынша жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарына пайдалануға ұсынылған (№1 хаттама 9 ақпан 2021 жыл)

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті жанындағы Абай ғылыми-зерттеу институтында дайындалған

Пікір жазғандар:
филология ғылымдарының кандидаты, профессор м.а. ***Р. Әбдіқұлова***
филология ғылымдарының докторы, профессор ***Т. Тебегенов***
филология ғылымдарының докторы, профессор ***Р. Тұрысбек***

Дәдебаев Ж.
Д 20 Қазақ әдебиетінің тарихы: оқу құралы. Бірінші бөлім / Ж. Дәдебаев. – Алматы: Қазақ университеті, 2021. – 458 б.
ISBN 978-601-04-5423-1

Оқу құралында қазақ әдебиетінің тарихы бойынша ақындар шығармашылығы туралы оқу-әдістемелік еңбектер топтастырылған. Ақындардың шығармашылық портреттерін жасауға, олардың поэтикалық ерекшеліктерін ашуға көңіл бөлінген.

Оқу құралы «Тілдер және әдебиет» даярлау бағыты бойынша жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарында пайдалануға лайықталған.

ӘОЖ 821.512.122
КБЖ 83.3(5)

ISBN 978-601-04-5423-1

© Дәдебаев Ж., 2021
© Абай ғылыми-зерттеу институты
© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 2021

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ
І. Жеке авторлығымен

30 Дәдебаев Ж. Абайдың шығармашылық даралығы. Ойлар, толғаныстар, талдаулар / Жанғара Дәдебаев. – Нұр-Сұлтан: БиКА, 2021. – 307 б.

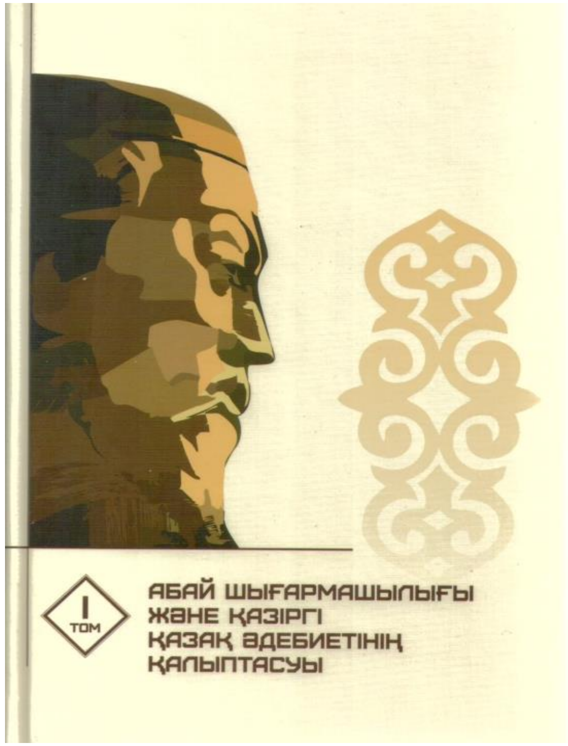

ӘОЖ 821.512.122.0
КБЖ 83.3 (5 Қаз)
А13
Д20

Л. Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің
Ғылыми кеңесі ұсынған
(2021 жылдың 31 тамыздағы №1 хаттама)

Пікір жазғандар:
Қ. МӘДІБАЕВА, филология ғылымдарының докторы, профессор
Т. ТЕБЕГЕНОВ, филология ғылымдарының докторы, профессор
А. ШӘРІП, филология ғылымдарының докторы, профессор

Жоба жетекшісі:
Е.Б. СЫДЫҚОВ, ҚР ҰҒА академигі,
тарих ғылымдарының докторы, профессор

Арнайы редактор:
Д. ҚАМЗАБЕКҰЛЫ, ҚР ҰҒА академигі,
филология ғылымдарының докторы, профессор

ISBN 978-601-337-558-8
ISBN 978-601-337-559-5

А13; Д20 Абай шығармашылығы және қазіргі қазақ әдебиетінің қалыптасуы. – **Т.1. Дәдебаев Ж. Абайдың шығармашылық даралығы. Ойлар, толғаныстар, талдаулар.** – Нұр-Сұлтан: БиКА, 2021 – 307 б.

«Абай шығармашылығы және қазіргі қазақ әдебиетінің қалыптасуы» сериясының 1-томы ретінде ұсынылып отырған филология ғылымдарының докторы, профессор Жанғара Дәдебаевтың «Абайдың шығармашылық даралығы» зерттеуінде ұлы ақынның танымы, көркемдік ойлау кеңістігі, ықтимал әлемі, адам мен заман жайы, ілімінің құрамдас бөлімдері мен қайнар көздері секілді іргелі мәселелер пайымдалған. Автордың талдауы, саралауы байыптауы, тұжырымдауы әдебиеттану ғылымының жаңа талаптарына сәйкес келеді.

Кітап ұлт руханиятына ынтызар жалпы қауымға, ғылым, білім, мәдениет саласының мамандары мен білім алушыларға арналған.

ISBN 978-601-337-558-8
ISBN 978-601-337-559-5

© ҚР БҒМ Ғылым комитеті, 2021
© Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ, 2021
© Дәдебаев Ж., 2021

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ
I. Жеке авторлығымен

31 Дәдебаев Ж. Жазушы еңбегі: монография / Жанғара Дәдебаев. – Алматы: Қазақ университеті, 2021. – 438 б.

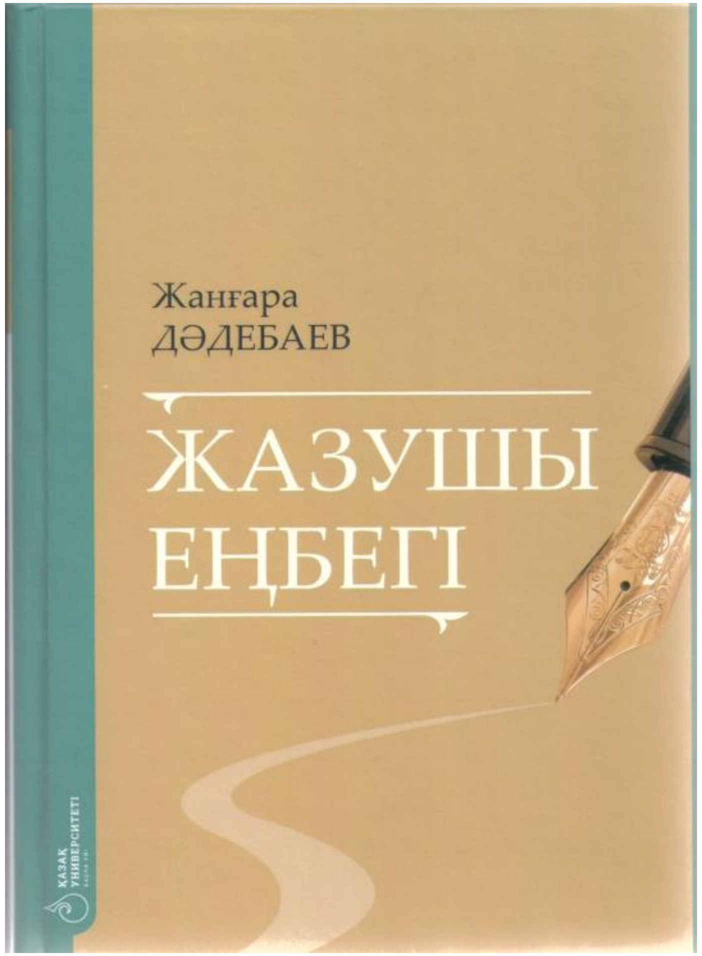

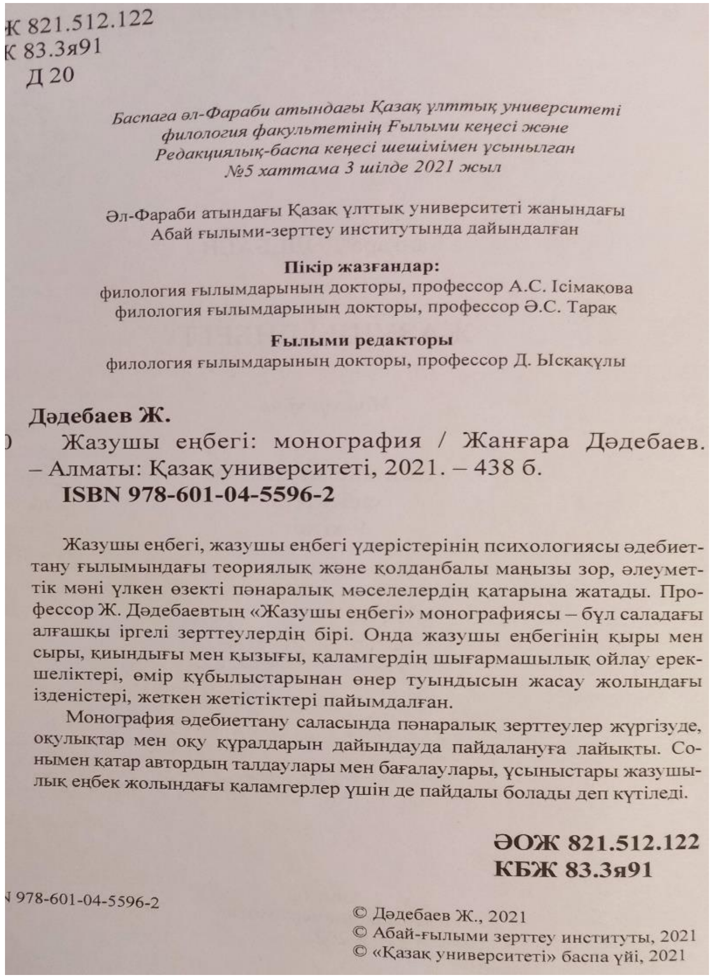
К 821.512.122
К 83.3я91
Д 20

Баспаға әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті филология факультетінің Ғылыми кеңесі және Редакциялық-баспа кеңесі шешімімен ұсынылған №5 хаттама 3 шілде 2021 жыл

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті жанындағы Абай ғылыми-зерттеу институтында дайындалған

Пікір жазғандар:
филология ғылымдарының докторы, профессор А.С. Ісімақова
филология ғылымдарының докторы, профессор Ә.С. Тарақ

Ғылыми редакторы
филология ғылымдарының докторы, профессор Д. Ысқақұлы

Дәдебаев Ж.
Жазушы еңбегі: монография / Жанғара Дәдебаев. – Алматы: Қазақ университеті, 2021. – 438 б.
ISBN 978-601-04-5596-2

Жазушы еңбегі, жазушы еңбегі үдерістерінің психологиясы әдебиеттану ғылымындағы теориялық және қолданбалы маңызы зор, әлеуметтік мәні үлкен өзекті пәнаралық мәселелердің қатарына жатады. Профессор Ж. Дәдебаевтың «Жазушы еңбегі» монографиясы – бұл саладағы алғашқы іргелі зерттеулердің бірі. Онда жазушы еңбегінің қыры мен сыры, қиындығы мен қызығы, каламгердің шығармашылық ойлау ерекшеліктері, өмір құбылыстарынан өнер туындысын жасау жолындағы ізденістері, жеткен жетістіктері пайымдалған.

Монография әдебиеттану саласында пәнаралық зерттеулер жүргізуде, оқулықтар мен оқу құралдарын дайындауда пайдалануға лайықты. Сонымен қатар автордың талдаулары мен бағалаулары, ұсыныстары жазушылық еңбек жолындағы қаламгерлер үшін де пайдалы болады деп күтіледі.

ӘОЖ 821.512.122
КБЖ 83.3я91

N 978-601-04-5596-2

© Дәдебаев Ж., 2021
© Абай-ғылыми зерттеу институты, 2021
© «Қазақ университеті» баспа үйі, 2021

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ
І. Жеке авторлығымен

32 Дәдебаев Ж. Абай ілімін білу, түсіну және қолдану тұжырымдамасы / Жанғара Дәдебаев. – Алматы: Қазақ университеті, 2021. – 34 б.

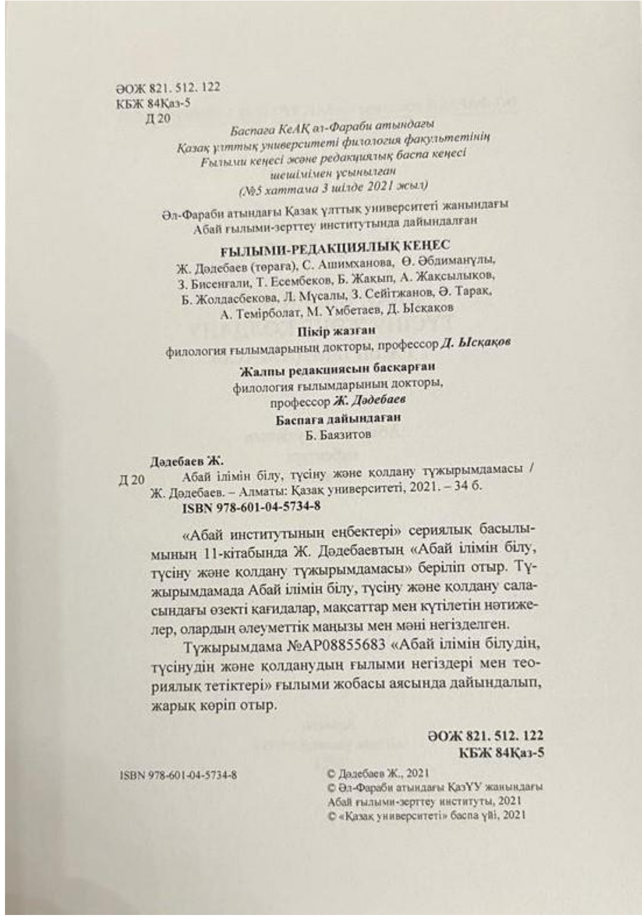

ӘОЖ 821. 512. 122
КБЖ 84Қаз-5
Д 20

Баспаға КеАҚ әл-Фараби атындағы
Қазақ ұлттық университеті филология факультетінің
Ғылыми кеңесі және редакциялық баспа кеңесі
шешімімен ұсынылған
(№5 хаттама 3 шілде 2021 жыл)

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті жанындағы
Абай ғылыми-зерттеу институтында дайындалған

ҒЫЛЫМИ-РЕДАКЦИЯЛЫҚ КЕҢЕС
Ж. Дәдебаев (төраға), С. Ашимханова, Ө. Әбдиманұлы,
З. Бисенғали, Т. Есембеков, Б. Жақып, А. Жаксылыков,
Б. Жолдасбекова, Л. Мұсалы, З. Сейітжанов, Ә. Тарақ,
А. Темірболат, М. Үмбетаев, Д. Ысқаков

Пікір жазған
филология ғылымдарының докторы, профессор ***Д. Ысқақов***

Жалпы редакциясын басқарған
филология ғылымдарының докторы,
профессор ***Ж. Дәдебаев***

Баспаға дайындаған
Б. Баязитов

Дәдебаев Ж.
Д 20 Абай ілімін білу, түсіну және қолдану тұжырымдамасы / Ж. Дәдебаев. – Алматы: Қазақ университеті, 2021. – 34 б.
ISBN 978-601-04-5734-8

«Абай институтының еңбектері» сериялық басылымының 11-кітабында Ж. Дәдебаевтың «Абай ілімін білу, түсіну және қолдану тұжырымдамасы» беріліп отыр. Тұжырымдамада Абай ілімін білу, түсіну және қолдану саласындағы өзекті қағидалар, мақсаттар мен күтілетін нәтижелер, олардың әлеуметтік маңызы мен мәні негізделген.

Тұжырымдама №AP08855683 «Абай ілімін білудің, түсінудің және қолданудың ғылыми негіздері мен теориялық тетіктері» ғылыми жобасы аясында дайындалып, жарық көріп отыр.

ӘОЖ 821. 512. 122
КБЖ 84Қаз-5

ISBN 978-601-04-5734-8

© Дәдебаев Ж., 2021
© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ жанындағы Абай ғылыми-зерттеу институты, 2021
© «Қазақ университеті» баспа үйі, 2021

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ
І. Жеке авторлығымен

33 Дәдебаев Ж. Өнегелі өмір үлгісі. Эссе / Жанғара Дәдебаев. – Алматы: Қазақ университеті, 2022. – 126 б.

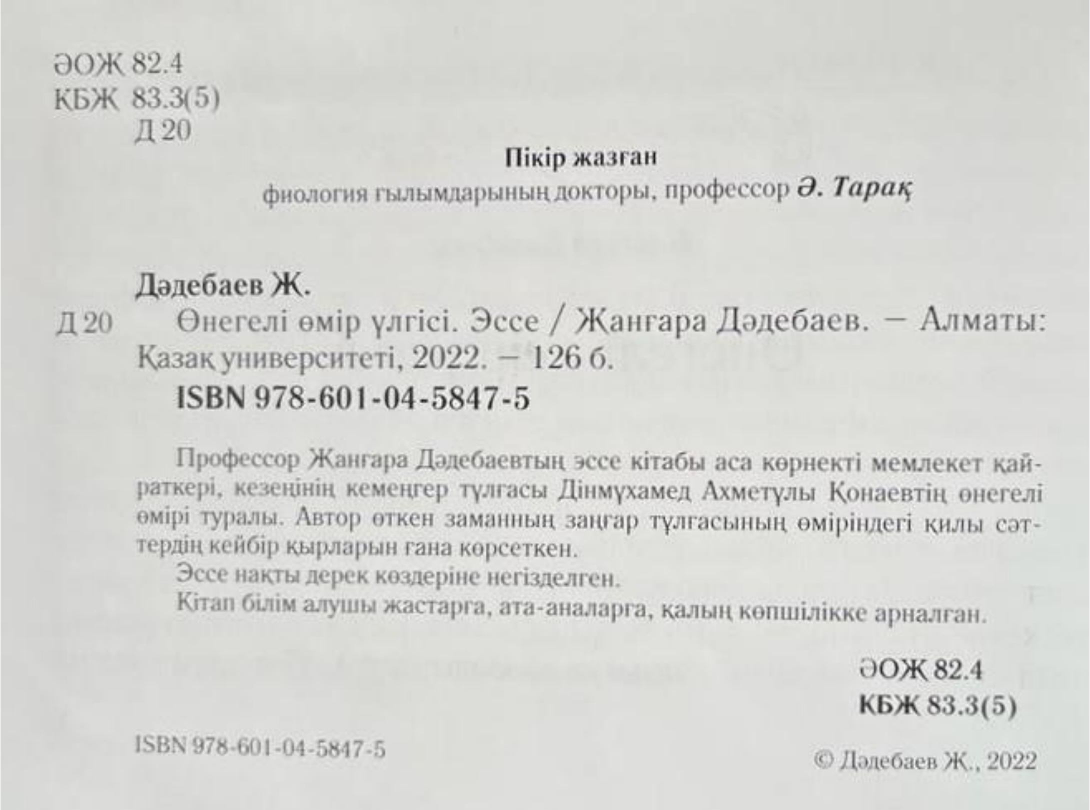

ӘОЖ 82.4
КБЖ 83.3(5)
Д 20

Пікір жазған
фиология ғылымдарының докторы, профессор ***Ә. Тарақ***

Дәдебаев Ж.
Д 20 Өнегелі өмір үлгісі. Эссе / Жанғара Дәдебаев. – Алматы: Қазақ университеті, 2022. – 126 б.
ISBN 978-601-04-5847-5

Профессор Жанғара Дәдебаевтың эссе кітабы аса көрнекті мемлекет қайраткері, кезеңінің кемеңгер тұлғасы Дінмұхамед Ахметұлы Қонаевтің өнегелі өмірі туралы. Автор өткен заманның заңғар тұлғасының өміріндегі қилы сәттердің кейбір қырларын ғана көрсеткен.

Эссе нақты дерек көздеріне негізделген.

Кітап білім алушы жастарға, ата-аналарға, қалың көпшілікке арналған.

ӘОЖ 82.4
КБЖ 83.3(5)

ISBN 978-601-04-5847-5

© Дәдебаев Ж., 2022

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ
І. Жеке авторлығымен

34 Дәдебаев Ж. Абай ілімі: оқу құралы / Жанғара Дәдебаев / Жауапты ред. Д. Ысқақұлы; басп. Дайын. Л. Мұсалы, Б. Даутова, Г. Ыбырайқызы. – Алматы: Қазақ университеті, 2023. – 268 б.

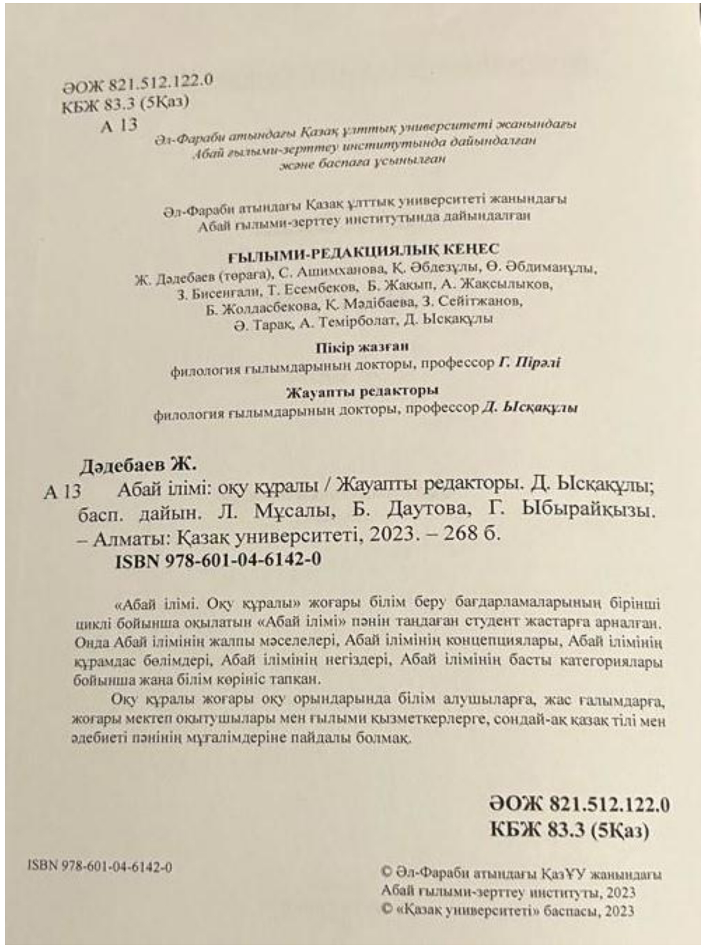
ӘОЖ 821.512.122.0
КБЖ 83.3 (5Қаз)
А 13

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті жанындағы Абай ғылыми-зерттеу институтында дайындалған және баспаға ұсынылған

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті жанындағы Абай ғылыми-зерттеу институтында дайындалған

ҒЫЛЫМИ-РЕДАКЦИЯЛЫҚ КЕҢЕС

Ж. Дәдебаев (төраға), С. Ашимханова, Қ. Әбдезұлы, Ө. Әбдиманұлы, З. Бисенғали, Т. Есембеков, Б. Жақып, А. Жақсылықов, Б. Жолдасбекова, Қ. Мәдібаева, З. Сейітжанов, Ә. Тарақ, А. Темірболат, Д. Ысқақұлы

Пікір жазған

филология ғылымдарының докторы, профессор ***Г. Пірәлі***

Жауапты редакторы

филология ғылымдарының докторы, профессор ***Д. Ысқақұлы***

Дәдебаев Ж.

А 13 Абай ілімі: оқу құралы / Жауапты редакторы. Д. Ысқақұлы; басп. дайын. Л. Мұсалы, Б. Даутова, Г. Ыбырайқызы. – Алматы: Қазақ университеті, 2023. – 268 б.

ISBN 978-601-04-6142-0

«Абай ілімі. Оқу құралы» жоғары білім беру бағдарламаларының бірінші циклі бойынша оқылатын «Абай ілімі» пәнін таңдаған студент жастарға арналған. Онда Абай ілімінің жалпы мәселелері, Абай ілімінің концепциялары, Абай ілімінің құрамдас бөлімдері, Абай ілімінің негіздері, Абай ілімінің басты категориялары бойынша жаңа білім көрініс тапқан.

Оқу құралы жоғары оқу орындарында білім алушыларға, жас ғалымдарға, жоғары мектеп оқытушылары мен ғылыми қызметкерлерге, сондай-ақ қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімдеріне пайдалы болмақ.

ӘОЖ 821.512.122.0
КБЖ 83.3 (5Қаз)

ISBN 978-601-04-6142-0

© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ жанындағы Абай ғылыми-зерттеу институты, 2023
© «Қазақ университеті» баспасы, 2023

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ
І. Жеке авторлығымен

35 Дәдебаев Ж. Түрік дүниесінің дүлдүл тұлғалары / Жанғара Дәдебаев / Ғылыми ред. Д. Ысқақұлы. – Алматы: Қазақ университеті, 2023. – 408 б.

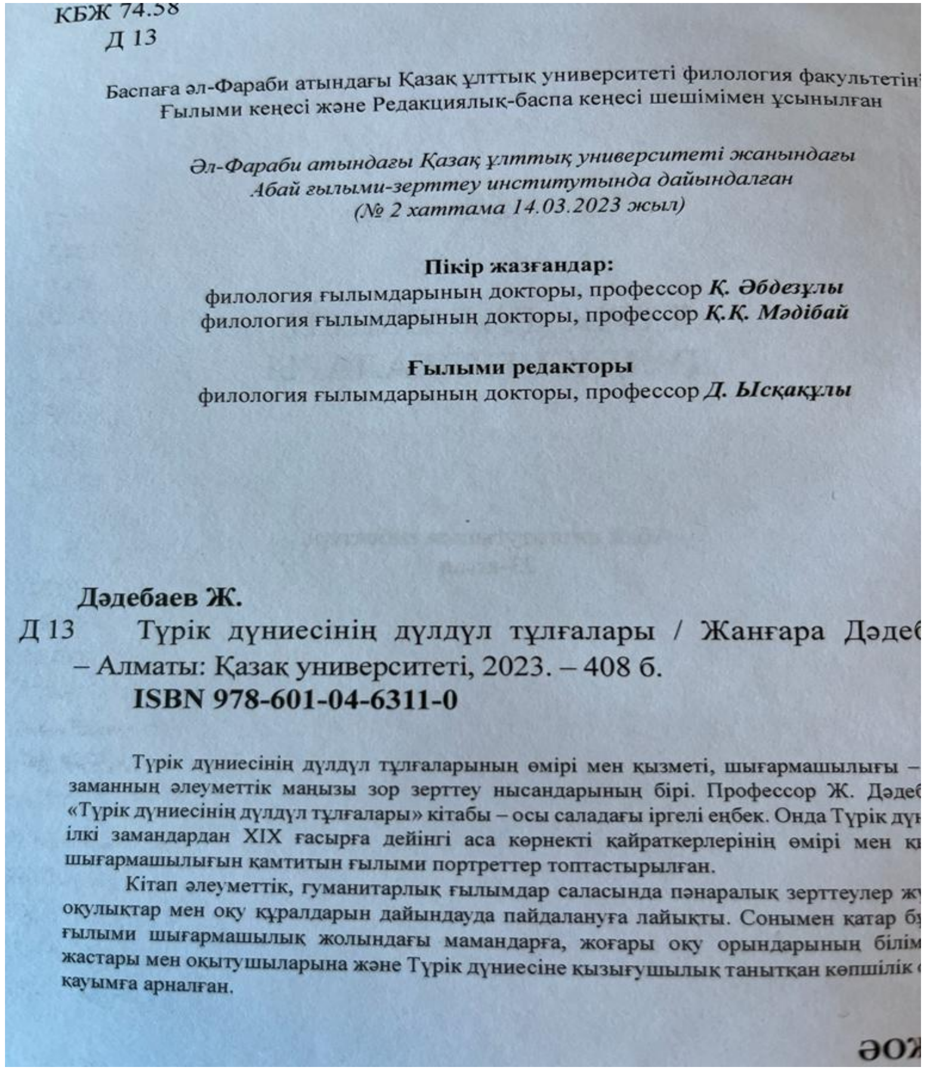
КБЖ 74.58
Д 13

Баспаға әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті филология факультетінің
Ғылыми кеңесі және Редакциялық-баспа кеңесі шешімімен ұсынылған

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті жанындағы
Абай ғылыми-зерттеу институтында дайындалған
(№ 2 хаттама 14.03.2023 жыл)

Пікір жазғандар:
филология ғылымдарының докторы, профессор ***Қ. Әбдезұлы***
филология ғылымдарының докторы, профессор ***Қ.Қ. Мәдібай***

Ғылыми редакторы
филология ғылымдарының докторы, профессор ***Д. Ысқақұлы***

Дәдебаев Ж.
Д 13 Түрік дүниесінің дүлдүл тұлғалары / Жанғара Дәдеб
– Алматы: Қазақ университеті, 2023. – 408 б.
ISBN 978-601-04-6311-0

Түрік дүниесінің дүлдүл тұлғаларының өмірі мен қызметі, шығармашылығы – заманның әлеуметтік маңызы зор зерттеу нысандарының бірі. Профессор Ж. Дәдеб «Түрік дүниесінің дүлдүл тұлғалары» кітабы – осы саладағы іргелі еңбек. Онда Түрік дүн ілкі замандардан XIX ғасырға дейінгі аса көрнекті қайраткерлерінің өмірі мен қы шығармашылығын қамтитын ғылыми портреттер топтастырылған.

Кітап әлеуметтік, гуманитарлық ғылымдар саласында пәнаралық зерттеулер жү оқулықтар мен оқу құралдарын дайындауда пайдалануға лайықты. Сонымен қатар бұ ғылыми шығармашылық жолындағы мамандарға, жоғары оқу орындарының білім жастары мен оқытушыларына және Түрік дүниесіне қызығушылық танытқан көпшілік қауымға арналған.

ӘОЖ

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ
I. Жеке авторлығымен

36. Дәдебаев Ж. Менің университетім. Ойлар мен толғаныстар / Жанғара Дәдебаев. – Алматы: Қазақ университеті, 2023. – 318 б.

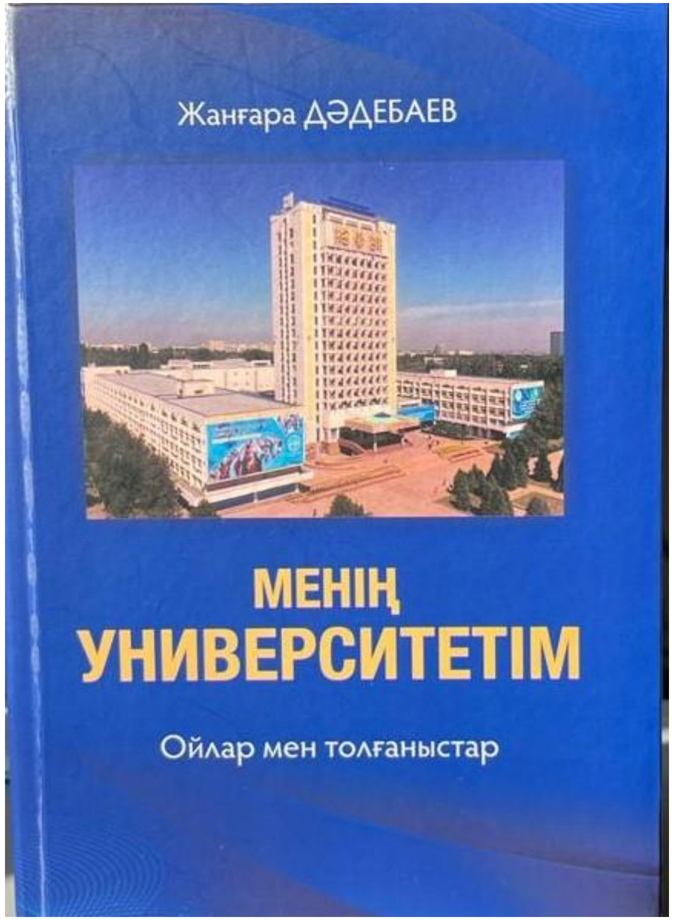

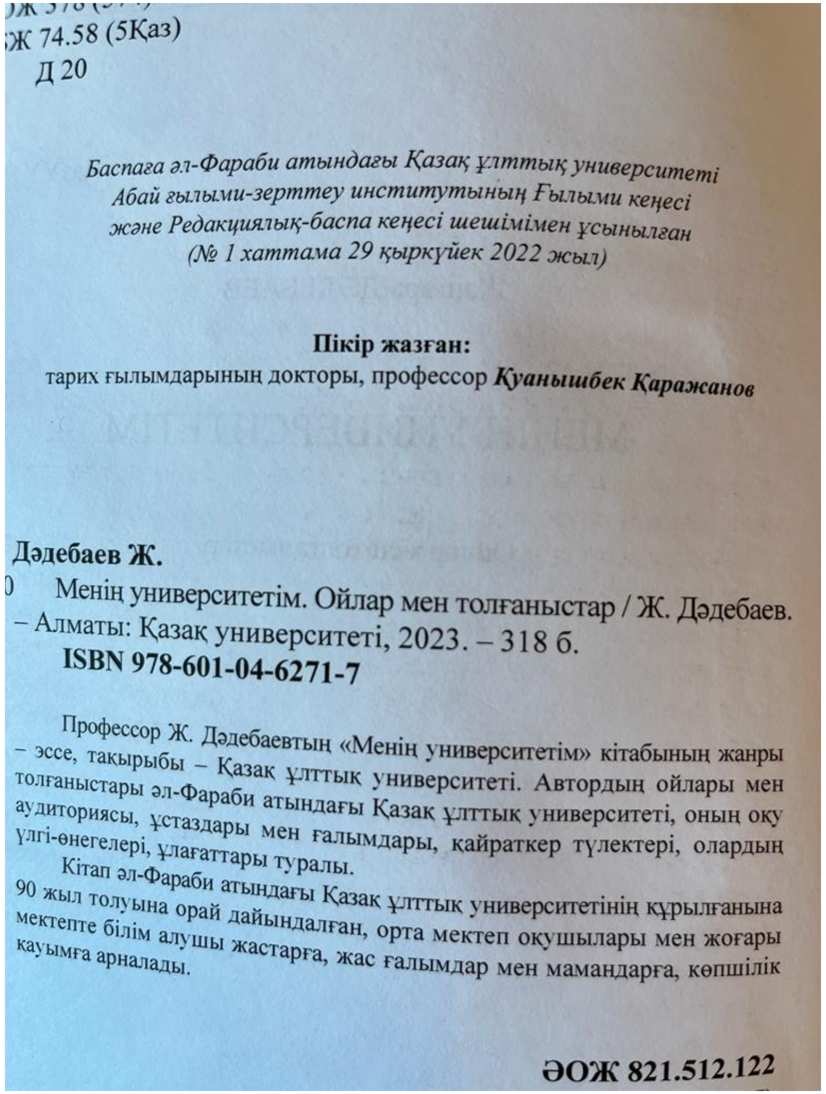
Ж 74.58 (5Қаз)
Д 20

Баспаға әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті Абай ғылыми-зерттеу институтының Ғылыми кеңесі және Редакциялық-баспа кеңесі шешімімен ұсынылған (№ 1 хаттама 29 қыркүйек 2022 жыл)

Пікір жазған:
тарих ғылымдарының докторы, профессор ***Қуанышбек Қаражанов***

Дәдебаев Ж.
Менің университетім. Ойлар мен толғаныстар / Ж. Дәдебаев. – Алматы: Қазақ университеті, 2023. – 318 б.
ISBN 978-601-04-6271-7

Профессор Ж. Дәдебаевтың «Менің университетім» кітабының жанры – эссе, тақырыбы – Қазақ ұлттық университеті. Автордың ойлары мен толғаныстары әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті, оның оқу аудиториясы, ұстаздары мен ғалымдары, қайраткер түлектері, олардың үлгі-өнегелері, ұлағаттары туралы.
Кітап әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің құрылғанына 90 жыл толуына орай дайындалған, орта мектеп оқушылары мен жоғары мектепте білім алушы жастарға, жас ғалымдар мен мамандарға, көпшілік қауымға арналады.

ӘОЖ 821.512.122

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ
I. Жеке авторлығымен

37. Дәдебаев Ж. Абай ілімі. Талдаулар, ойлар мен толғаныстар. Ғылыми еңбек. – Алматы: «Алгорифм», 2023. – 318 б.

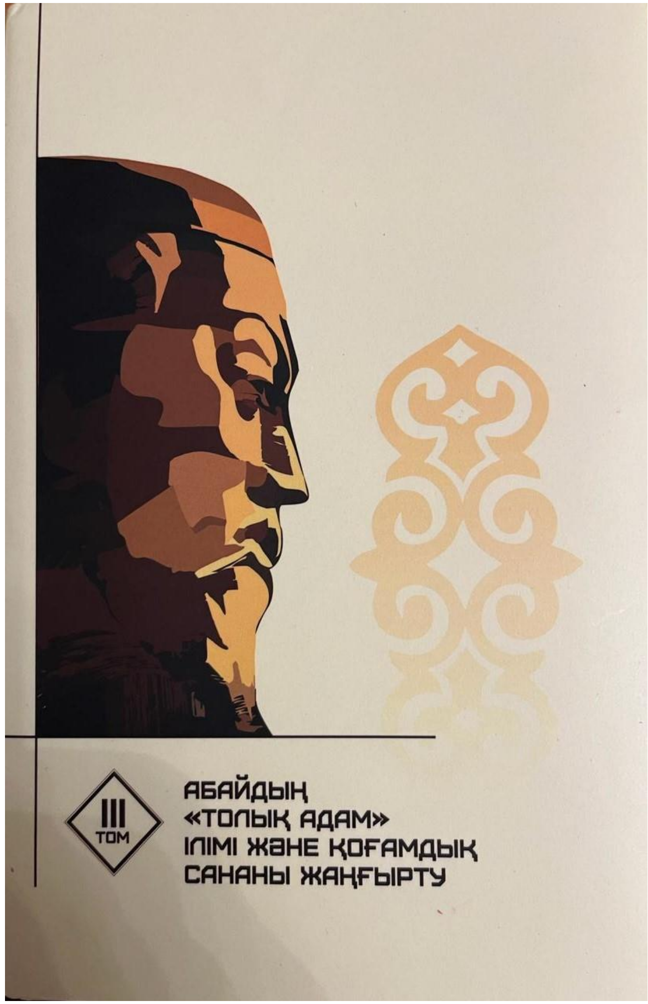

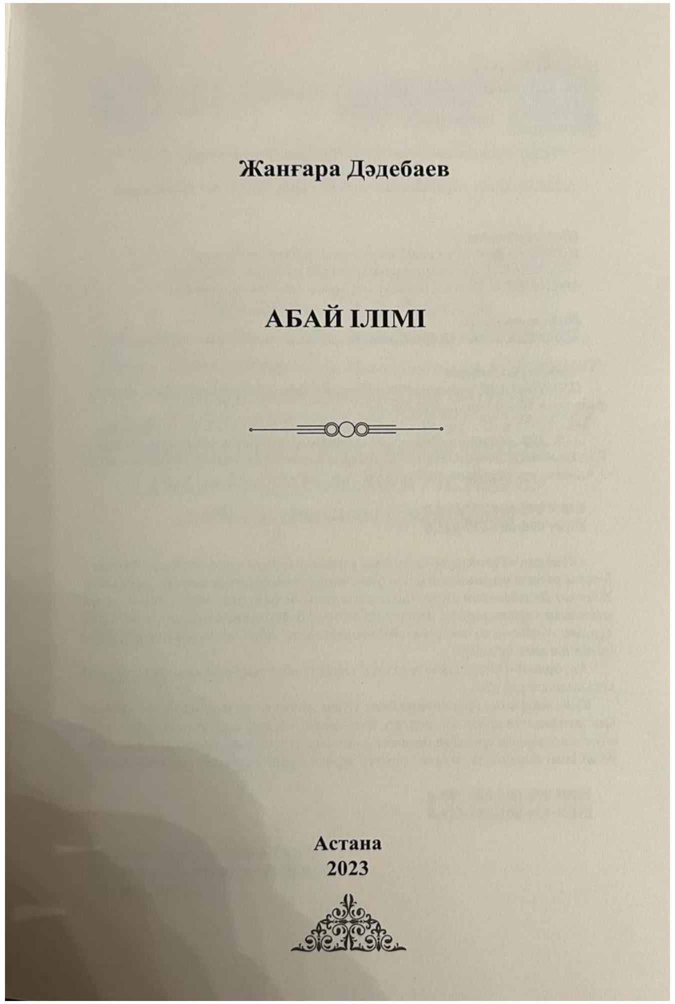

Жанғара Дәдебаев

АБАЙ ІЛІМІ

Астана
2023

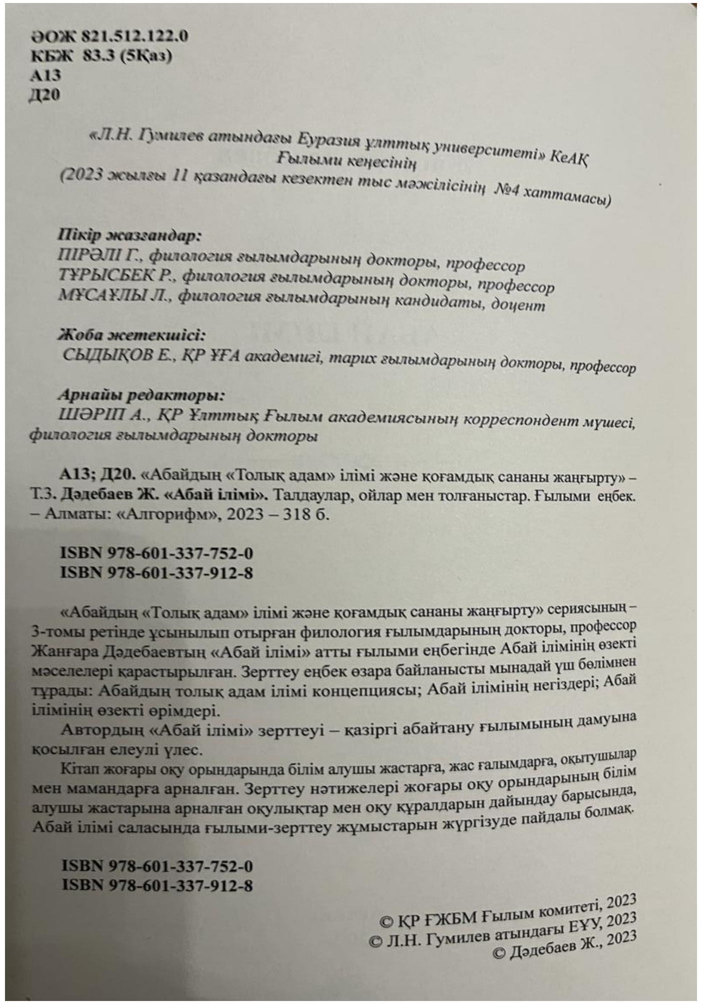

ӘОЖ 821.512.122.0
КБЖ 83.3 (5Қаз)
А13
Д20

*«Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті» КеАҚ
Ғылыми кеңесінің
(2023 жылғы 11 қазандағы кезектен тыс мәжілісінің №4 хаттамасы)*

Пікір жазғандар:
ПІРӘЛІ Г., филология ғылымдарының докторы, профессор
ТҰРЫСБЕК Р., филология ғылымдарының докторы, профессор
МҰСАҰЛЫ Л., филология ғылымдарының кандидаты, доцент

Жоба жетекшісі:
СЫДЫҚОВ Е., ҚР ҰҒА академигі, тарих ғылымдарының докторы, профессор

Арнайы редакторы:
ШӘРІП А., ҚР Ұлттық Ғылым академиясының корреспондент мүшесі, филология ғылымдарының докторы

А13; Д20. «Абайдың «Толық адам» ілімі және қоғамдық сананы жаңғырту» – Т.3. **Дәдебаев Ж. «Абай ілімі».** Талдаулар, ойлар мен толғаныстар. Ғылыми еңбек. – Алматы: «Алгорифм», 2023 – 318 б.

ISBN 978-601-337-752-0
ISBN 978-601-337-912-8

«Абайдың «Толық адам» ілімі және қоғамдық сананы жаңғырту» сериясының – 3-томы ретінде ұсынылып отырған филология ғылымдарының докторы, профессор Жанғара Дәдебаевтың «Абай ілімі» атты ғылыми еңбегінде Абай ілімінің өзекті мәселелері қарастырылған. Зерттеу еңбек өзара байланысты мынадай үш бөлімнен тұрады: Абайдың толық адам ілімі концепциясы; Абай ілімінің негіздері; Абай ілімінің өзекті өрімдері.

Автордың «Абай ілімі» зерттеуі – қазіргі абайтану ғылымының дамуына қосылған елеулі үлес.

Кітап жоғары оқу орындарында білім алушы жастарға, жас ғалымдарға, оқытушылар мен мамандарға арналған. Зерттеу нәтижелері жоғары оқу орындарының білім алушы жастарына арналған оқулықтар мен оқу құралдарын дайындау барысында, Абай ілімі саласында ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізуде пайдалы болмақ.

ISBN 978-601-337-752-0
ISBN 978-601-337-912-8

© ҚР ҒЖБМ Ғылым комитеті, 2023
© Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, 2023
© Дәдебаев Ж., 2023

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ

II. Тең авторлар ұжымы құрамында

1 Дала даналары. Ұжымдық еңбек / Тең авторлар: Ж. Аймауытов, З. Ахметов, Н. Әбуталиев, Р. Бердібай, Ә. Болғанбаев, М. Бурабаев, Ж. Дәдебаев т.б.; құраст. ұжымы: Е. Әбен, Е. Дүйсенбайұлы, И. Тасмағамбетов, А. Құдабаев. – Алматы: Қазақстан даму институты, 2001. – 640 б.

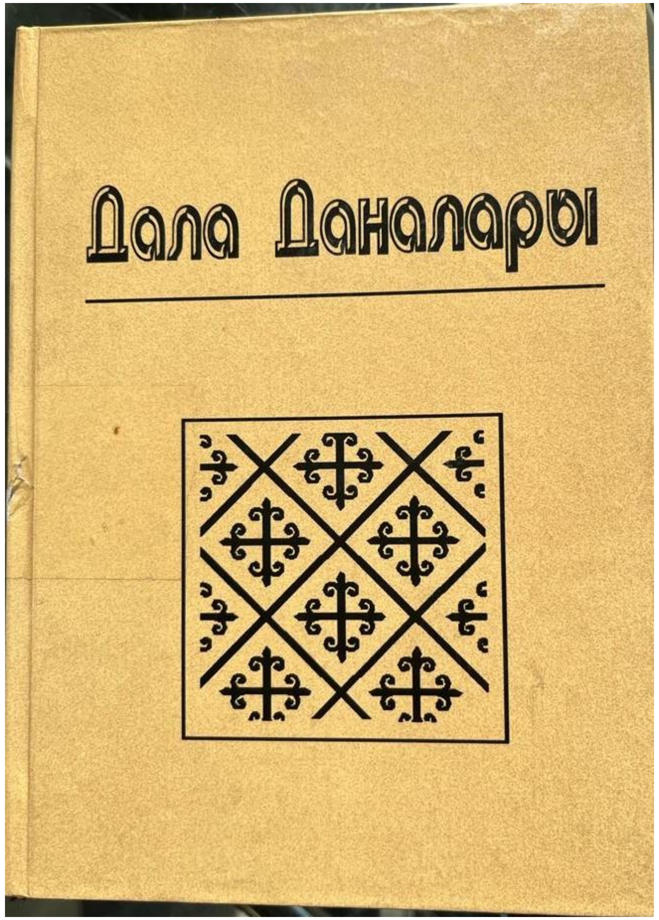

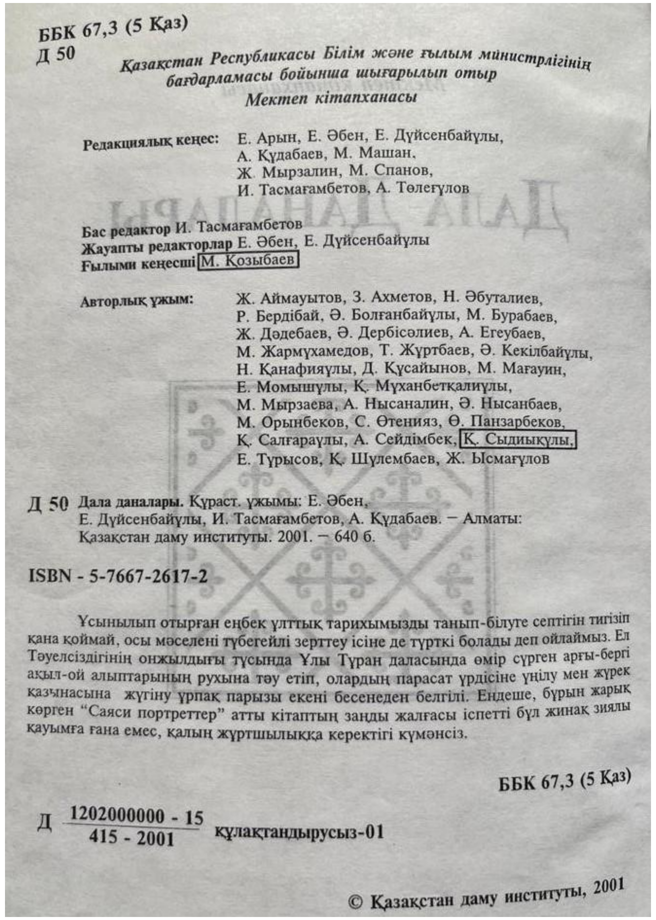

ББК 67,3 (5 Қаз)
Д 50

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің бағдарламасы бойынша шығарылып отыр

Мектеп кітапханасы

Редакциялық кеңес: Е. Арын, Е. Әбен, Е. Дүйсенбайұлы, А. Құдабаев, М. Машан, Ж. Мырзалин, М. Спанов, И. Тасмағамбетов, А. Төлеғұлов

Бас редактор И. Тасмағамбетов
Жауапты редакторлар Е. Әбен, Е. Дүйсенбайұлы
Ғылыми кеңесші М. Қозыбаев

Авторлық ұжым: Ж. Аймауытов, З. Ахметов, Н. Әбуталиев, Р. Бердібай, Ә. Болғанбайұлы, М. Бурабаев, Ж. Дәдебаев, Ә. Дербісәлиев, А. Егеубаев, М. Жармұхамедов, Т. Жұртбаев, Ә. Кекілбайұлы, Н. Қанафияұлы, Д. Құсайынов, М. Мағауин, Е. Момышұлы, Қ. Мұханбетқалиұлы, М. Мырзаева, А. Нысаналин, Ә. Нысанбаев, М. Орынбеков, С. Өтенияз, Ө. Панзарбеков, Қ. Салғараұлы, А. Сейдімбек, Қ. Сыдиықұлы, Е. Тұрысов, Қ. Шүлембаев, Ж. Ысмағұлов

Д 50 **Дала даналары.** Құраст. ұжымы: Е. Әбен, Е. Дүйсенбайұлы, И. Тасмағамбетов, А. Құдабаев. – Алматы: Қазақстан даму институты. 2001. – 640 б.

ISBN - 5-7667-2617-2

Ұсынылып отырған еңбек ұлттық тарихымызды танып-білуге септігін тигізіп қана қоймай, осы мәселені түбегейлі зерттеу ісіне де түрткі болады деп ойлаймыз. Ел Тәуелсіздігінің онжылдығы тұсында Ұлы Тұран даласында өмір сүрген арғы-бергі ақыл-ой алыптарының рухына тәу етіп, олардың парасат үрдісіне үңілу мен жүрек қазынасына жүгіну ұрпақ парызы екені бесенеден белгілі. Ендеше, бұрын жарық көрген "Саяси портреттер" атты кітаптың заңды жалғасы іспетті бұл жинақ зиялы қауымға ғана емес, қалың жұртшылыққа керектігі күмәнсіз.

ББК 67,3 (5 Қаз)

Д $\frac{1202000000 - 15}{415 - 2001}$ құлақтандырусыз-01

© Қазақстан даму институты, 2001

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ

II. Тең авторлар ұжымы құрамында

2 Қазақ әдебиетінің қысқаша тарихы. Оқу құралы. Екінші кітап / Тең авторлар: Ж. Дәдебаев, Т. Кәкішев, Р. Тұрысбек, З. Сейтжанұлы, Д. Ысқақұлы, Б. Әбдіғазиев, А. Еспенбетов,Ж. Рахманова, Ө. Әбдиманұлы; жалпы редакциясын басқарған Т. Кәкішұлы. – Алматы: Қазақ университеті, 2002. – 455 б.

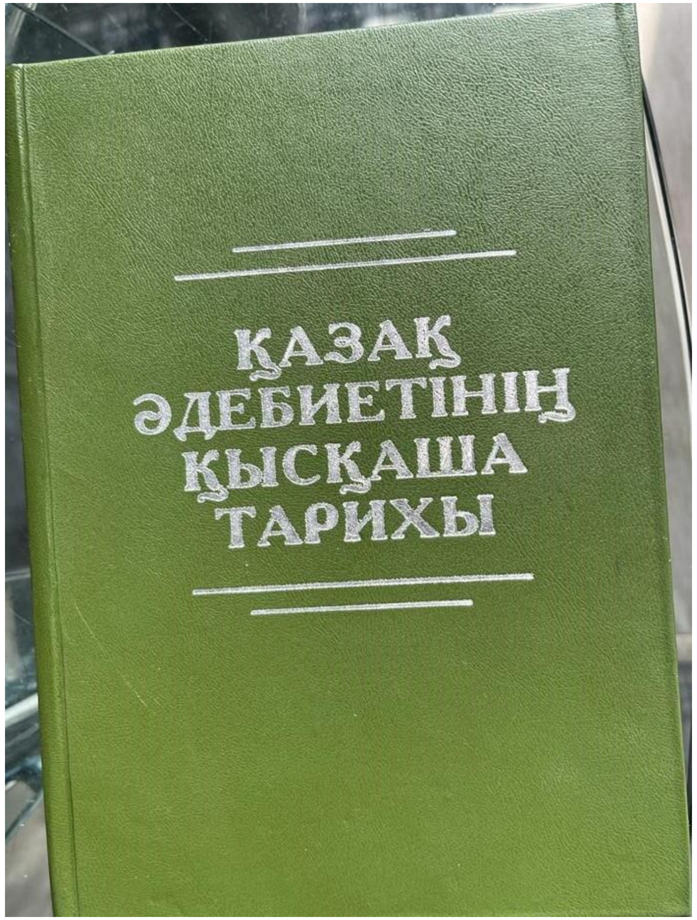

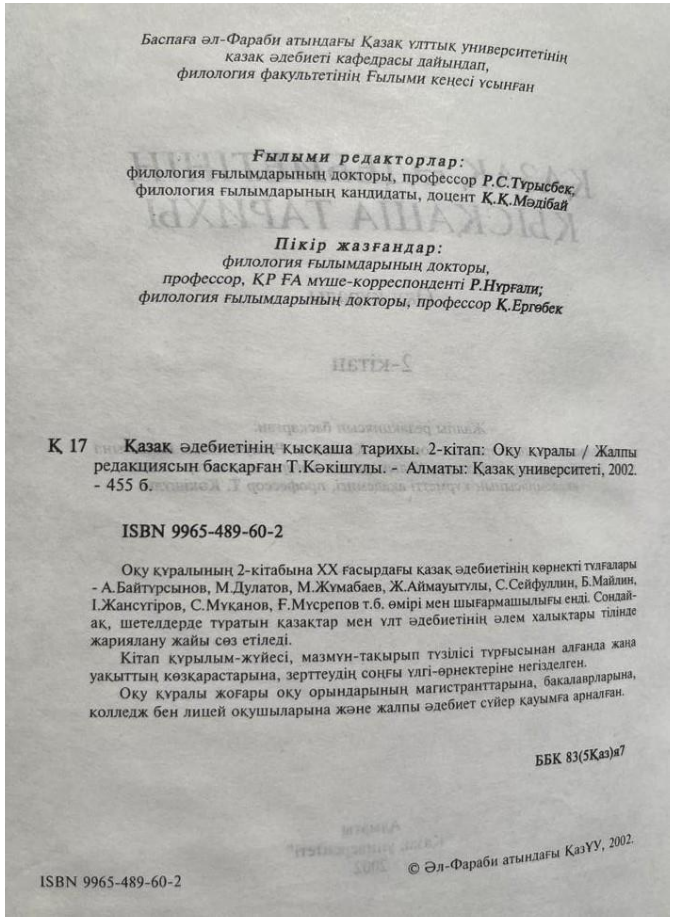

Баспаға әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің
қазақ әдебиеті кафедрасы дайындап,
филология факультетінің Ғылыми кеңесі ұсынған

Ғылыми редакторлар:
филология ғылымдарының докторы, профессор Р.С.Тұрысбек;
филология ғылымдарының кандидаты, доцент Қ.Қ.Мәдібай

Пікір жазғандар:
филология ғылымдарының докторы,
профессор, ҚР ҒА мүше-корреспонденті Р.Нұрғали;
филология ғылымдарының докторы, профессор Қ.Ергөбек

Қ 17 Қазақ әдебиетінің қысқаша тарихы. 2-кітап: Оқу құралы / Жалпы редакциясын басқарған Т.Кәкішұлы. - Алматы: Қазақ университеті, 2002. - 455 б.

ISBN 9965-489-60-2

Оқу құралының 2-кітабына XX ғасырдағы қазақ әдебиетінің көрнекті тұлғалары - А.Байтұрсынов, М.Дулатов, М.Жұмабаев, Ж.Аймауытұлы, С.Сейфуллин, Б.Майлин, І.Жансүгіров, С.Мұқанов, Ғ.Мүсрепов т.б. өмірі мен шығармашылығы енді. Сондай-ақ, шетелдерде тұратын қазақтар мен ұлт әдебиетінің әлем халықтары тілінде жариялану жайы сөз етіледі.

Кітап құрылым-жүйесі, мазмұн-тақырып түзілісі тұрғысынан алғанда жаңа уақыттың көзқарастарына, зерттеудің соңғы үлгі-өрнектеріне негізделген.

Оқу құралы жоғары оқу орындарының магистранттарына, бакалаврларына, колледж бен лицей оқушыларына және жалпы әдебиет сүйер қауымға арналған.

ББК 83(5Қаз)я7

ISBN 9965-489-60-2

© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 2002.

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ
II. Тең авторлар ұжымы құрамында

3 Қазақ әдебиеттану ғылымының тарихы. Екі томдық. Том 1. / Тең авторлар: Ж. Дәдебаев, Ж. Смағұлов, А. Ісімақова, Г. Пірәлиева, А. Ойсылбай, К. Сыздықов, С. Қирабаев, Т. Кәкішев, Б. Майтанов, Г. Орда, Б. Майтанов, С. Қорабай, С. Қасқабасов т.б.; жауапты ред. А. Ісімақова. – Алматы: ҚазАқпарат, 2008. – 646 б.

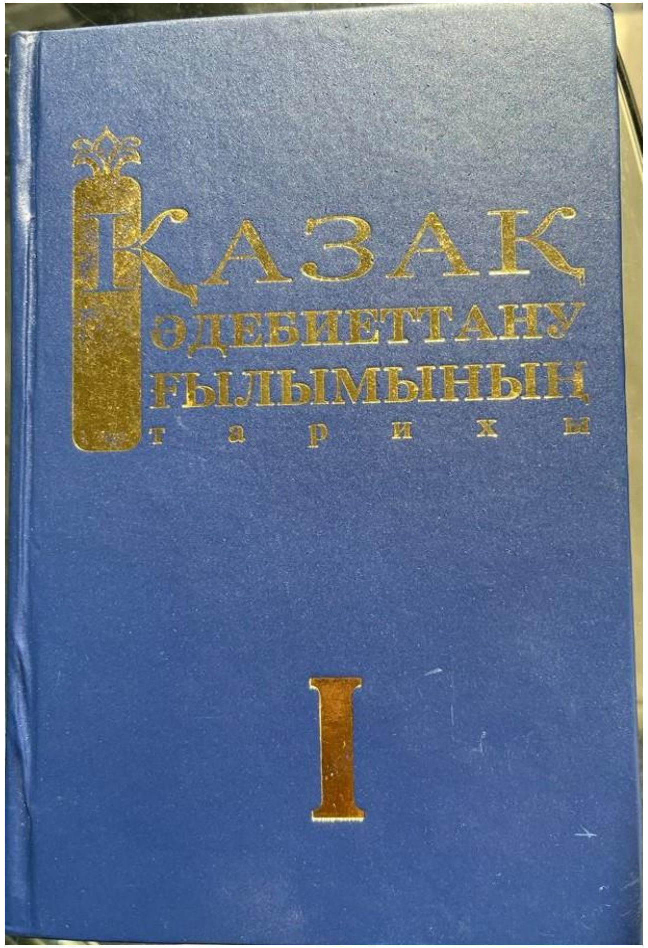

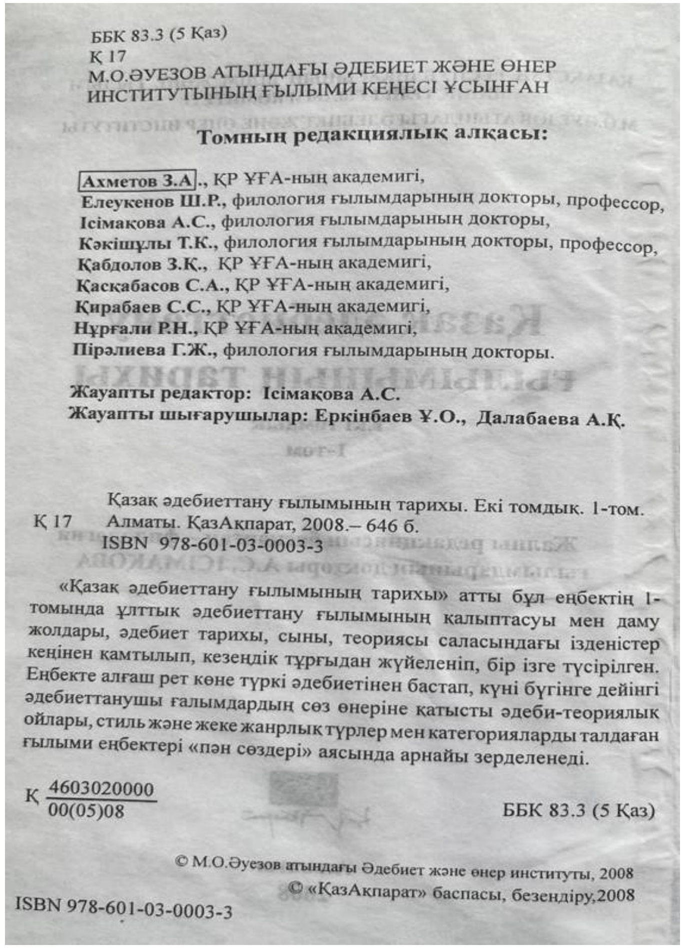
ББК 83.3 (5 Қаз)
Қ 17
М.О.ӘУЕЗОВ АТЫНДАҒЫ ӘДЕБИЕТ ЖӘНЕ ӨНЕР ИНСТИТУТЫНЫҢ ҒЫЛЫМИ КЕҢЕСІ ҰСЫНҒАН

Томның редакциялық алқасы:

Ахметов З.А., ҚР ҰҒА-ның академигі,
Елеукенов Ш.Р., филология ғылымдарының докторы, профессор,
Ісімақова А.С., филология ғылымдарының докторы,
Кәкішұлы Т.К., филология ғылымдарының докторы, профессор,
Қабдолов З.Қ., ҚР ҰҒА-ның академигі,
Қасқабасов С.А., ҚР ҰҒА-ның академигі,
Қирабаев С.С., ҚР ҰҒА-ның академигі,
Нұрғали Р.Н., ҚР ҰҒА-ның академигі,
Пірәлиева Г.Ж., филология ғылымдарының докторы.

Жауапты редактор: Ісімақова А.С.
Жауапты шығарушылар: Еркінбаев Ұ.О., Далабаева А.Қ.

Қ 17 Қазақ әдебиеттану ғылымының тарихы. Екі томдық. 1-том. Алматы. ҚазАқпарат, 2008.– 646 б.
ISBN 978-601-03-0003-3

«Қазақ әдебиеттану ғылымының тарихы» атты бұл еңбектің 1-томында ұлттық әдебиеттану ғылымының қалыптасуы мен даму жолдары, әдебиет тарихы, сыны, теориясы саласындағы ізденістер кеңінен қамтылып, кезеңдік тұрғыдан жүйеленіп, бір ізге түсірілген. Еңбекте алғаш рет көне түркі әдебиетінен бастап, күні бүгінге дейінгі әдебиеттанушы ғалымдардың сөз өнеріне қатысты әдеби-теориялық ойлары, стиль және жеке жанрлық түрлер мен категорияларды талдаған ғылыми еңбектері «пән сөздері» аясында арнайы зерделенеді.

Қ $\frac{4603020000}{00(05)08}$ ББК 83.3 (5 Қаз)

© М.О.Әуезов атындағы Әдебиет және өнер институты, 2008
© «ҚазАқпарат» баспасы, безендіру,2008
ISBN 978-601-03-0003-3

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ

II. Тең авторлар ұжымы құрамында

4 Қазақ әдебиетінің тарихы. Он томдық. Том 3. / жалпы ред. басқ.: Н. Келімбетов, С. Қасқабасов; жауапты шығ. С. Қорабай. – Алматы: ҚазАқпарат, 2008. – 536 б.

Тең авторлар: Ж. Дәдебаев, Н. Келімбетов, С. Қасқабасов, Ә. Дербісәлі, Р.Ғ. Сыздық, М. Қойгелдиев, М. Жармұхамедұлы, Ө. Күмісбаев, М. Мағауин т.б.

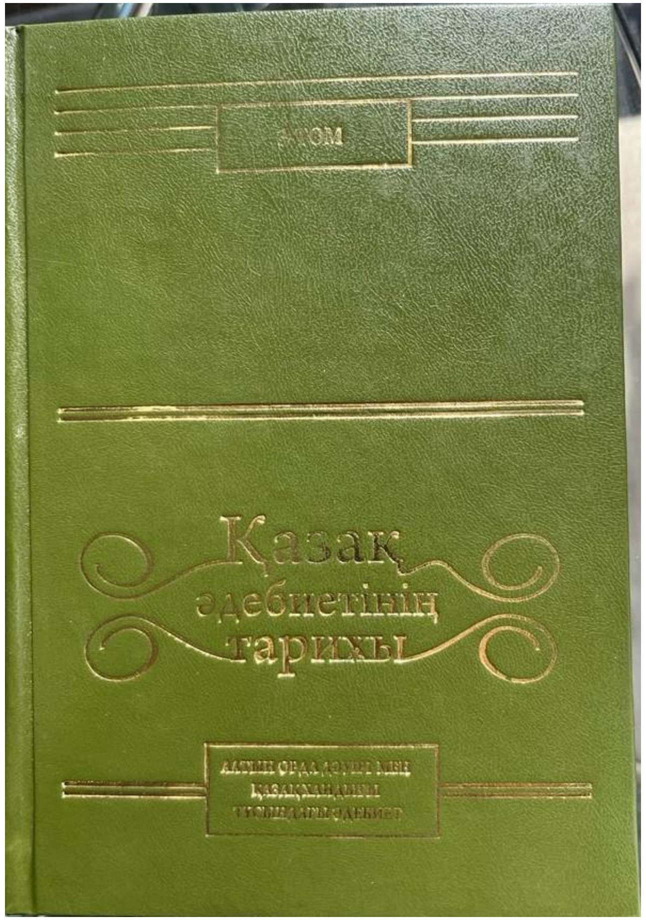

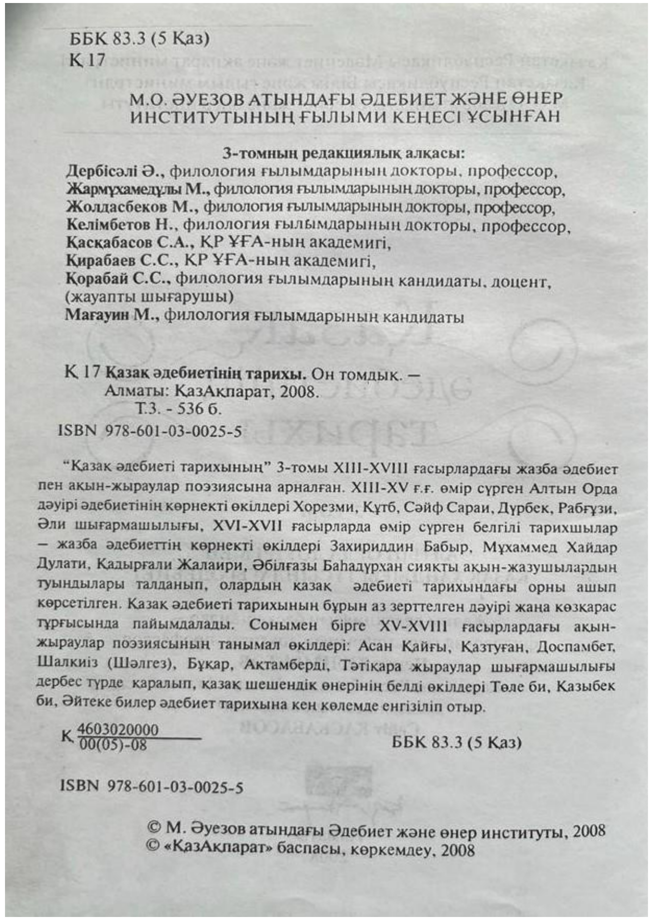

ББК 83.3 (5 Қаз)
Қ 17

М.О. ӘУЕЗОВ АТЫНДАҒЫ ӘДЕБИЕТ ЖӘНЕ ӨНЕР ИНСТИТУТЫНЫҢ ҒЫЛЫМИ КЕҢЕСІ ҰСЫНҒАН

3-томның редакциялық алқасы:
Дербісәлі Ә., филология ғылымдарының докторы, профессор,
Жармұхамедұлы М., филология ғылымдарының докторы, профессор,
Жолдасбеков М., филология ғылымдарының докторы, профессор,
Келімбетов Н., филология ғылымдарының докторы, профессор,
Қасқабасов С.А., ҚР ҰҒА-ның академигі,
Қирабаев С.С., ҚР ҰҒА-ның академигі,
Қорабай С.С., филология ғылымдарының кандидаты, доцент, (жауапты шығарушы)
Мағауин М., филология ғылымдарының кандидаты

Қ 17 **Қазақ әдебиетінің тарихы.** Он томдық. –
Алматы: ҚазАқпарат, 2008.
Т.3. - 536 б.
ISBN 978-601-03-0025-5

"Қазақ әдебиеті тарихының" 3-томы XIII-XVIII ғасырлардағы жазба әдебиет пен ақын-жыраулар поэзиясына арналған. XIII-XV ғ.ғ. өмір сүрген Алтын Орда дәуірі әдебиетінің көрнекті өкілдері Хорезми, Құтб, Сәйф Сараи, Дүрбек, Рабғұзи, Әли шығармашылығы, XVI-XVII ғасырларда өмір сүрген белгілі тарихшылар – жазба әдебиеттің көрнекті өкілдері Захириддин Бабыр, Мұхаммед Хайдар Дулати, Қадырғали Жалаири, Әбілғазы Баһадүрхан сияқты ақын-жазушылардың туындылары талданып, олардың қазақ әдебиеті тарихындағы орны ашып көрсетілген. Қазақ әдебиеті тарихының бұрын аз зерттелген дәуірі жаңа көзқарас тұрғысында пайымдалады. Сонымен бірге XV-XVIII ғасырлардағы ақын-жыраулар поэзиясының танымал өкілдері: Асан Қайғы, Қазтуған, Доспамбет, Шалкиіз (Шәлгез), Бұқар, Ақтамберді, Тәтіқара жыраулар шығармашылығы дербес түрде қаралып, қазақ шешендік өнерінің белді өкілдері Төле би, Қазыбек би, Әйтеке билер әдебиет тарихына кең көлемде енгізіліп отыр.

Қ $\frac{4603020000}{00(05)-08}$ ББК 83.3 (5 Қаз)

ISBN 978-601-03-0025-5

© М. Әуезов атындағы Әдебиет және өнер институты, 2008
© «ҚазАқпарат» баспасы, көркемдеу, 2008

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ

II. Тең авторлар ұжымы құрамында

5 Қазақ романы: өткені мен бүгіні. Ұжымдық монография / жалпы ред. басқ.: С.С. Қирабаев; жауапты шығарушы Г.Ж. Орда. – Алматы: «Алматы баспа үйі», 2009. – 644 б.

Тең авторлар: Ж. Дәдебаев, Ж. Ысмағұлов, С. Қирабаев, Ш. Елеукенов, Н. Ақыш, Б. Майтанов, Г. Орда, Ә. Нарымбетов, Қ. Әбдезұлы т.б

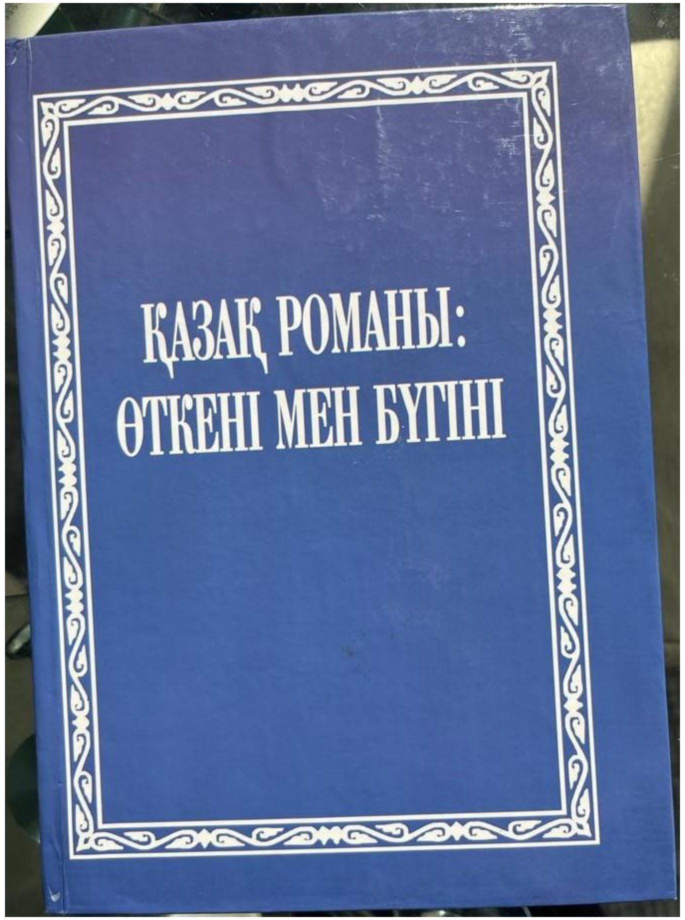

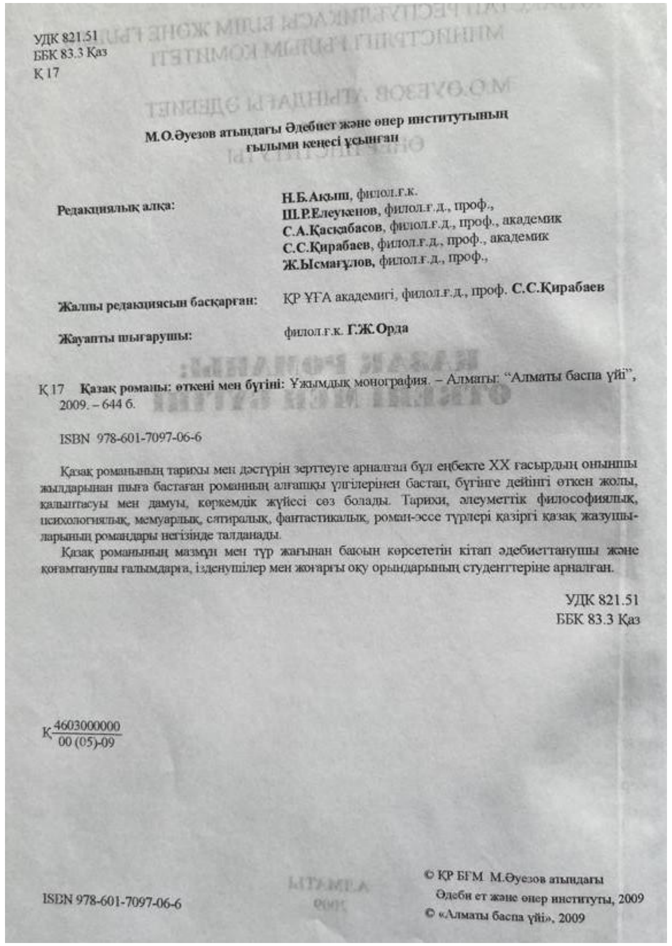
УДК 821.51
ББК 83.3 Қаз
Қ 17

М.О.Әуезов атындағы Әдебиет және өнер институтының ғылыми кеңесі ұсынған

Редакциялық алқа: **Н.Б.Ақыш**, филол.ғ.к.
Ш.Р.Елеукенов, филол.ғ.д., проф.,
С.А.Қасқабасов, филол.ғ.д., проф., академик
С.С.Қирабаев, филол.ғ.д., проф., академик
Ж.Ысмағұлов, филол.ғ.д., проф.,

Жалпы редакциясын басқарған: ҚР ҰҒА академигі, филол.ғ.д., проф. **С.С.Қирабаев**

Жауапты шығарушы: филол.ғ.к. **Г.Ж.Орда**

Қ 17 **Қазақ романы: өткені мен бүгіні:** Ұжымдық монография. – Алматы: "Алматы баспа үйі", 2009. – 644 б.

ISBN 978-601-7097-06-6

Қазақ романының тарихы мен дәстүрін зерттеуге арналған бұл еңбекте XX ғасырдың оныншы жылдарынан шыға бастаған романның алғашқы үлгілерінен бастап, бүгінге дейінгі өткен жолы, қалыптасуы мен дамуы, көркемдік жүйесі сөз болады. Тарихи, әлеуметтік философиялық, психологиялық, мемуарлық, сатиралық, фантастикалық, роман-эссе түрлері қазіргі қазақ жазушыларының романдары негізінде талданады.

Қазақ романының мазмұн мен түр жағынан байын көрсететін кітап әдебиеттанушы және қоғамтанушы ғалымдарға, ізденушілер мен жоғарғы оқу орындарының студенттеріне арналған.

УДК 821.51
ББК 83.3 Қаз

$Қ\frac{4603000000}{00(05)-09}$

ISBN 978-601-7097-06-6

© ҚР БҒМ М.Әуезов атындағы Әдебиет және өнер институты, 2009
© «Алматы баспа үйі», 2009

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ

II. Тең авторлар ұжымы құрамында

6 XX-XXI ғасыр тоғысындағы қазақ романы және тәуелсіздік идеясы: монография. – Алматы: Қазақ университеті, 2015. – 230 б.
Тең авторлар: Ж.Дәдебаев, Ө.Әбдиманұлы, А.Б. Абдуллина, Ш.А. Шортанбаев.

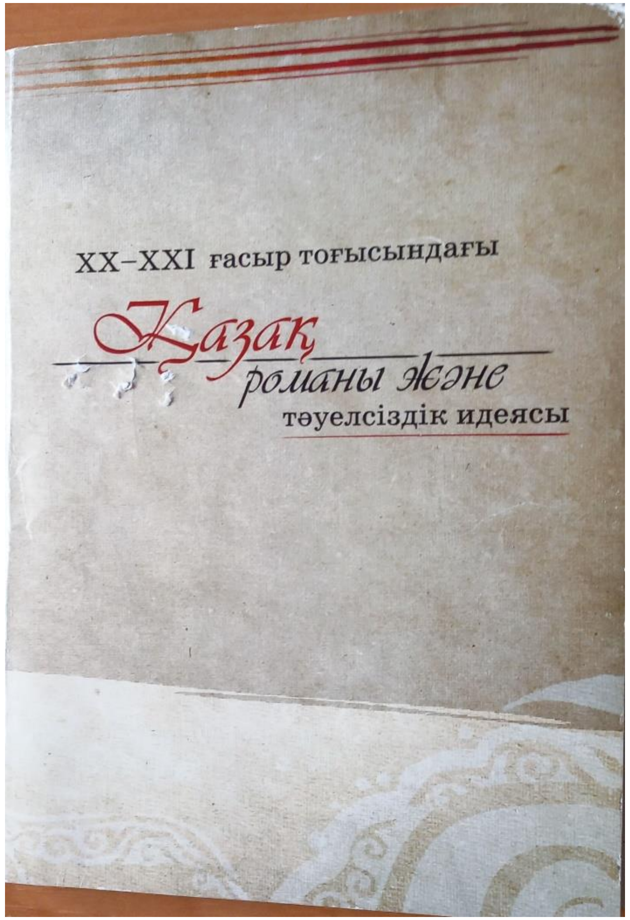

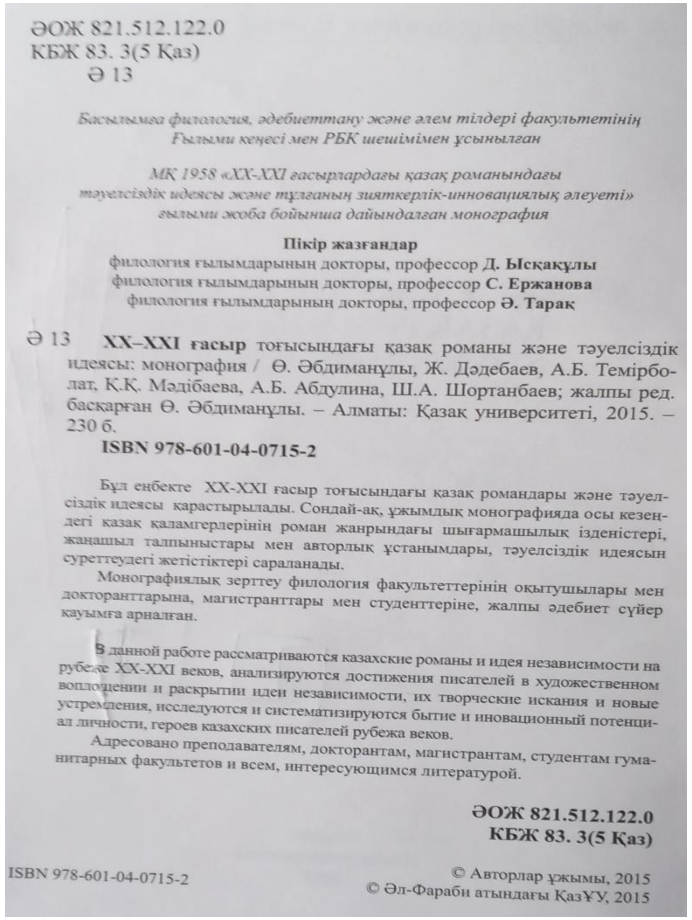

ӘОЖ 821.512.122.0
КБЖ 83. 3(5 Қаз)
Ә 13

Басылымға филология, әдебиеттану және әлем тілдері факультетінің Ғылыми кеңесі мен РБК шешімімен ұсынылған

МҚ 1958 «XX-XXI ғасырлардағы қазақ романындағы тәуелсіздік идеясы және тұлғаның зияткерлік-инновациялық әлеуеті» ғылыми жоба бойынша дайындалған монография

Пікір жазғандар
филология ғылымдарының докторы, профессор **Д. Ысқақұлы**
филология ғылымдарының докторы, профессор **С. Ержанова**
филология ғылымдарының докторы, профессор **Ә. Тарақ**

Ә 13 **XX–XXI ғасыр** тоғысындағы қазақ романы және тәуелсіздік идеясы: монография / Ө. Әбдиманұлы, Ж. Дәдебаев, А.Б. Темірболат, Қ.Қ. Мәдібаева, А.Б. Абдулина, Ш.А. Шортанбаев; жалпы ред. басқарған Ө. Әбдиманұлы. – Алматы: Қазақ университеті, 2015. – 230 б.

ISBN 978-601-04-0715-2

Бұл еңбекте XX-XXI ғасыр тоғысындағы қазақ романдары және тәуелсіздік идеясы қарастырылады. Сондай-ақ, ұжымдық монографияда осы кезеңдегі қазақ қаламгерлерінің роман жанрындағы шығармашылық ізденістері, жаңашыл талпыныстары мен авторлық ұстанымдары, тәуелсіздік идеясын суреттеудегі жетістіктері сараланады.

Монографиялық зерттеу филология факультеттерінің оқытушылары мен докторанттарына, магистранттары мен студенттеріне, жалпы әдебиет сүйер қауымға арналған.

В данной работе рассматриваются казахские романы и идея независимости на рубеже XX-XXI веков, анализируются достижения писателей в художественном воплощении и раскрытии идеи независимости, их творческие искания и новые устремления, исследуются и систематизируются бытие и иновационный потенциал личности, героев казахских писателей рубежа веков.

Адресовано преподавателям, докторантам, магистрантам, студентам гуманитарных факультетов и всем, интересующимся литературой.

ӘОЖ 821.512.122.0
КБЖ 83. 3(5 Қаз)

ISBN 978-601-04-0715-2

© Авторлар ұжымы, 2015
© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 2015

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ

II. Тең авторлар ұжымы құрамында

7 Қазақ әдебиеті. Жалпы білім беретін мектептің қоғамдық-гуманит. Бағыттағы 11-сыныбына арналған оқулық. Авторлар: З. Қабдолов, С. Қирабаев, Х. Әдібаев т.б. / Өңд., толықтт. 3-бас. – Алматы: Мектеп, 2015. – 400 б. (21,42 б.т.)
Тең авторлар: З. Қабдолов, С. Қирабаев, Х. Әдібаев, Б. Ыбырайым, Ж. Дәдебаев, Қ. Мәдібай.

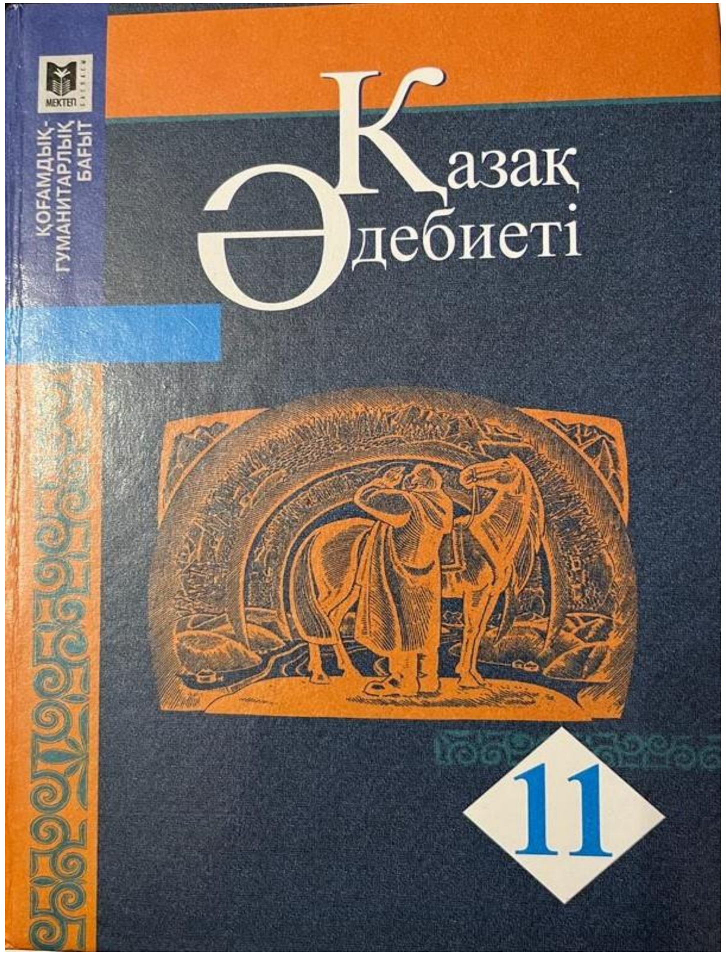

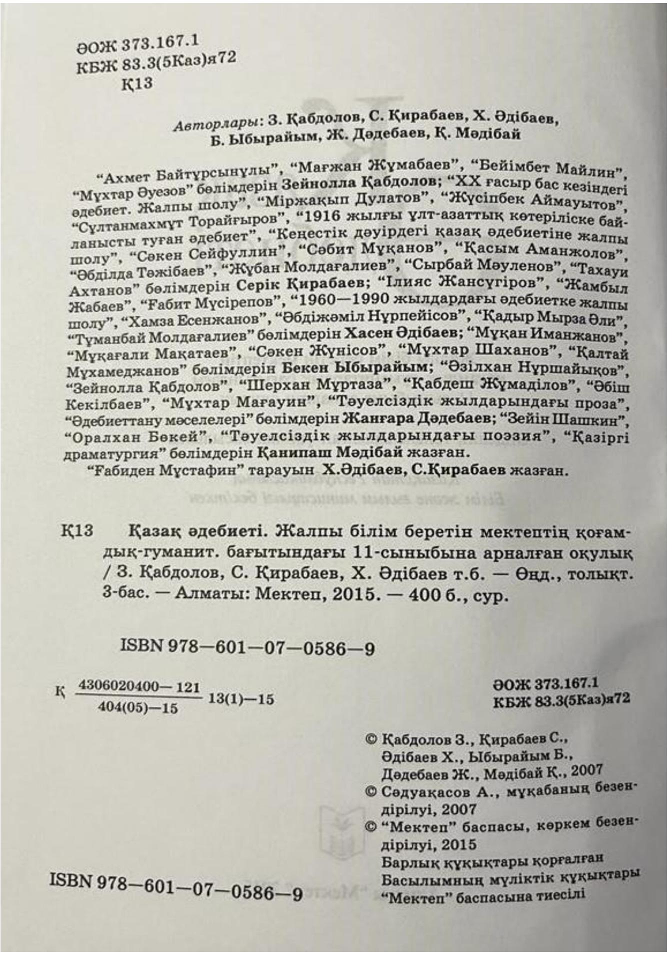
ӘОЖ 373.167.1
КБЖ 83.3(5Каз)я72
Қ13

Авторлары: З. Қабдолов, С. Қирабаев, Х. Әдібаев, Б. Ыбырайым, Ж. Дәдебаев, Қ. Мәдібай

"Ахмет Байтұрсынұлы", "Мағжан Жұмабаев", "Бейімбет Майлин", "Мұхтар Әуезов" бөлімдерін **Зейнолла Қабдолов;** "XX ғасыр бас кезіндегі әдебиет. Жалпы шолу", "Міржақып Дулатов", "Жүсіпбек Аймауытов", "Сұлтанмахмұт Торайғыров", "1916 жылғы ұлт-азаттық көтеріліске байланысты туған әдебиет", "Кеңестік дәуірдегі қазақ әдебиетіне жалпы шолу", "Сәкен Сейфуллин", "Сәбит Мұқанов", "Қасым Аманжолов", "Әбділда Тәжібаев", "Жұбан Молдағалиев", "Сырбай Мәуленов", "Тахауи Ахтанов" бөлімдерін **Серік Қирабаев;** "Ілияс Жансүгіров", "Жамбыл Жабаев", "Ғабит Мүсірепов", "1960—1990 жылдардағы әдебиетке жалпы шолу", "Хамза Есенжанов", "Әбдіжәміл Нұрпейісов", "Қадыр Мырза Әли", "Тұманбай Молдағалиев" бөлімдерін **Хасен Әдібаев;** "Мұқан Иманжанов", "Мұқағали Мақатаев", "Сәкен Жүнісов", "Мұхтар Шаханов", "Қалтай Мұхамеджанов" бөлімдерін **Бекен Ыбырайым;** "Әзілхан Нұршайықов", "Зейнолла Қабдолов", "Шерхан Мұртаза", "Қабдеш Жұмаділов", "Әбіш Кекілбаев", "Мұхтар Мағауин", "Тәуелсіздік жылдарындағы проза", "Әдебиеттану мәселелері" бөлімдерін **Жанғара Дәдебаев;** "Зейін Шашкин", "Оралхан Бөкей", "Тәуелсіздік жылдарындағы поэзия", "Қазіргі драматургия" бөлімдерін **Қанипаш Мәдібай жазған.**

"Ғабиден Мұстафин" тарауын **Х.Әдібаев, С.Қирабаев жазған.**

Қ13 **Қазақ әдебиеті. Жалпы білім беретін мектептің қоғамдық-гуманит. бағытындағы 11-сыныбына арналған оқулық** / З. Қабдолов, С. Қирабаев, Х. Әдібаев т.б. — Өңд., толықт. 3-бас. — Алматы: Мектеп, 2015. — 400 б., сур.

ISBN 978—601—07—0586—9

Қ $\frac{4306020400-121}{404(05)-15}$ 13(1)—15

ӘОЖ 373.167.1
КБЖ 83.3(5Каз)я72

© Қабдолов З., Қирабаев С., Әдібаев Х., Ыбырайым Б., Дәдебаев Ж., Мәдібай Қ., 2007
© Сәдуақасов А., мұқабаның безендірілуі, 2007
© "Мектеп" баспасы, көркем безендірілуі, 2015
Барлық құқықтары қорғалған
Басылымның мүліктік құқықтары "Мектеп" баспасына тиесілі

ISBN 978—601—07—0586—9

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ

II. Тең авторлар ұжымы құрамында

8 Қазақ әдебиеті. Жалпы білім беретін мектептің жаратылыстану-математика бағыттағы 11-сыныбына арналған оқулық. Авторлар: Р. Бердібай, Р. Нұрғали, Б. Ыбырайым т.б. т.б. / Өңд., толықтт. 3-бас. – Алматы: Мектеп, 2015. – 344 б. (17 б.т.)

Тең авторлар: Бердібай Р., Нұрғали Р., Б. Ыбырайым, Ж. Дәдебаев, Қ. Мәдібай.

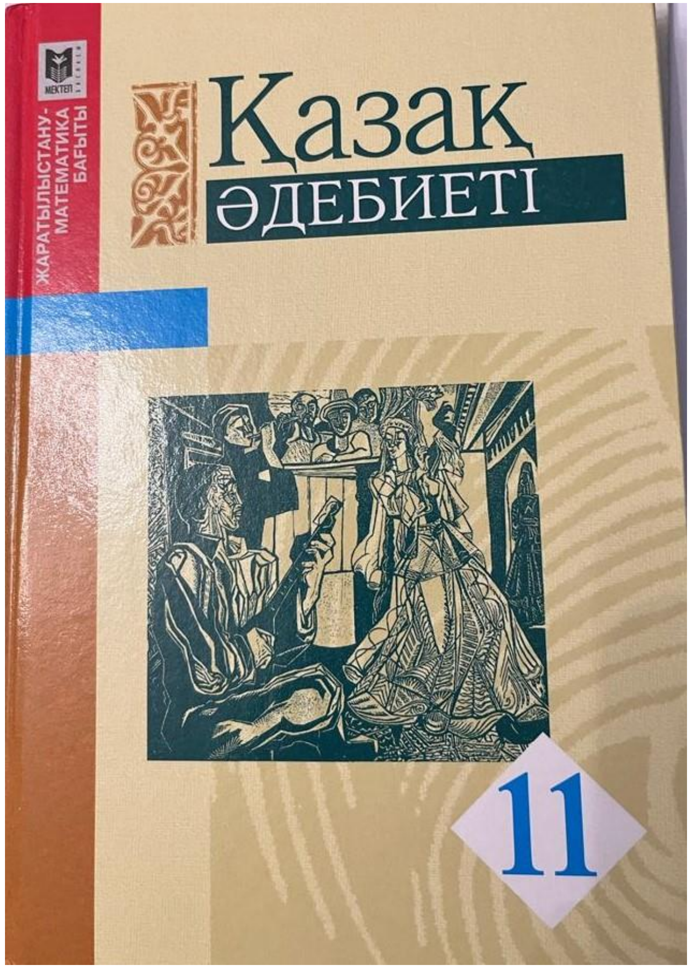

ӘОЖ 373.167.1
КБЖ 83.3(5Каз)я72
Қ17

Авторлары: **Р. Бердібай, Р. Нұрғали, Б. Ыбырайым, Ж. Дәдебаев, Қ. Мәдібай**

Оқулықтың "Сұлтанмахмұт Торайғыров", "Бейімбет Майлин", "Мұхтар Әуезов", "Сәбит Мұқанов", "Ғабит Мүсірепов", "Ғабиден Мұстафин" бөлімдерін **Рахманқұл Бердібай**; "Кеңес дәуіріндегі қазақ әдебиетіне жалпы шолу", "Ахмет Байтұрсынұлы", "Жүсіпбек Аймауытов", "Міржақып Дулатов", "Мағжан Жұмабаев", "Ілияс Жансүгіров", "Сәкен Сейфуллин", бөлімдерін **Рымғали Нұрғали**; "Жалпы шолу", "Ұлы Отан соғысы жылдарындағы әдебиет", "Қасым Аманжолов", "Мұқан Иманжанов", "1960—1990 жылдардағы әдебиетке жалпы шолу", "Сырбай Мәуленов", "Жұбан Молдағалиев", "Тахауи Ахтанов", "Әбдіжәміл Нұрпейісов", "Мұқағали Мақатаев", "Қадыр Мырза Әли", "Қалтай Мұхамеджанов", "Мұхтар Шаханов", "Сәкен Жүнісов" бөлімдерін **Бекен Ыбырайым**; "Әзілхан Нұршайықов, "Зейнолла Қабдолов", "Қабдеш Жұмаділов", "Әбіш Кекілбаев", "Тәуелсіздік жылдарындағы проза", "Әдебиеттану" бөлімдерін **Жанғара Дәдебаев**; "Зейін Шашкин", "Оралхан Бөкей", "Тәуелсіздік жылдарындағы поэзия", "Қазіргі драматургия" бөлімдерін **Қанипаш Мәдібай** жазған.

"Әбділда Тәжібаев" тарауын **Р.Нұрғали, Қ.Мәдібай** жазған.

Қ17 **Қазақ әдебиеті.** Жалпы білім беретін мектептің жаратылыстану-математика бағытындағы 11-сыныбына арналған оқулық / Р. Бердібай, Р. Нұрғали, Б. Ыбырайым, т.б. — Өңд., толықт. — 3-бас. — Алматы: Мектеп, 2015. — 344 б. сур.

ISBN 978—601—07—0585—2

Қ $\frac{4306020400-215}{404(05)-15}$ 76(1)—15

ӘОЖ 373.167.1
КБЖ 83.3(5Каз)я72

© Бердібай Р., Нұрғали Р., Ыбырайым Б., Дәдебаев Ж., Мәдібай Қ., 2007
© Сәдуақасов А., мұқабаның безендірілуі, 2007
© "Мектеп" баспасы, көркем безендірілуі, 2015
Барлық құқықтары қорғалған
Басылымның мүліктік құқықтары "Мектеп" баспасына тиесілі

ISBN 978—601—07—0585—2

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ

ІІ. Тең авторлар ұжымы құрамында

9 Мәңгілік Ел» ұлттық идеясының ХІХ ғасыр әдебиетіндегі көрінісі: ұжымдық монография. – Алматы: Қазақ университеті, 2016. – 178 б.
Тең авторлар: Ж.Дәдебаев, Ө.Әбдиманұлы, А.Б. Темірболат, Қ.Қ. Мәдібаева, А.Б. Абдуллина, Ш.А. Шортанбаев.

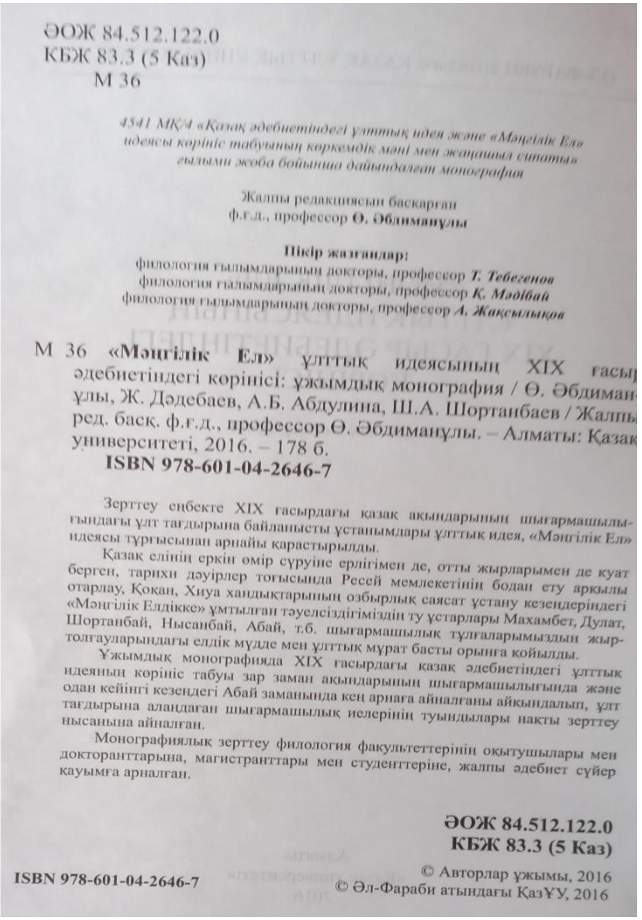
ӘОЖ 84.512.122.0
КБЖ 83.3 (5 Қаз)
М 36

4541 МҚ/4 «Қазақ әдебиетіндегі ұлттық идея және «Мәңгілік Ел» идеясы көрініс табуының көркемдік мәні мен жаңашыл сипаты» ғылыми жоба бойынша дайындалған монография

Жалпы редакциясын басқарған
ф.ғ.д., профессор **Ө. Әбдиманұлы**

Пікір жазғандар:
филология ғылымдарының докторы, профессор ***Т. Тебегенов***
филология ғылымдарының докторы, профессор ***Қ. Мәдібай***
филология ғылымдарының докторы, профессор ***А. Жақсылықов***

М 36 **«Мәңгілік Ел»** ұлттық идеясының ХІХ ғасыр әдебиетіндегі көрінісі: ұжымдық монография / Ө. Әбдиманұлы, Ж. Дәдебаев, А.Б. Абдулина, Ш.А. Шортанбаев / Жалпы ред. басқ. ф.ғ.д., профессор Ө. Әбдиманұлы. – Алматы: Қазақ университеті, 2016. – 178 б.
ISBN 978-601-04-2646-7

Зерттеу еңбекте ХІХ ғасырдағы қазақ ақындарының шығармашылығындағы ұлт тағдырына байланысты ұстанымдары ұлттық идея, «Мәңгілік Ел» идеясы тұрғысынан арнайы қарастырылды.

Қазақ елінің еркін өмір сүруіне ерлігімен де, отты жырларымен де қуат берген, тарихи дәуірлер тоғысында Ресей мемлекетінің бодан ету арқылы отарлау, Қоқан, Хиуа хандықтарының озбырлық саясат ұстану кезеңдеріндегі «Мәңгілік Елдікке» ұмтылған тәуелсіздігіміздің ту ұстарлары Махамбет, Дулат, Шортанбай, Нысанбай, Абай, т.б. шығармашылық тұлғаларымыздың жыр-толғауларындағы елдік мүдде мен ұлттық мұрат басты орынға қойылды.

Ұжымдық монографияда ХІХ ғасырдағы қазақ әдебиетіндегі ұлттық идеяның көрініс табуы зар заман ақындарының шығармашылығында және одан кейінгі кезеңдегі Абай заманында кең арнаға айналғаны айқындалып, ұлт тағдырына алаңдаған шығармашылық иелерінің туындылары нақты зерттеу нысанына айналған.

Монографиялық зерттеу филология факультеттерінің оқытушылары мен докторанттарына, магистранттары мен студенттеріне, жалпы әдебиет сүйер қауымға арналған.

ӘОЖ 84.512.122.0
КБЖ 83.3 (5 Қаз)

ISBN 978-601-04-2646-7
© Авторлар ұжымы, 2016
© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 2016

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ
II. Тең авторлар ұжымы құрамында

10 Ежелгі және хандық дәуір әдебиетіндегі «Мәңгілік Ел» ұлттық идеясы: ұжымдық монография. – Алматы: Қазақ университеті, 2016. – 172 б.
Тең авторлар: Ж.Дәдебаев, Ө.Әбдиманұлы, А.Б. Темірболат, Е.М. Солтанаева, Ж.Д. Есімова, Қ.Ә. Айсұлтанова.

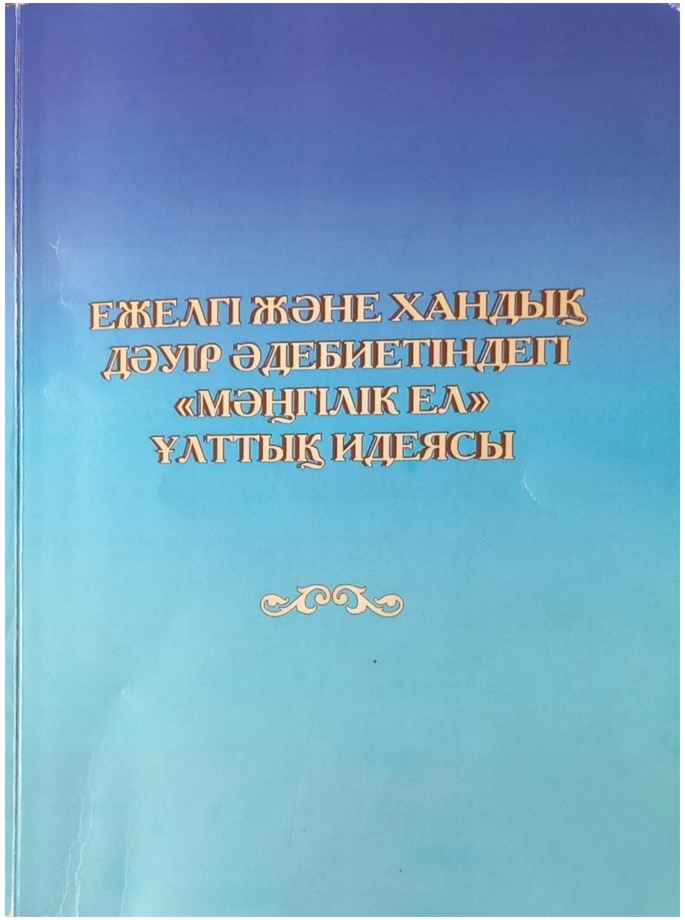

ӘОЖ 94 (574)
КБЖ 63.3 (5 Қаз)
Е 33

4541МК/4 «Қазақ әдебиетіндегі ұлттық идея және «Мәңгілік Ел» идеясы көрініс табуының көркемдік мәні мен жаңашыл сипаты» ғылыми жобасы бойынша дайындалған

Жалпы редакциясын басқарған
ф.ғ.д., профессор **Ө. Әбдиманұлы**

Пікір жазғандар:
филология ғылымдарының докторы, профессор ***Б. Әбдіғазиұлы***
филология ғылымдарының докторы, профессор ***З. Сейітжанов***
филология ғылымдарының докторы, профессор ***Ө. Тарақ***

Е 33 **Ежелгі** және хандық дәуір әдебиетіндегі «Мәңгілік Ел» ұлттық идеясы: ұжымдық монография / Ө. Әбдиманұлы, Ж. Дәдебаев, А.Б. Темірболат, Е.М. Солтанаева, Ж.Д. Есімова, Қ.Ә. Айсұлтанова; жалпы ред. басқ. Ө. Әбдиманұлы. – Алматы: Қазақ университеті, 2016. – 172 б.
ISBN 978-601-04-2189-9

Бұл еңбекте Ежелгі және хандық дәуір әдебиетіндегі «Мәңгілік Ел» ұлттық идеясы кеңінен қарастырылады. Сондай-ақ, ұжымдық монографияда осы кезеңдегі шығармашылық-тарихи тұлғалар, ақын-жыраулар мұрасындағы мәңгілік ел мұратының, ұлттық идея көрінісінің басты арналары нақтыланып, әдеби-көркемдік мәніне, маңызына талдау жасалады. Еңбекте ғасырлар қойнауындағы көркем туындылардағы ұлттық идея және «Мәңгілік Ел» идеясы көрініс табуының көркемдік мәні мен жаңашыл сипаты жан-жақты зерделеніп, бүгінгі күн тұрғысынан жүйелеу және зерттеу мәселелеріне ерекше мән берілген.

Монографиялық зерттеу әдебиетші ғалымдарға, филология факультетінің докторанттарына, магистранттары мен студенттеріне, жалпы әдебиет сүйер қауымға арналған.

ӘОЖ 94 (574)
КБЖ 63.3 (5 Қаз)

ISBN 978-601-04-2189-9

© Авторлық ұжым, 2016
© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 2016

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ

II. Тең авторлар ұжымы құрамында

11 Пәнаралық зерттеу // Абайтану. Таңдамалы еңбектер. Том IX. – Алматы: Қазақ университеті, 2016. – 279 б. (17,43 б.т.)
Тең авторлар: Ж. Дәдебаев, Ө. Әбдиманұлы, Т. Кәкішев, З. Бисенғали, З. Сейітжанов, Ж. Тілепов, А. Салқынбай, М. Үмбетаев, Р. Тұрысбек, П. Бисенбаев, Е. Кәрібозов

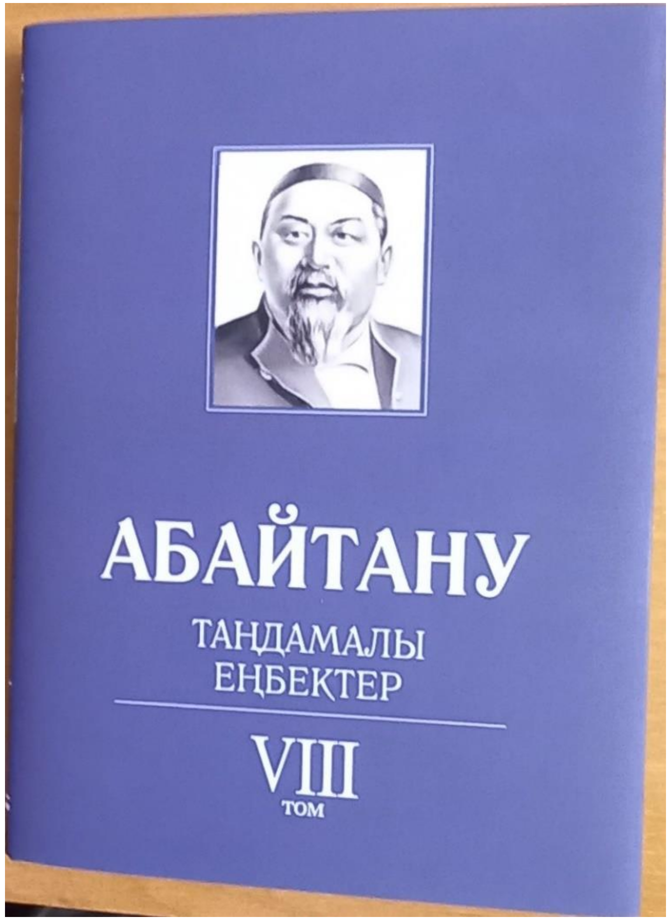

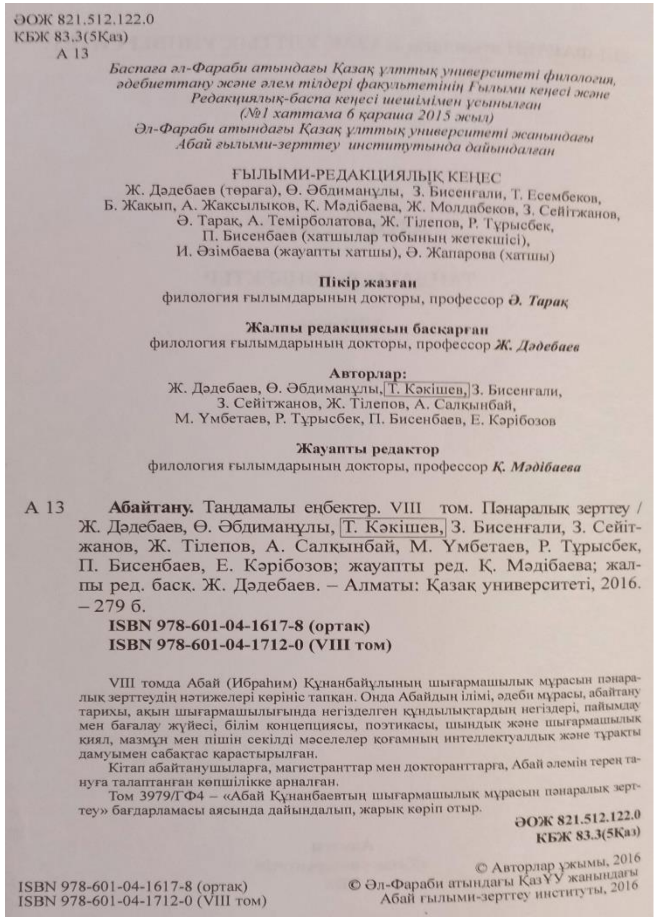
ӘОЖ 821.512.122.0
КБЖ 83.3(5Қаз)
А 13

Баспаға әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті филология, әдебиеттану және әлем тілдері факультетінің Ғылыми кеңесі және Редакциялық-баспа кеңесі шешімімен ұсынылған (№1 хаттама 6 қараша 2015 жыл)
Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті жанындағы Абай ғылыми-зерттеу институтында дайындалған

ҒЫЛЫМИ-РЕДАКЦИЯЛЫҚ КЕҢЕС
Ж. Дәдебаев (төраға), Ө. Әбдиманұлы, З. Бисенғали, Т. Есембеков, Б. Жақып, А. Жаксылықов, Қ. Мәдібаева, Ж. Молдабеков, З. Сейітжанов, Ә. Тарақ, А. Темірболатова, Ж. Тілепов, Р. Тұрысбек, П. Бисенбаев (хатшылар тобының жетекшісі), И. Әзімбаева (жауапты хатшы), Ә. Жапарова (хатшы)

Пікір жазған
филология ғылымдарының докторы, профессор ***Ә. Тарақ***

Жалпы редакциясын басқарған
филология ғылымдарының докторы, профессор ***Ж. Дәдебаев***

Авторлар:
Ж. Дәдебаев, Ө. Әбдиманұлы, Т. Кәкішев, З. Бисенғали, З. Сейітжанов, Ж. Тілепов, А. Салқынбай, М. Үмбетаев, Р. Тұрысбек, П. Бисенбаев, Е. Кәрібозов

Жауапты редактор
филология ғылымдарының докторы, профессор ***Қ. Мәдібаева***

А 13 **Абайтану.** Таңдамалы еңбектер. VIII том. Пәнаралық зерттеу / Ж. Дәдебаев, Ө. Әбдиманұлы, Т. Кәкішев, З. Бисенғали, З. Сейітжанов, Ж. Тілепов, А. Салқынбай, М. Үмбетаев, Р. Тұрысбек, П. Бисенбаев, Е. Кәрібозов; жауапты ред. Қ. Мәдібаева; жалпы ред. басқ. Ж. Дәдебаев. – Алматы: Қазақ университеті, 2016. – 279 б.
ISBN 978-601-04-1617-8 (ортақ)
ISBN 978-601-04-1712-0 (VIII том)

VIII томда Абай (Ибраһим) Құнанбайұлының шығармашылық мұрасын пәнаралық зерттеудің нәтижелері көрініс тапқан. Онда Абайдың ілімі, әдеби мұрасы, абайтану тарихы, ақын шығармашылығында негізделген құндылықтардың негіздері, пайымдау мен бағалау жүйесі, білім концепциясы, поэтикасы, шындық және шығармашылық қиял, мазмұн мен пішін секілді мәселелер қоғамның интеллектуалдық және тұрақты дамуымен сабақтас қарастырылған.

Кітап абайтанушыларға, магистранттар мен докторанттарға, Абай әлемін терең тануға талаптанған көпшілікке арналған.

Том 3979/ГФ4 – «Абай Құнанбаевтың шығармашылық мұрасын пәнаралық зерттеу» бағдарламасы аясында дайындалып, жарық көріп отыр.

ӘОЖ 821.512.122.0
КБЖ 83.3(5Қаз)

© Авторлар ұжымы, 2016
© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ жанындағы Абай ғылыми-зерттеу институты, 2016

ISBN 978-601-04-1617-8 (ортақ)
ISBN 978-601-04-1712-0 (VIII том)

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ

II. Тең авторлар ұжымы құрамында

12 Пәнаралық зерттеу // Абайтану. Таңдамалы еңбектер. Том IX. – Алматы: Қазақ университеті, 2016. – 291 б. (18,18 б.т.)
Тең авторлар: Ж. Дәдебаев, Ә. Тарақ, А. Көпбасарова, М. Қожақанова, Қ. Сандыбаева,
А. Сайдажиева, А. Кіребаева, А. Түнкер

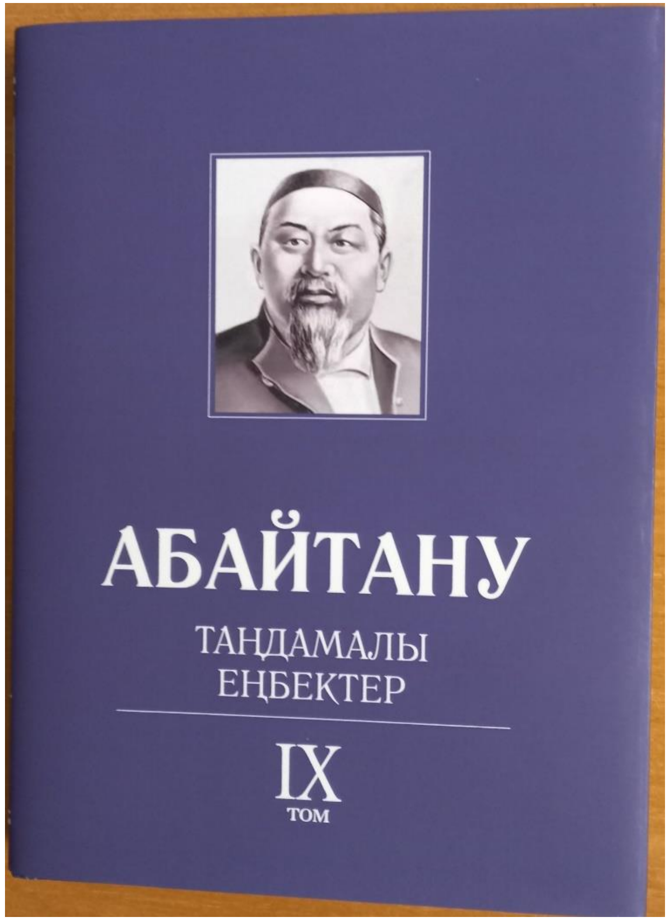

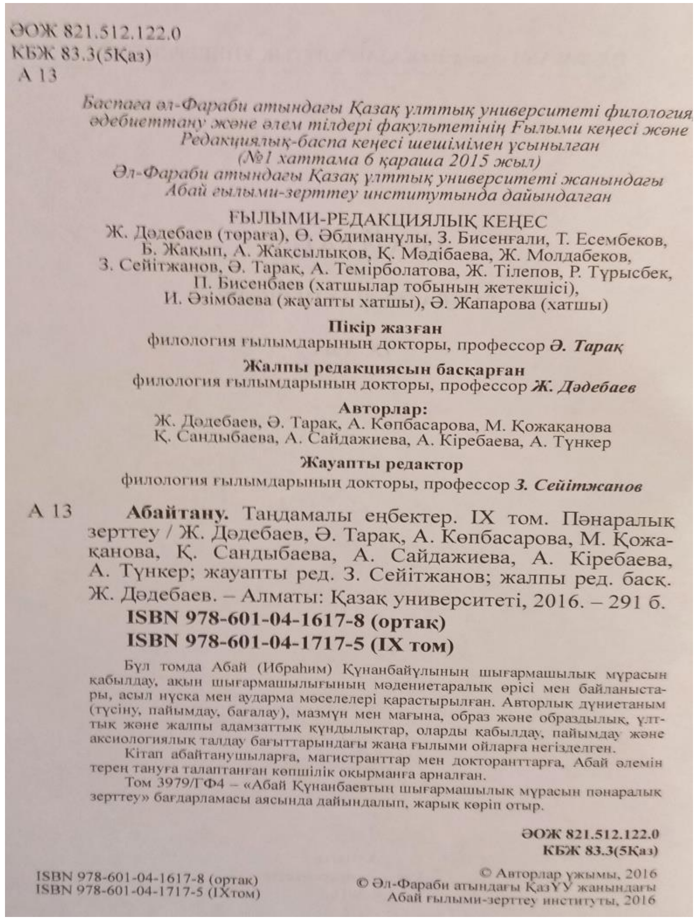
ӘОЖ 821.512.122.0
КБЖ 83.3(5Қаз)
А 13

Баспаға әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті филология, әдебиеттану және әлем тілдері факультетінің Ғылыми кеңесі және Редакциялық-баспа кеңесі шешімімен ұсынылған (№1 хаттама 6 қараша 2015 жыл)
Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті жанындағы Абай ғылыми-зерттеу институтында дайындалған

ҒЫЛЫМИ-РЕДАКЦИЯЛЫҚ КЕҢЕС
Ж. Дәдебаев (төраға), Ө. Әбдиманұлы, З. Бисенғали, Т. Есембеков, Б. Жақып, А. Жақсылықов, Қ. Мәдібаева, Ж. Молдабеков, З. Сейітжанов, Ә. Тарақ, А. Темірболатова, Ж. Тілепов, Р. Тұрысбек, П. Бисенбаев (хатшылар тобының жетекшісі), И. Әзімбаева (жауапты хатшы), Ә. Жапарова (хатшы)

Пікір жазған
филология ғылымдарының докторы, профессор ***Ә. Тарақ***

Жалпы редакциясын басқарған
филология ғылымдарының докторы, профессор ***Ж. Дәдебаев***

Авторлар:
Ж. Дәдебаев, Ә. Тарақ, А. Көпбасарова, М. Қожақанова
Қ. Сандыбаева, А. Сайдажиева, А. Кіребаева, А. Түнкер

Жауапты редактор
филология ғылымдарының докторы, профессор ***З. Сейітжанов***

А 13 **Абайтану.** Таңдамалы еңбектер. IX том. Пәнаралық зерттеу / Ж. Дәдебаев, Ә. Тарақ, А. Көпбасарова, М. Қожақанова, Қ. Сандыбаева, А. Сайдажиева, А. Кіребаева, А. Түнкер; жауапты ред. З. Сейітжанов; жалпы ред. баск. Ж. Дәдебаев. – Алматы: Қазақ университеті, 2016. – 291 б.
ISBN 978-601-04-1617-8 (ортақ)
ISBN 978-601-04-1717-5 (IX том)

Бұл томда Абай (Ибраһим) Құнанбайұлының шығармашылық мұрасын қабылдау, ақын шығармашылығының мәдениетаралық өрісі мен байланыстары, асыл нұсқа мен аударма мәселелері қарастырылған. Авторлық дүниетаным (түсіну, пайымдау, бағалау), мазмұн мен мағына, образ және образдылық, ұлттық және жалпы адамзаттық құндылықтар, оларды қабылдау, пайымдау және аксиологиялық талдау бағыттарындағы жаңа ғылыми ойларға негізделген.
Кітап абайтанушыларға, магистранттар мен докторанттарға, Абай әлемін терең тануға талаптанған көпшілік оқырманға арналған.
Том 3979/ГФ4 – «Абай Құнанбаевтың шығармашылық мұрасын пәнаралық зерттеу» бағдарламасы аясында дайындалып, жарық көріп отыр.

ӘОЖ 821.512.122.0
КБЖ 83.3(5Қаз)

ISBN 978-601-04-1617-8 (ортақ)
ISBN 978-601-04-1717-5 (IXтом)

© Авторлар ұжымы, 2016
© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ жанындағы Абай ғылыми-зерттеу институты, 2016

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ

II. Тең авторлар ұжымы құрамында

13 Қазіргі қазақ әдебиетіндегі «Мәңгілік Ел» және ұлттық идея тоғысуы: ұжымдық монография. – Алматы: Қазақ университеті, 2017. – 206 б.
Тең авторлар: Ө.Әбдиманұлы, Ж.Дәдебаев, А.Б. Абдуллина, Е.М. Солтанаева, Ш.А. Шортанбаев, Н. Досанова, С. Мухаметжанова

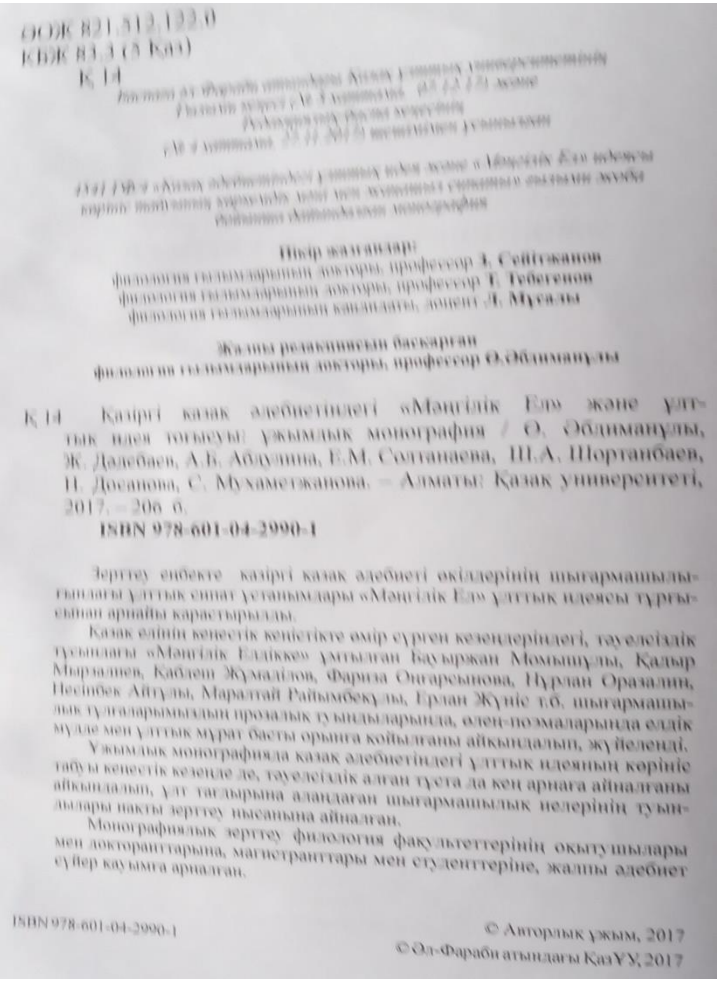
Жалпы редакциясын басқарған
филология ғылымдарының докторы, профессор Ө.Әбдиманұлы

К 14 Қазіргі қазақ әдебиетіндегі «Мәңгілік Ел» және ұлттық идея тоғысуы: ұжымдық монография / Ө. Әбдиманұлы, Ж. Дәдебаев, А.Б. Абдуллина, Е.М. Солтанаева, Ш.А. Шортанбаев, Н. Досанова, С. Мухаметжанова. – Алматы: Қазақ университеті, 2017. – 206 б.
ISBN 978-601-04-2990-1

Зерттеу еңбекте қазіргі қазақ әдебиеті өкілдерінің шығармашылығындағы ұлттық сипат ұстанымдары «Мәңгілік Ел» ұлттық идеясы тұрғысынан арнайы қарастырылды.

Қазақ елінің кеңестік кеңістікте өмір сүрген кезеңдеріндегі, тәуелсіздік тұсындағы «Мәңгілік Елдікке» ұмтылған Бауыржан Момышұлы, Қадыр Мырзалиев, Қабдеш Жұмаділов, Фариза Оңғарсынова, Нұрлан Оразалин, Несіпбек Айтұлы, Маралтай Райымбекұлы, Ерлан Жүніс т.б. шығармашылық тұлғаларымыздың прозалық туындыларында, өлең-поэмаларында елдік мүдде мен ұлттық мұрат басты орынға қойылғаны айқындалып, жүйеленді.

Ұжымдық монографияда қазақ әдебиетіндегі ұлттық идеяның көрініс табуы кеңестік кезеңде де, тәуелсіздік алған тұста да кең арнаға айналғаны айқындалып, ұлт тағдырына алаңдаған шығармашылық иелерінің туындылары нақты зерттеу нысанына айналған.

Монографиялық зерттеу филология факультеттерінің оқытушылары мен докторанттарына, магистранттары мен студенттеріне, жалпы әдебиет сүйер қауымға арналған.

ISBN 978-601-04-2990-1

© Авторлық ұжым, 2017
© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 2017

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ
II. Тең авторлар ұжымы құрамында

14 Ыбырайым Б., Дәдебаев Ж., Мәдібаева Қ. Ұлттық рух және шығармашылық даралық (авторлық ауызша поэзия мәселелері). – Алматы: Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, «Ұлағат» баспасы, 2018. – 350 б. (21,8 б.т.)

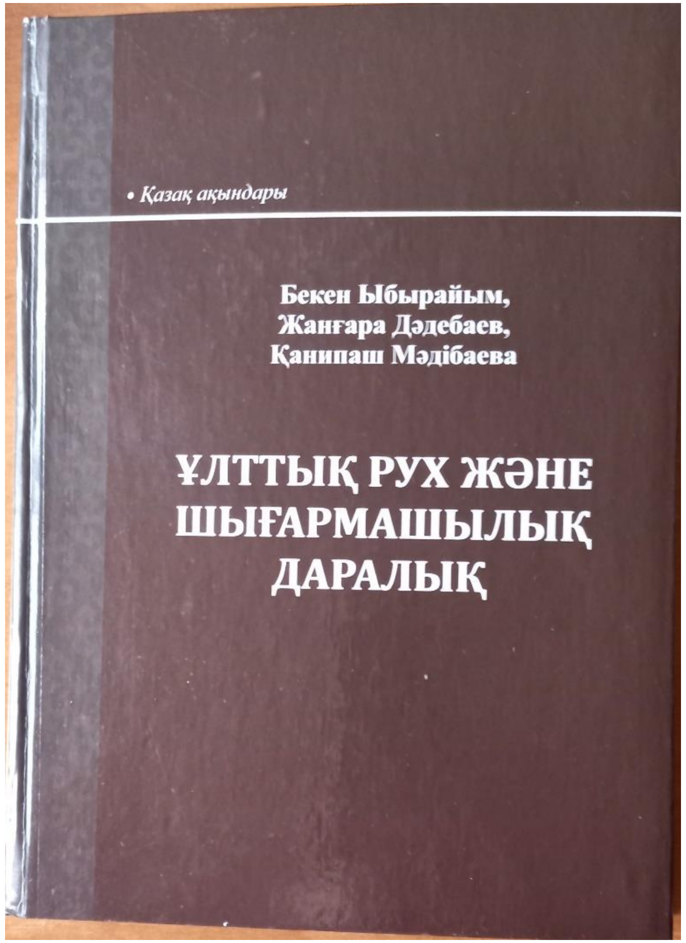

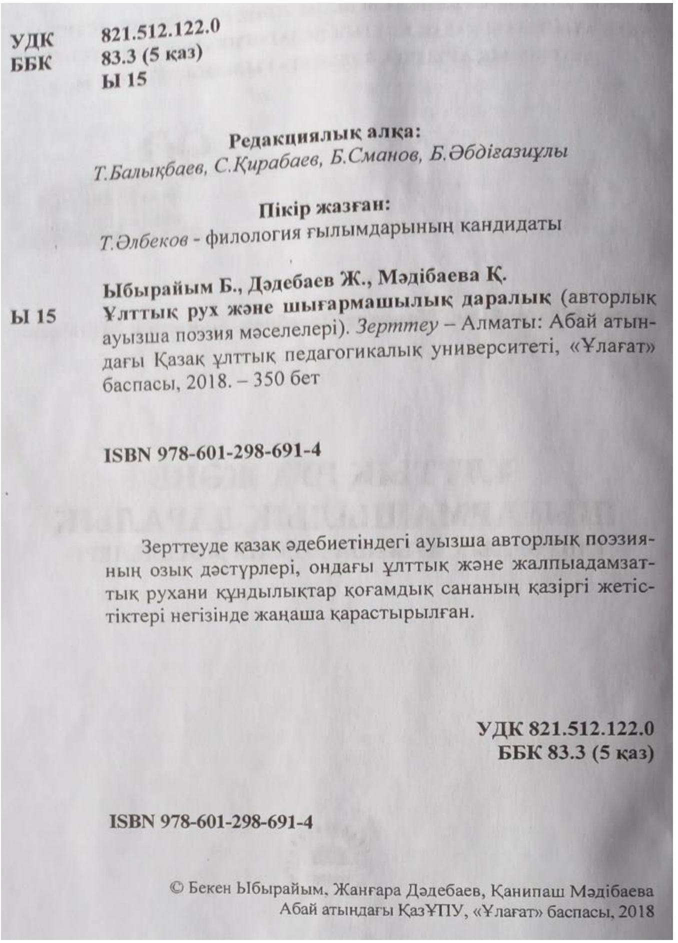
УДК 821.512.122.0
ББК 83.3 (5 қаз)
Ы 15

Редакциялық алқа:
Т.Балықбаев, С.Қирабаев, Б.Сманов, Б.Әбдігазиұлы

Пікір жазған:
Т.Әлбеков - филология ғылымдарының кандидаты

Ы 15 **Ыбырайым Б., Дәдебаев Ж., Мәдібаева Қ.**
Ұлттық рух және шығармашылық даралық (авторлық ауызша поэзия мәселелері). *Зерттеу* – Алматы: Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, «Ұлағат» баспасы, 2018. – 350 бет

ISBN 978-601-298-691-4

Зерттеуде қазақ әдебиетіндегі ауызша авторлық поэзияның озық дәстүрлері, ондағы ұлттық және жалпыадамзаттық рухани құндылықтар қоғамдық сананың қазіргі жетістіктері негізінде жаңаша қарастырылған.

УДК 821.512.122.0
ББК 83.3 (5 қаз)

ISBN 978-601-298-691-4

© Бекен Ыбырайым, Жанғара Дәдебаев, Қанипаш Мәдібаева
Абай атындағы ҚазҰПУ, «Ұлағат» баспасы, 2018

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ

II. Тең авторлар ұжымы құрамында

15 Мұхаммед Хайдар Дулати Қазақстан ғалымдарының зерттеулерінде: ғылыми жинақ / Жауапты ред. С. Құлбарақ; құраст. Ә. Дербісәлі. – Тараз: «Сенім» ЖБО, 2020. – 644 б.

Тең авторлар: Ж. Дәдебаев, Ә. Дербісәлі, М. Тұяқбаев, Ш. Уәлиханов, Ә. Марғұлан, Ә. Кекілбаев, М. Қозыбаев т.б.

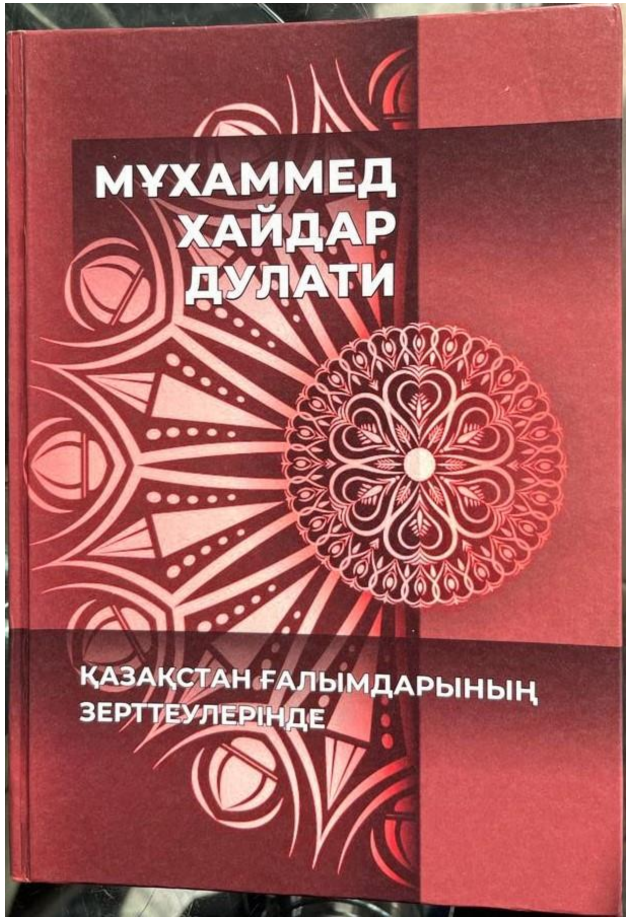

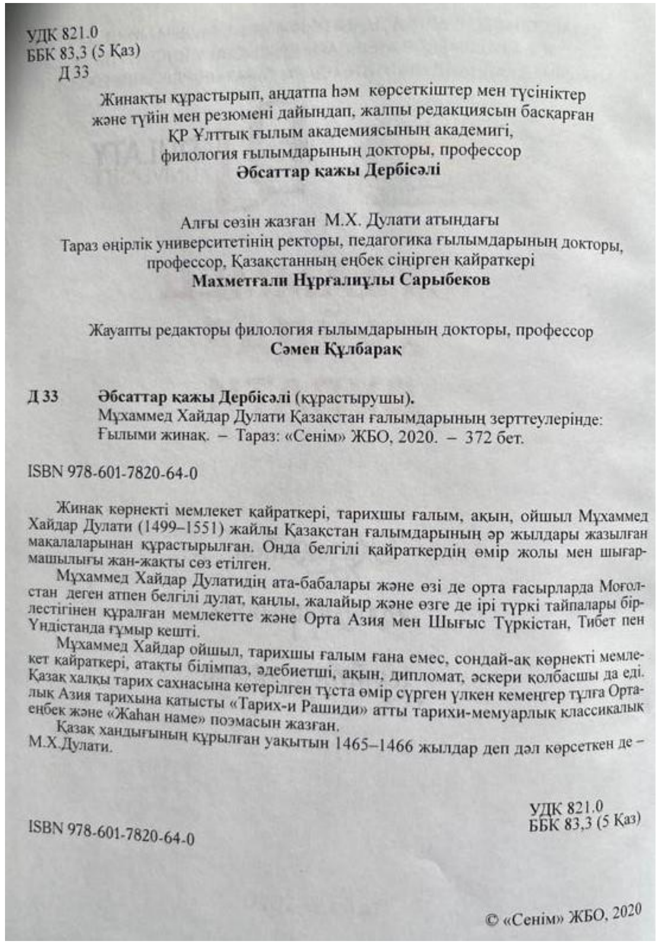

УДК 821.0
ББК 83,3 (5 Қаз)
Д 33

Жинақты құрастырып, аңдатпа һәм көрсеткіштер мен түсініктер және түйін мен резюмені дайындап, жалпы редакциясын басқарған ҚР Ұлттық ғылым академиясының академигі, филология ғылымдарының докторы, профессор
Әбсаттар қажы Дербісәлі

Алғы сөзін жазған М.Х. Дулати атындағы Тараз өңірлік университетінің ректоры, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері
Махметғали Нұрғалиұлы Сарыбеков

Жауапты редакторы филология ғылымдарының докторы, профессор
Сәмен Құлбарақ

Д 33 **Әбсаттар қажы Дербісәлі** (құрастырушы).
Мұхаммед Хайдар Дулати Қазақстан ғалымдарының зерттеулерінде: Ғылыми жинақ. – Тараз: «Сенім» ЖБО, 2020. – 372 бет.

ISBN 978-601-7820-64-0

Жинақ көрнекті мемлекет қайраткері, тарихшы ғалым, ақын, ойшыл Мұхаммед Хайдар Дулати (1499–1551) жайлы Қазақстан ғалымдарының әр жылдары жазылған мақалаларынан құрастырылған. Онда белгілі қайраткердің өмір жолы мен шығармашылығы жан-жақты сөз етілген.

Мұхаммед Хайдар Дулатидің ата-бабалары және өзі де орта ғасырларда Моғолстан деген атпен белгілі дулат, қаңлы, жалайыр және өзге де ірі түркі тайпалары бірлестігінен құралған мемлекетте және Орта Азия мен Шығыс Түркістан, Тибет пен Үндістанда ғұмыр кешті.

Мұхаммед Хайдар ойшыл, тарихшы ғалым ғана емес, сондай-ақ көрнекті мемлекет қайраткері, атақты білімпаз, әдебиетші, ақын, дипломат, әскери қолбасшы да еді. Қазақ халқы тарих сахнасына көтерілген тұста өмір сүрген үлкен кемеңгер тұлға Орталық Азия тарихына қатысты «Тарих-и Рашиди» атты тарихи-мемуарлық классикалық еңбек және «Жаһан наме» поэмасын жазған.

Қазақ хандығының құрылған уақытын 1465–1466 жылдар деп дәл көрсеткен де – М.Х.Дулати.

ISBN 978-601-7820-64-0

УДК 821.0
ББК 83,3 (5 Қаз)

© «Сенім» ЖБО, 2020

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ
II. Тең авторлар ұжымы құрамында

16 Дәдебаев Ж. Абайдың антропологизмі: монография; Тарақ Ә. Абайдың аудармашылық таланты. Монография / Абайтану антологиясы. Он томдық. IX том. – Алматы: Қазақ университеті, 2021. – 396 б.

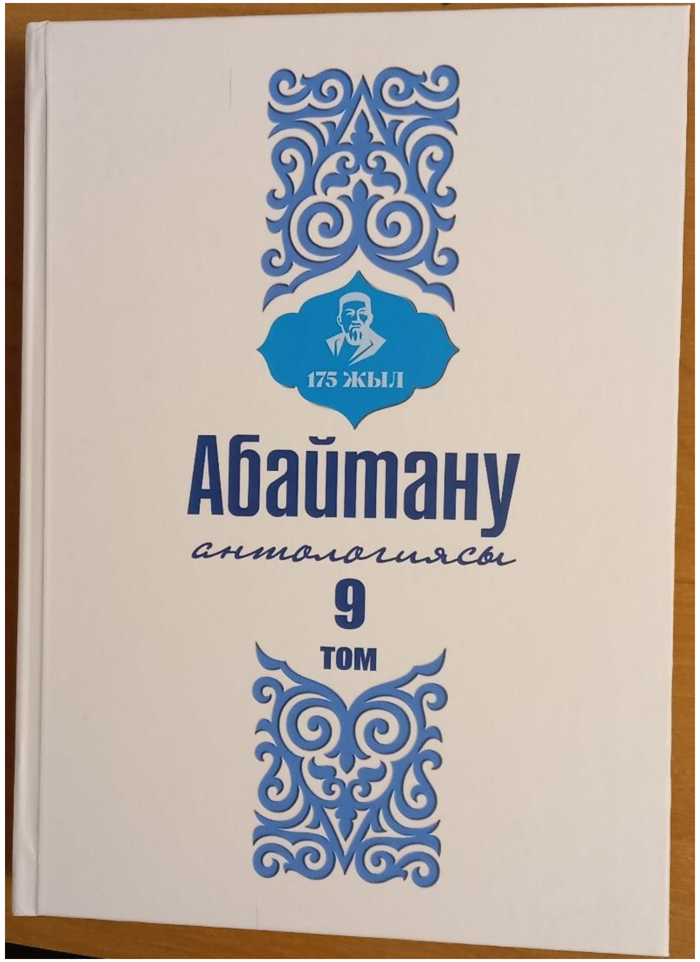

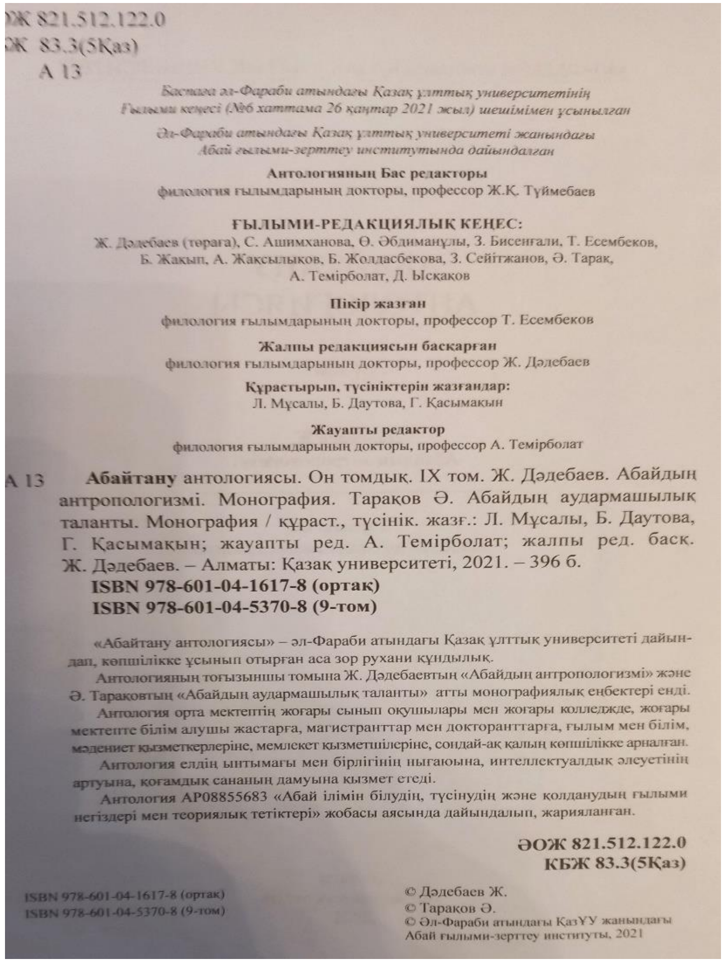

ӘОЖ 821.512.122.0
КБЖ 83.3(5Қаз)
А 13

Баспаға әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің Ғылыми кеңесі (№6 хаттама 26 қаңтар 2021 жыл) шешімімен ұсынылған

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті жанындағы Абай ғылыми-зерттеу институтында дайындалған

Антологияның Бас редакторы
филология ғылымдарының докторы, профессор Ж.Қ. Түймебаев

ҒЫЛЫМИ-РЕДАКЦИЯЛЫҚ КЕҢЕС:
Ж. Дәдебаев (төраға), С. Ашимханова, Ө. Әбдиманұлы, З. Бисенғали, Т. Есембеков, Б. Жакып, А. Жақсылықов, Б. Жолдасбекова, З. Сейітжанов, Ә. Тарақ, А. Темірболат, Д. Ысқақов

Пікір жазған
филология ғылымдарының докторы, профессор Т. Есембеков

Жалпы редакциясын басқарған
филология ғылымдарының докторы, профессор Ж. Дәдебаев

Құрастырып, түсініктерін жазғандар:
Л. Мұсалы, Б. Даутова, Г. Қасымақын

Жауапты редактор
филология ғылымдарының докторы, профессор А. Темірболат

А 13 **Абайтану** антологиясы. Он томдық. IX том. Ж. Дәдебаев. Абайдың антропологизмі. Монография. Тарақов Ә. Абайдың аудармашылық таланты. Монография / құраст., түсінік. жазғ.: Л. Мұсалы, Б. Даутова, Г. Қасымақын; жауапты ред. А. Темірболат; жалпы ред. баск. Ж. Дәдебаев. – Алматы: Қазақ университеті, 2021. – 396 б.
ISBN 978-601-04-1617-8 (ортақ)
ISBN 978-601-04-5370-8 (9-том)

«Абайтану антологиясы» – әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті дайындап, көпшілікке ұсынып отырған аса зор рухани құндылық.

Антологияның тоғызыншы томына Ж. Дәдебаевтың «Абайдың антропологизмі» және Ә. Тарақовтың «Абайдың аудармашылық таланты» атты монографиялық еңбектері енді.

Антология орта мектептің жоғары сынып оқушылары мен жоғары колледжде, жоғары мектепте білім алушы жастарға, магистранттар мен докторанттарға, ғылым мен білім, мәдениет қызметкерлеріне, мемлекет қызметшілеріне, сондай-ақ қалың көпшілікке арналған.

Антология елдің ынтымағы мен бірлігінің нығаюына, интеллектуалдық әлеуетінің артуына, қоғамдық сананың дамуына қызмет етеді.

Антология АР08855683 «Абай ілімін білудің, түсінудің және қолданудың ғылыми негіздері мен теориялық тетіктері» жобасы аясында дайындалып, жарияланған.

ӘОЖ 821.512.122.0
КБЖ 83.3(5Қаз)

ISBN 978-601-04-1617-8 (ортақ)
ISBN 978-601-04-5370-8 (9-том)

© Дәдебаев Ж.
© Тарақов Ә.
© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ жанындағы Абай ғылыми-зерттеу институты, 2021

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ

II. Тең авторлар ұжымы құрамында

17 Қазіргі қазақ әдебиеті. Ұжымдық монография. – Алматы: Қазақ университеті, 2021. – 353 б.
Тең авторлар: Ж. Дәдебаев, Қ. Мәдібай, Г. Пірәлі, Д. Ысқақұлы, А. Қалиева, Б. Солтанаева, Л. Мұсалы

ӘОЖ 821.512.122
КБЖ 83.3 (5 қаз)
Қ 22

Баспаға әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті филология факультетінің Ғылыми кеңесі және Редакциялық-баспа кеңесі шешімімен ұсынылған (№1 хаттама, 09.10.2021 ж.)

Пікір жазғандар:
филология ғылымдарының докторы, профессор *Р.Тұрысбек*
филология ғылымдарының докторы, профессор *А.Темірболат*

Жалпы редакциясын басқарған:
Ж.Дәдебаев, Қ.Мәдібай

Авторлар:
Ж. Дәдебаев, Қ. Мәдібай, Г. Пірәлі, Д. Ысқақұлы, А. Қалиева, Е. Солтанаева, Л. Мұсалы

Қ 22 **Қазіргі қазақ әдебиеті:** ұжымдық монография / Авторлар ұжымы. – Алматы: Қазақ университеті, 2021. – 353 б.
ISBN 978-601-04-5724-9

Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің 30 жылдығы аясында жазылып, ұсынылып отырған «Қазіргі қазақ әдебиеті» атты ұжымдық монографияда қазақ әдебиетінің тәуелсіздік кезеңіндегі проза, поэзия, драматургия, балалар әдебиеті және көркем тәржіма салалары бойынша зерттеу-шолу мақалалары топтастырылған. Кітапта, сондай-ақ, қазіргі қазақ әдебиеттануы, әдеби сын мәселелері де сыни тұрғыдан қарастырылып, жаңаша зерделенеді.

Кітап әдебиеттанушы ғалымдар мен қазақ әдебиеті пәнінің оқытушыларына, докторанттар мен магистранттарға, мектеп мұғалімдеріне, филология факультеттерінің студенттеріне, сондай-ақ әдебиет сүйер көпшілік қауымға арналған.

ӘОЖ 821.512.122
КБЖ 83.3 (5 қаз)

ISBN 978-601-04-5724-9

© Ж. Дәдебаев, Қ. Мәдібай, Г. Пірәлі, Д. Ысқақұлы, А. Қалиева, Е. Солтанаева, Л. Мұсалы, 2021
© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 2021

II. Тең авторлар ұжымы құрамында

18 Абай ілімін білудің, түсінудің және қолданудың ғылыми негіздері мен теориялық тетіктері. Мақалалар жинағы. – Алматы: Қазақ университеті, 2021. – 254 б.
Тең авторлар: Ж. Дәдебаев, Д. Ысқақұлы, Р. Әбдіқұлова, С. Жусанбаева, Л. Мұсалы, Б. Даутова, Ж. Оразбаева, К. Айтбаева, Б. Қарабаева, А. Көшербаева, А. Тастанбекова, Ә. Мұхтарқызы

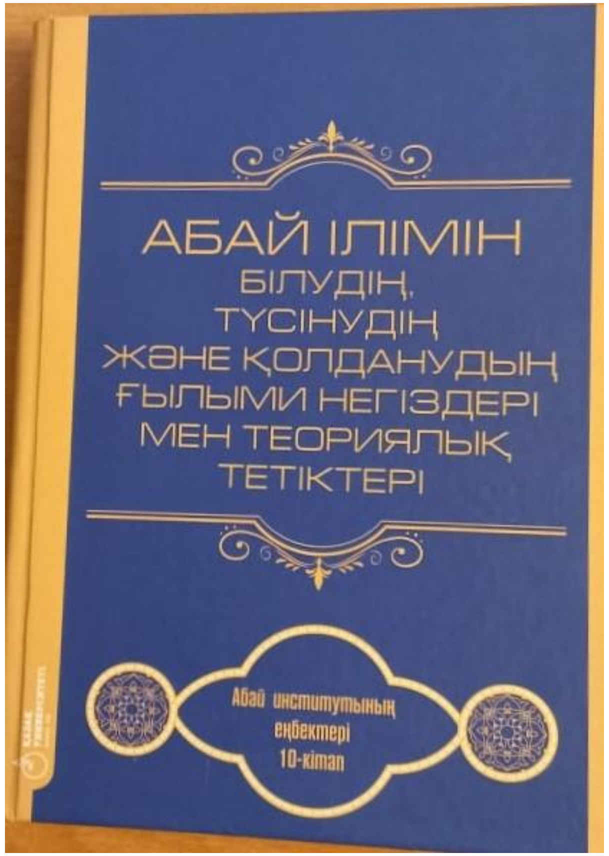

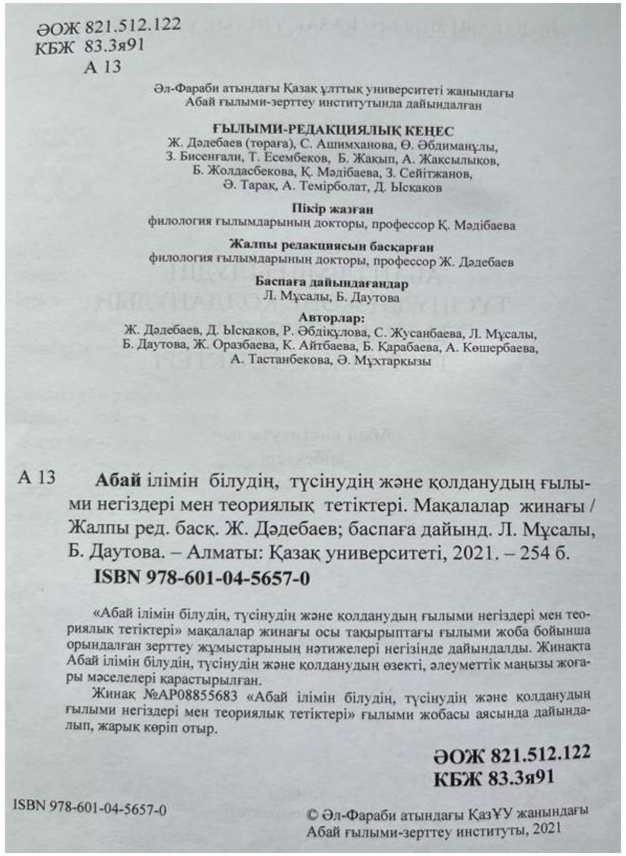

ӘОЖ 821.512.122
КБЖ 83.3я91
А 13

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті жанындағы
Абай ғылыми-зерттеу институтында дайындалған

ҒЫЛЫМИ-РЕДАКЦИЯЛЫҚ КЕҢЕС
Ж. Дәдебаев (төраға), С. Ашимханова, Ө. Әбдиманұлы,
З. Бисенғали, Т. Есембеков, Б. Жақып, А. Жақсылықов,
Б. Жолдасбекова, Қ. Мәдібаева, З. Сейітжанов,
Ә. Тарақ, А. Темірболат, Д. Ысқақов

Пікір жазған
филология ғылымдарының докторы, профессор Қ. Мәдібаева

Жалпы редакциясын басқарған
филология ғылымдарының докторы, профессор Ж. Дәдебаев

Баспаға дайындағандар
Л. Мұсалы, Б. Даутова

Авторлар:
Ж. Дәдебаев, Д. Ысқақов, Р. Әбдіқұлова, С. Жусанбаева, Л. Мұсалы,
Б. Даутова, Ж. Оразбаева, К. Айтбаева, Б. Қарабаева, А. Көшербаева,
А. Тастанбекова, Ә. Мұхтарқызы

А 13 **Абай** ілімін білудің, түсінудің және қолданудың ғылыми негіздері мен теориялық тетіктері. Мақалалар жинағы / Жалпы ред. басқ. Ж. Дәдебаев; баспаға дайынд. Л. Мұсалы, Б. Даутова. – Алматы: Қазақ университеті, 2021. – 254 б.
ISBN 978-601-04-5657-0

«Абай ілімін білудің, түсінудің және қолданудың ғылыми негіздері мен теориялық тетіктері» мақалалар жинағы осы тақырыптағы ғылыми жоба бойынша орындалған зерттеу жұмыстарының нәтижелері негізінде дайындалды. Жинақта Абай ілімін білудің, түсінудің және қолданудың өзекті, әлеуметтік маңызы жоғары мәселелері қарастырылған.

Жинақ №АР08855683 «Абай ілімін білудің, түсінудің және қолданудың ғылыми негіздері мен теориялық тетіктері» ғылыми жобасы аясында дайындалып, жарық көріп отыр.

ӘОЖ 821.512.122
КБЖ 83.3я91

ISBN 978-601-04-5657-0

© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ жанындағы
Абай ғылыми-зерттеу институты, 2021

II. Тең авторлар ұжымы құрамында

19 Абайтану. Лекциялар (оқу құралы) / Жалпы ред. басқ., кіріспе сөзін жазған Ж. Дәдебаев; жауапты ред. Д. Ысқақұлы; құраст. баспаға дайынд. Л. Мұсалы, Б. Даутова. - Алматы: Қазақ университеті, 2021. – 304 б.
Тең авторлар: Ж. Дәдебаев, Д. Ысқақұлы, Ө. Әбдиманұлы, З.-Ғ. Бисенғали, З. Сейітжанов, Р. Тұрысбек, М. Үмбетаев, Т. Есембеков, Ә. Тарақов, С. Жусанбаева, А. Салқынбай, Е. Кәрбозов

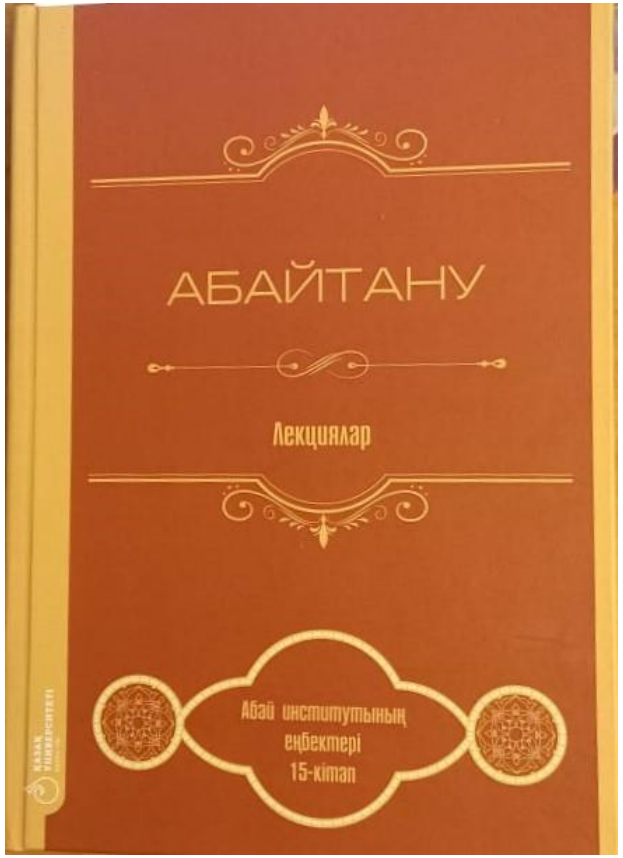

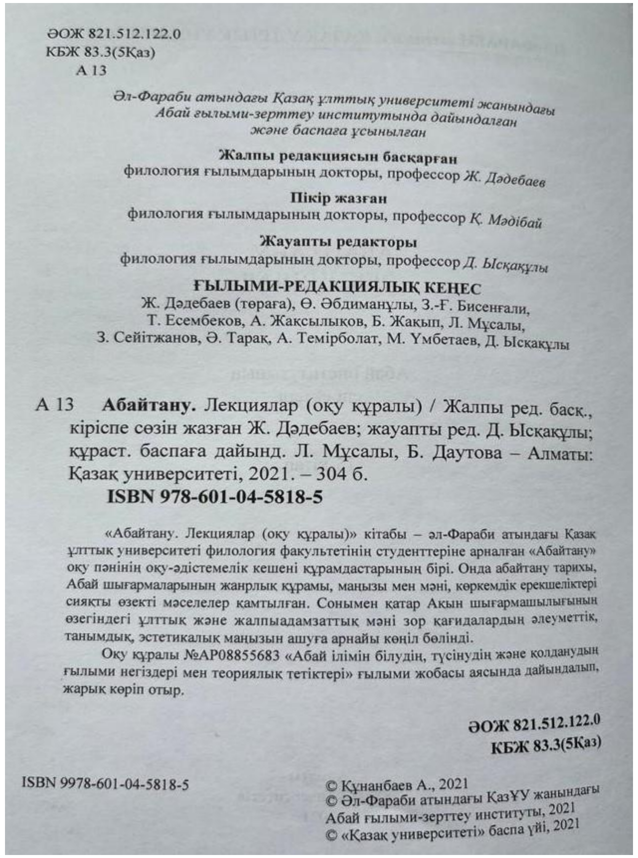

ӘОЖ 821.512.122.0
КБЖ 83.3(5Қаз)
А 13

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті жанындағы Абай ғылыми-зерттеу институтында дайындалған және баспаға ұсынылған

Жалпы редакциясын басқарған
филология ғылымдарының докторы, профессор *Ж. Дәдебаев*

Пікір жазған
филология ғылымдарының докторы, профессор *Қ. Мәдібай*

Жауапты редакторы
филология ғылымдарының докторы, профессор *Д. Ысқақұлы*

ҒЫЛЫМИ-РЕДАКЦИЯЛЫҚ КЕҢЕС
Ж. Дәдебаев (төраға), Ө. Әбдиманұлы, З.-Ғ. Бисенғали,
Т. Есембеков, А. Жаксылыков, Б. Жақып, Л. Мұсалы,
З. Сейітжанов, Ә. Тарақ, А. Темірболат, М. Үмбетаев, Д. Ысқақұлы

А 13 **Абайтану.** Лекциялар (оқу құралы) / Жалпы ред. басқ., кіріспе сөзін жазған Ж. Дәдебаев; жауапты ред. Д. Ысқақұлы; құраст. баспаға дайынд. Л. Мұсалы, Б. Даутова – Алматы: Қазақ университеті, 2021. – 304 б.
ISBN 978-601-04-5818-5

«Абайтану. Лекциялар (оқу құралы)» кітабы – әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті филология факультетінің студенттеріне арналған «Абайтану» оқу пәнінің оқу-әдістемелік кешені құрамдастарының бірі. Онда абайтану тарихы, Абай шығармаларының жанрлық құрамы, маңызы мен мәні, көркемдік ерекшеліктері сияқты өзекті мәселелер қамтылған. Сонымен қатар Ақын шығармашылығының өзегіндегі ұлттық және жалпыадамзаттық мәні зор қағидалардың әлеуметтік, танымдық, эстетикалық маңызын ашуға арнайы көңіл бөлінді.

Оқу құралы №AP08855683 «Абай ілімін білудің, түсінудің және қолданудың ғылыми негіздері мен теориялық тетіктері» ғылыми жобасы аясында дайындалып, жарық көріп отыр.

ӘОЖ 821.512.122.0
КБЖ 83.3(5Қаз)

ISBN 9978-601-04-5818-5

© Құнанбаев А., 2021
© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ жанындағы Абай ғылыми-зерттеу институты, 2021
© «Қазақ университеті» баспа үйі, 2021

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ

II. Тең авторлар ұжымы құрамында

20 Абай ілімін білу, түсіну және қолдану: ұжымдық монография. – Алматы: Қазақ университеті, 2023. – 278 б.
Тең авторлар: Ж. Дәдебаев, Д. Ысқақұлы, Қ. Мәдібаева, С. Жусанбаева,
Р. Әбдіқұлова, Л. Мұсалы, Б. Даутова

ӘОЖ 821.512.122.0
КБЖ 83.3 (5Қаз)
А 13

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті жанындағы
Абай ғылыми-зерттеу институтында дайындалған және баспаға ұсынылған

ҒЫЛЫМИ-РЕДАКЦИЯЛЫҚ КЕҢЕС
Ж. Дәдебаев (төраға), С. Ашимханова, Қ. Әбдезұлы, Ө. Әбдиманұлы,
З. Бисенғали, Т. Есембеков, Б. Жақып, А. Жақсылықов,
Б. Жолдасбекова, Қ. Мәдібаева, З. Сейітжанов,
Ә. Тарақ, А. Темірболат, Д. Ысқақұлы

Пікір жазған
филология ғылымдарының докторы, профессор ***Қ. Әбдезұлы***

Жалпы редакциясын басқарған
филология ғылымдарының докторы, профессор ***Ж. Дәдебаев***

Авторлар:
Ж. Дәдебаев, Д. Ысқақұлы, Қ. Мәдібаева,
С. Жусанбаева, Р. Әбдіқұлова, Л. Мұсалы, Б. Даутова

А 13 **Абай ілімін білу, түсіну және қолдану:** ұжымдық монография / Жалпы ред., баск., Ж. Дәдебаев; баспаға дайынд. Л. Мұсалы, Б. Даутова. – Алматы: Қазақ университеті, 2023. – 278 б.
ISBN 978-601-04-6087-4

«Абай ілімін білу, түсіну және қолдану» деп аталатын ұжымдық монографияда «Абай ілімін білудің, түсінудің және қолданудың ғылыми негіздері мен теориялық тетіктері» ғылыми жобасы бойынша орындалған зерттеу жұмыстарының басты нәтижелері жарияланған. Онда Абай ілімінің, оны білудің, түсінудің және қолданудың өзекті, маңызды мәселелері қарастырылған.

Еңбек жоғары оқу орындарында білім алушыларға, жас ғалымдарға, жоғары мектеп оқытушылары мен ғылыми қызметкерлерге, сондай-ақ қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімдеріне пайдалы болмақ.

Монография №AP08855683 «Абай ілімін білудің, түсінудің және қолданудың ғылыми негіздері мен теориялық тетіктері» ғылыми жобасы негізінде жарық көріп отыр.

ӘОЖ 821.512.122.0
КБЖ 83.3 (5Қаз)

ISBN 978-601-04-6087-4

© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ жанындағы
Абай ғылыми-зерттеу институты, 2023
© «Қазақ университеті» баспа үйі, 2023

II. Тең авторлар ұжымы құрамында

21 Абай ілімін білу, түсіну және қолдану: ұжымдық монография. – Алматы: Қазақ университеті, 2023. – 270 б.
Тең авторлар: Қ.-Ж. Тоқаев, М. Әуезов, Ж. Дәдебаев, Д. Ысқақұлы, Қ. Мәдібаева, А. Темірболат, С. Жусанбаева, Л. Мұсалы, М. Қожақанова, А. Айтмұханбетова, Б. Даутова

ӘОЖ 821.512.122.0
КБЖ 83.3 (5Қаз)
А 13

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті жанындағы
Абай ғылыми-зерттеу институтында дайындалған
және баспаға ұсынылған

ҒЫЛЫМИ-РЕДАКЦИЯЛЫҚ КЕҢЕС
Ж. Дәдебаев (төраға), С. Ашимханова, Қ. Әбдезұлы,
Ө. Әбдиманұлы, З. Бисенғали, Т. Есембеков, Б. Жақып,
А. Жақсылықов, Б. Жолдасбекова, Қ. Мәдібаева,
З. Сейітжанов, Ә. Тарақ, А. Темірболат, Д. Ысқақұлы

Пікір жазған
филология ғылымдарының докторы, профессор ***Қ. Әбдезұлы***

Жалпы редакциясын басқарған
филология ғылымдарының докторы, профессор ***Ж. Дәдебаев***

Авторлар:
Қ.-Ж. Тоқаев, М. Әуезов, Ж. Дәдебаев, Д. Ысқақұлы,
Қ. Мәдібаева, А. Темірболат, С. Жусанбаева, Л. Мұсалы,
М. Қожақанова, А. Айтмұханбетова, Б. Даутова

А 13 **Абай ілімі.** Дәрістер курсы / Жалпы ред. баск. Ж. Дәдебаев; баспаға дайынд.: Л. Мұсалы, Б. Даутова. – Алматы: Қазақ университеті, 2023. – 270 б.
ISBN 978-601-04-6099-7

«Абай ілімі. Дәрістер курсы» жоғары білім беру бағдарламаларының бірінші циклі бойынша оқылатын «Абай ілімі» пәнін таңдаушы жастарға арналған. Онда Абай ілімінің мәселелері ғылым мен білімнің бүгінгі күнгі жетістіктері негізінде пайымдалған.

Дәрістер курсы жоғары оқу орындарында білім алушыларға, жас ғалымдарға, жоғары мектеп оқытушылары мен ғылыми қызметкерлерге, сондай-ақ қазақ тілі мен әдебиеті пәні мұғалімдеріне пайдалы болары сөзсіз.

Кітап №AP08855683 «Абай ілімін білудің, түсінудің және қолданудың ғылыми негіздері мен теориялық тетіктері» ғылыми жобасы бойынша жарық көріп отыр.

ӘОЖ 821.512.122.0
КБЖ 83.3 (5Қаз)

ISBN 978-601-04-6099-7

© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ жанындағы Абай ғылыми-зерттеу институты, 2023
© «Қазақ университеті» баспа үйі, 2023

II. Тең авторлар ұжымы құрамында

22 Абай ілімін білу, түсіну және қолдану: ұжымдық монография. – Алматы: Қазақ университеті, 2023. – 270 б.
Тең авторлар: Ж. Дәдебаев, Д. Ысқақұлы, Қ. Мәдібаева, С. Жусанбаева, А. Темірболат,
А. Аймагамбетова, Г. Искакова, А. Айтмұханбетова, Б. Даутова, Ж. Оразбаева, Б. Баязитов

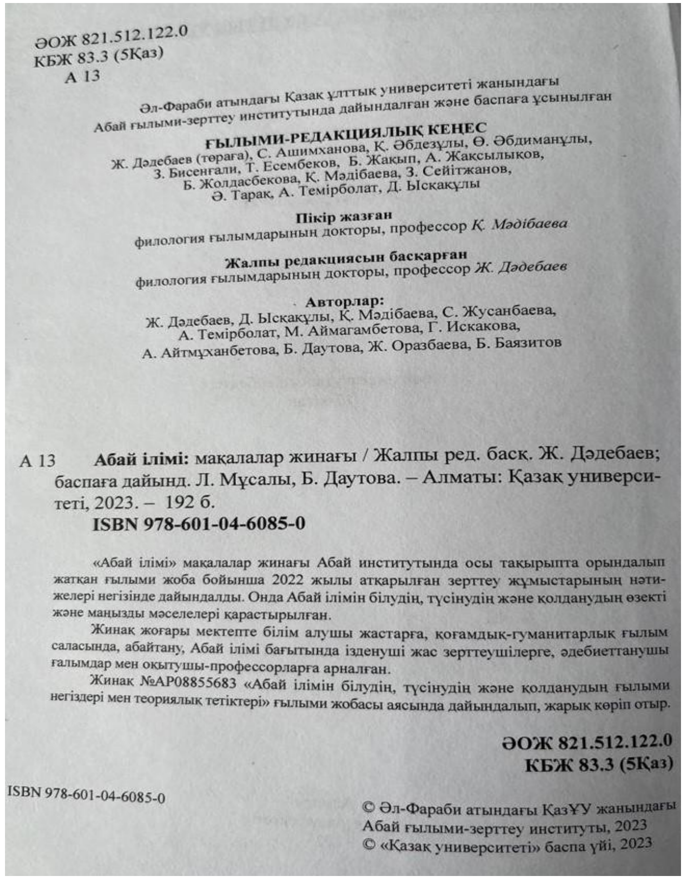
ӘОЖ 821.512.122.0
КБЖ 83.3 (5Қаз)
А 13

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті жанындағы
Абай ғылыми-зерттеу институтында дайындалған және баспаға ұсынылған

ҒЫЛЫМИ-РЕДАКЦИЯЛЫҚ КЕҢЕС
Ж. Дәдебаев (төраға), С. Ашимханова, Қ. Әбдезұлы, Ө. Әбдиманұлы,
З. Бисенғали, Т. Есембеков, Б. Жақып, А. Жақсылықов,
Б. Жолдасбекова, Қ. Мәдібаева, З. Сейітжанов,
Ә. Тарақ, А. Темірболат, Д. Ысқақұлы

Пікір жазған
филология ғылымдарының докторы, профессор *Қ. Мәдібаева*

Жалпы редакциясын басқарған
филология ғылымдарының докторы, профессор *Ж. Дәдебаев*

Авторлар:
Ж. Дәдебаев, Д. Ысқақұлы, Қ. Мәдібаева, С. Жусанбаева,
А. Темірболат, М. Аймагамбетова, Г. Искакова,
А. Айтмұханбетова, Б. Даутова, Ж. Оразбаева, Б. Баязитов

А 13 **Абай ілімі:** мақалалар жинағы / Жалпы ред. басқ. Ж. Дәдебаев; баспаға дайынд. Л. Мұсалы, Б. Даутова. – Алматы: Қазақ университеті, 2023. – 192 б.
ISBN 978-601-04-6085-0

«Абай ілімі» мақалалар жинағы Абай институтында осы тақырыпта орындалып жатқан ғылыми жоба бойынша 2022 жылы атқарылған зерттеу жұмыстарының нәтижелері негізінде дайындалды. Онда Абай ілімін білудің, түсінудің және қолданудың өзекті және маңызды мәселелері қарастырылған.

Жинақ жоғары мектепте білім алушы жастарға, қоғамдық-гуманитарлық ғылым саласында, абайтану, Абай ілімі бағытында ізденуші жас зерттеушілерге, әдебиеттанушы ғалымдар мен оқытушы-профессорларға арналған.

Жинақ №AP08855683 «Абай ілімін білудің, түсінудің және қолданудың ғылыми негіздері мен теориялық тетіктері» ғылыми жобасы аясында дайындалып, жарық көріп отыр.

ӘОЖ 821.512.122.0
КБЖ 83.3 (5Қаз)

ISBN 978-601-04-6085-0

© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ жанындағы
Абай ғылыми-зерттеу институты, 2023
© «Қазақ университеті» баспа үйі, 2023

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ

ІІІ. Ғылыми жетекшілігімен, жалпы редакциясын басқаруымен, авторлық қатысуымен жарық көрген сериялық басылымдар

1 Абайтану. Таңдамалы еңбектер. Томдар 1-50. – Алматы: Қазақ университеті, 2016-2021.

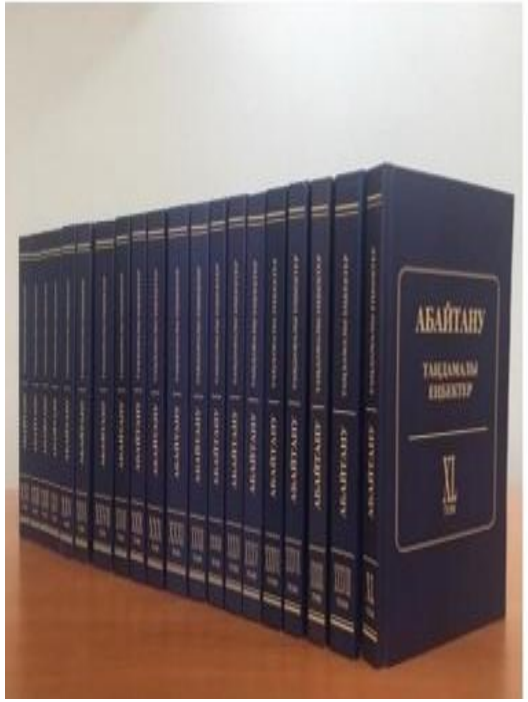

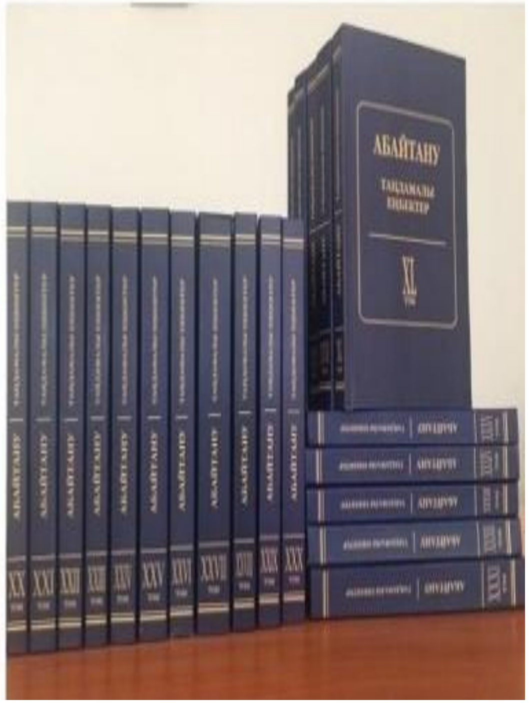

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ

ІІІ. Ғылыми жетекшілігімен, жалпы редакциясын басқаруымен, авторлық қатысуымен жарық көрген сериялық басылымдар

2 Абайтану антологиясы. Он томдық. – Алматы: Қазақ университеті, 2021.

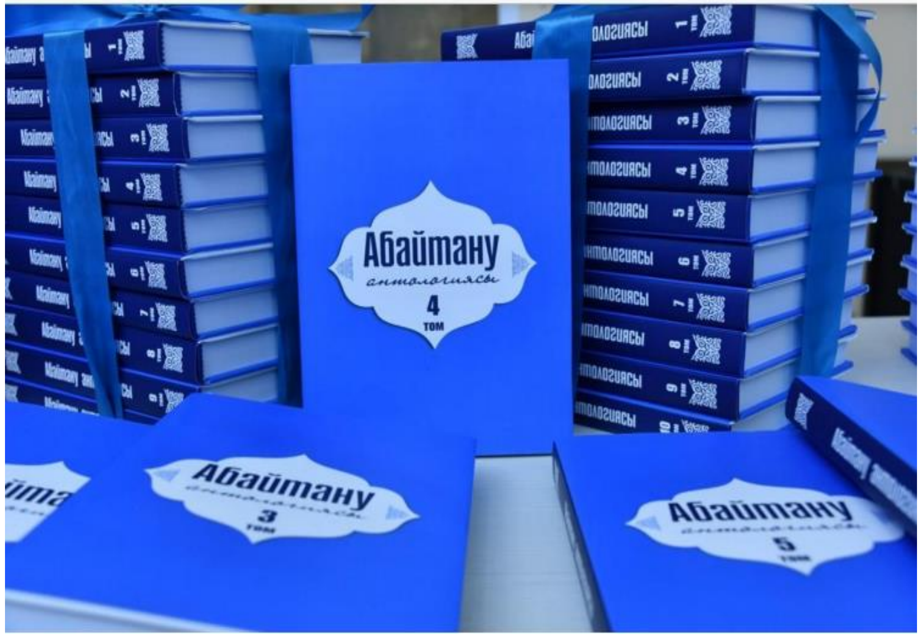

- **«АБАЙТАНУ АНТОЛОГИЯСЫ. ОН ТОМДЫҚ»** («Қазақ университеті» баспасы, 2021 ж.) ;

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ

III. Ғылыми жетекшілігімен, жалпы редакциясын басқаруымен, авторлық қатысуымен жарық көрген сериялық басылымдар

Жамбылтану. Таңдамалы еңбектер. Көп томдық. Томдар: 1-10. – Алматы: Қазақ университеті, 2021-2023.

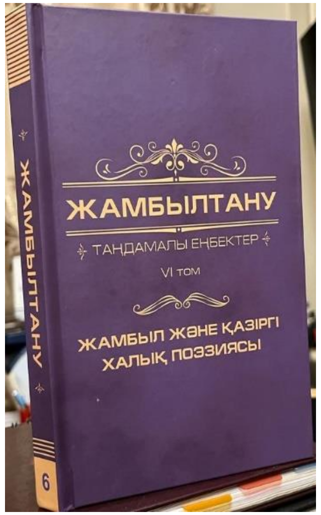

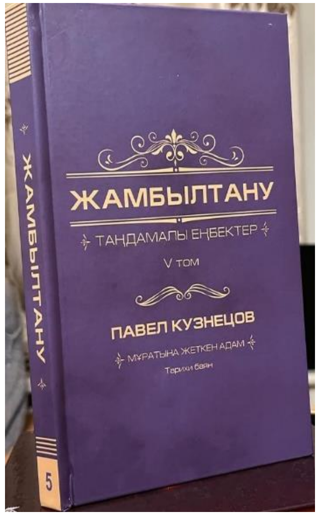

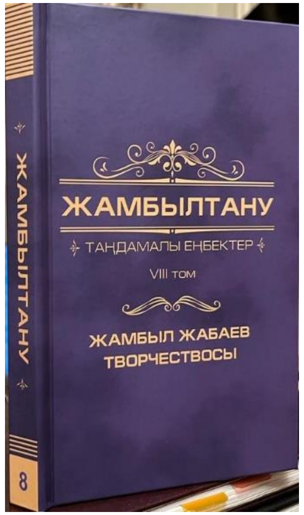

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ

III. Ғылыми жетекшілігімен, жалпы редакциясын басқаруымен, авторлық қатысуымен жарық көрген сериялық басылымдар

4 Абай институтының еңбектері. Көп томдық сериялық басылым. Кітаптар: 1-21. – Алматы: Қазақ университеті, 2019-2023.

III. Ғылыми жетекшілігімен, жалпы редакциясын басқаруымен, авторлық қатысуымен жарық көрген сериялық басылымдар

5 Абай институтының электрондық басылымдары. Көп томдық сериялық басылым. – Алматы: Абай институты, 2022.

https://abai.kaznu.kz/?p=5381

https://abai.kaznu.kz/?p=5399

https://abai.kaznu.kz/?p=5442

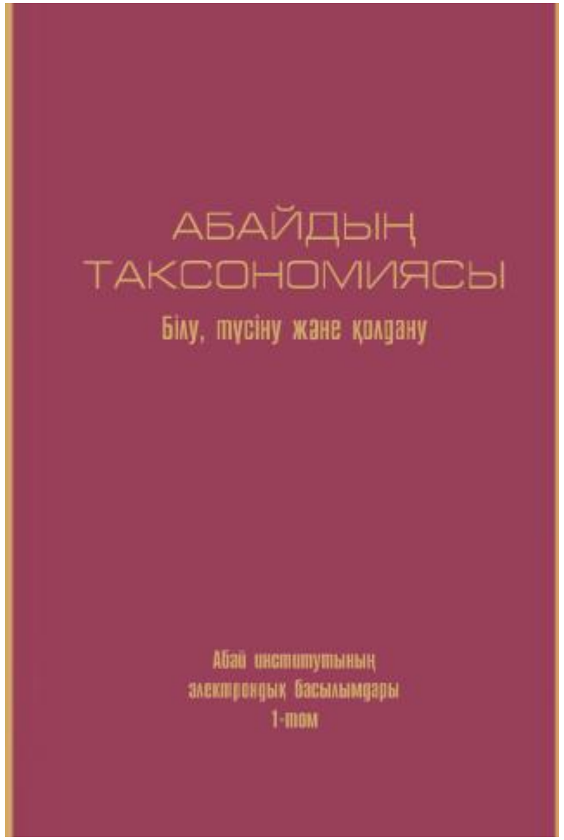

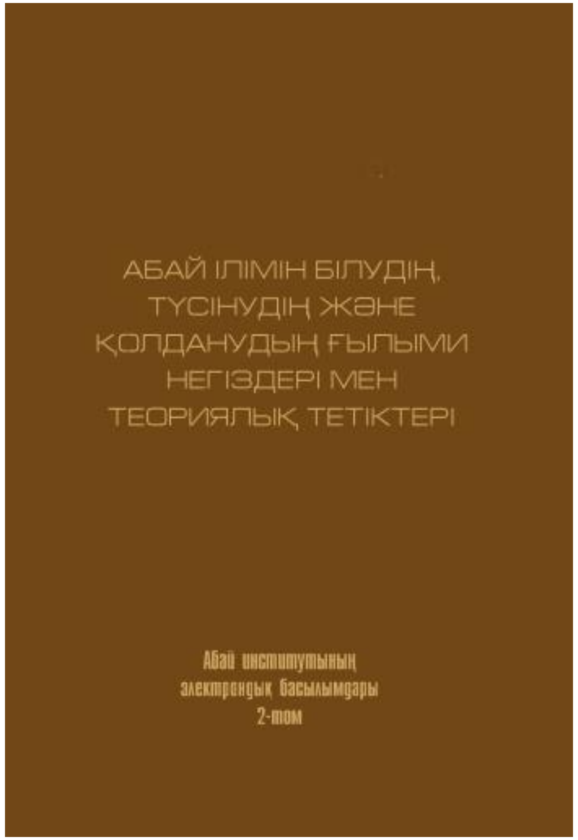

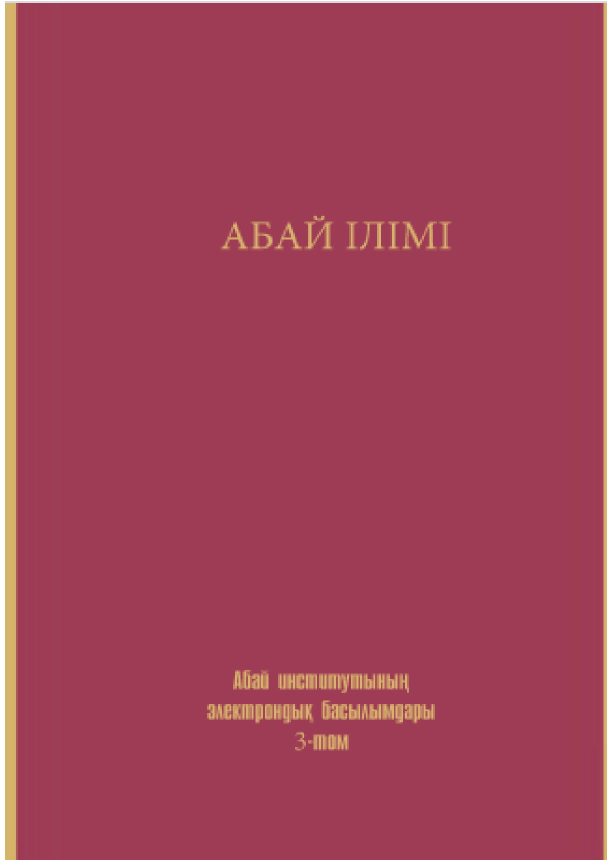

III. Ғылыми жетекшілігімен, жалпы редакциясын басқаруымен, авторлық қатысуымен жарық көрген сериялық басылымдар

6 «Абайтану антологиясы» интеллектуалдық е-ресурстар базасы

https://elibrary.kaznu.kz/kk/node/7912

Құрметті оқырмандар! Кітапхана Сіздердің назарларыңызға «Абайтану антологиясы» интеллектуалдық е-ресурстар базасын ұсынады. База бірнеше құрамдас бөлімнен тұрады. Олардың бастылары мынадай:

- **«Абайтану антологиясы. Он томдық»;**
- **«Абайтану. Таңдамалы еңбектер. Көп томдық сериялық басылым»;**

- «Абайтану антологиясы» интеллектуалдық е-ресурстар базасы «Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті» КеАҚ интеллектуалдық меншігі болып табылады.
- «Абайтану антологиясы» интеллектуалдық е-ресурстар базасы Қазақстанның білім және ғылым жүйесі үшін, Қазақстан азаматтары мен дүние жүзі қазақтары үшін игілікті болады деп күтіледі.
- «Абайтану антологиясы» интеллектуалдық е-ресурстар базасының ғылыми-ақпараттық негізі Университет құрамындағы Абай ғылыми-зерттеу институтында жасалды.

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ

IY. Ғылыми жетекшілігімен, жалпы редакциясын басқаруымен, авторлық қатысуымен жасалған электрондық көрмелер

1. Абай. Электронды көрме https://abai.kaznu.kz/?p=4100
2. Абайтанудың ұшар биігі. М. Мырзахметов https://abai.kaznu.kz/?p=4132
3. Өнегелі өмір. Р.С. Әмір https://abai.kaznu.kz/?p=4166
4. Абай жылындағы жетістіктер https://abai.kaznu.kz/?p=4393
5. Абайтану. Таңдамалы еңбектер. Томдар 1-50 https://abai.kaznu.kz/?p=4432
6. Мұқағали Мақатаев. https://abai.kaznu.kz/?p=4438
7. Жамбыл https://abai.kaznu.kz/?p=4441
8. Нығмет Сауранбаев https://abai.kaznu.kz/?p=4528
9. Нысанбек Төреқұл https://abai.kaznu.kz/?p=4607
10. Абай институтының еңбектері https://abai.kaznu.kz/?p=4731
11. Майкөт Сандыбайұлының шығармашылық мұрасы https://abai.kaznu.kz/?p=4798
12. Ауданбек Көбесов https://abai.kaznu.kz/?p=4801
13. Қажым Жұмалиев https://abai.kaznu.kz/?p=4816
14. Ахмет Байтұрсынұлы https://abai.kaznu.kz/?p=4916
15. Қазақстан Жазушылар одағының әдеби жыл қорытындысына https://abai.kaznu.kz/?p=5044
16. Ұлттық мектеп моделін жасаған. Алма Қыраубаева https://abai.kaznu.kz/?p=5192
17. Мұхтар Әуезов https://abai.kaznu.kz/?p=5192
18. Ұлағатты ұстаз, ғұлама ғалым, асыл азамат. Тұрсынбек Кәкішұлы https://abai.kaznu.kz/?p=5425
19. Ұстаз. Ғалым. Азамат. Амангелді Құсайынұлы https://abai.kaznu.kz/?p=5451
20. Шерхан Мұртаза https://abai.kaznu.kz/?p=5474

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ

Ү. Ғылыми басшылығымен, авторлық қатысуымен өткен ғылыми конференциялар (2020-2022 жылдар)

1. Ахмет Байтұрсынұлы – қазақтың бас әдебиеттанушысы. Халықаралық ғылыми-теориялық конференция баяндамалары. Алматы, 31 наурыз 2022 жыл / Құраст. және электрондық баспаға дайындағандар: Л. Мұсалы, Б. Даутова, Г. Ыбырайқызы. – Алматы: Қазақ университеті, 2022. – 182 б. **ISBN 978-601-04-6006-5**
https://abai.kaznu.kz/?p=5226

2. Абай Құнанбайұлының шығармашылық мұрасы және ілімі. Үшінші халықаралық конференция материалдары. Алматы, 10 тамыз 2022 жыл / Құрастырған және электрондық баспаға дайындаған Л. Мұсалы, Б. Даутова. – Алматы: Абай ғылыми-зерттеу институты, 2022. – 120 б. **ISBN 978-601-04-6060-7** https://abai.kaznu.kz/?p=5508

3. Профессор Алма Қыраубаева: ұстаздық ұлағаты мен ғылыми мұрасы: республикалық ғылыми-теориялық конференция материалдары. Алматы, 25 мамыр 2022 жыл / Құрастырған және электрондық баспаға дайындағандар: Л. Мұсалы, Б. Даутова, Г. Ыбырайқызы. – Алматы: Қазақ университеті, 2022. – 96 б. **ISBN 978-601-04-6006-5**
https://abai.kaznu.kz/?p=5511

4. Тұрсынбек Кәкішұлы және қазақ әдебиетінің тарихы мен сынын зерттеудің келелі мәселелері. Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. Алматы, 10 қараша 2022 жыл / Жауапты шығарушылар А.Б. Темірболат, К.С. Ахмет, Ш.А. Шортанбай, Н.Қ. Мәтбек. - Алматы: Қазақ университеті, 2022. - 224 б.
ISBN 978-601-04-6073-7 https://abai.kaznu.kz/?p=5517

5. Әл-Фараби мен Абайдың рухани мұрасы: қазіргі өркениеттегі орны мен маңызы. Халықаралық онлайн ғылыми-теориялық конференция материалдары. Алматы, 27 қараша 2020 жыл / Құраст. және электрон. баспаға дайынд.: Л. Мұсалы, Г. Қасымақын, Б. Даутова. – Алматы: Қазақ университеті, 2021. – 130 б. **ISBN 978-601-04-4974-9**
https://abai.kaznu.kz/?p=5291

6. Нығмет Сауранбаевтың ғылыми зерттеулері және қазақ филологиясының өзекті мәселелері. Республикалық ғылыми-теориялық онлайн конференция материалдары.
https://abai.kaznu.kz/?p=4532 https://abai.kaznu.kz/?p=4272

7. Абай (Ибраһим) Құнанбайұлының шығармашылық мұрасы мен ілімі. Республикалық сырттай ғылыми конференция баяндамалары. Алматы, 10-15 тамыз 2020 жыл / Құрастырған және электрондық баспаға дайындаған Л. Мұсалы, Б. Даутова. – Алматы: Абай ғылыми-зерттеу институты, 2020. – 166 б. **ISBN 978-601-04-4145-3**
https://abai.kaznu.kz/?p=4145

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
АБАЙ ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

ПРОФЕССОР Ж. ДӘДЕБАЕВТЫҢ БАСТЫ ЕҢБЕКТЕРІ
Электрондық көрме

ЭЛЕКТРОНДЫ КӨРМЕНІ ДАЙЫНДАП, КӨПШІЛІККЕ

ҰСЫНҒАН АБАЙ ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ

ИНСТИТУТЫНЫҢ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІ

Л. Мұсалы, Б. Даутова

Алматы

2023 жыл

қазан